

ήρσθη ή ανθρωπότης εκ των νεωτέρων
 ιφευρέσεων. Μία εκ των σπουδαιότερων
 ανακαλύψεων των τελευταίων χρόνων ε-
 πήρξε ή οσημική θεραπεία των τραυ-
 ματων. Πού 50 περίπου έτών εάν εις
 ανθρωπος έχανε εις την πάλημον ή εν
 δυστυχίματος εν μίλλο του σώματός του,
 όλημια πιθανότητες επήρχον να σωθίη,
 ενώ τούτρωτον ήδη διά της θεραπευτικής
 ταύτης μεθόδου αποσβεσται αποτελεσμα-
 τικώς ή γάρρωστα και ή σηψαιμία. Επί-
 σης εξέλειον ήδη ή άγροία και οι δομι-
 ταιοι πόνοι των τραυματιών, χρησιμο-
 ποιούμενων διαφόρων ναρκωτικών. Διά
 ν' αναλογισθίη τις την σημασίαν τούτου,
 πρέπει να έχη υπ' όφυν του, ότι επί της
 εποχής του Νέσσωνος π. χ. έδιδετο εις
 τους τραυματίας άπλιον διά τα ηουχάσου
 από τους κύρους.

Δι' άκρίτες Α. επίσης, των οποίων ή
 ανακάλυψις παύρησαι να προσφέρη τό-
 σος επηροής εις την ανθρωπότητα, ειπε
 ποσόν της νεωτέρας επισημής. Έπιός
 τουτονιαι ήν ταρλίθουσαν έκασοιαιε-
 τηρίδα ανακαλύφθησαν διάφοροι όρροί,
 ως ο θανάτιον της εύλογίας, εκ της οποίας
 τόσον υπέρθερον ή ανθρωπότης. Προσφα-
 τιοι επίσης ειπε αι έντοκαλύψεις του άντι-
 λυσοκοκού, του άντιτυφικού, του άντιχολε-
 ριακού και τόσον άλλων άκόμη όρροών, οι
 οποιοι έσωσαν την ανθρωπότητα από των
 τοσηριών αδιών δοθεισών ή έμείωσα
 ή διάδοσιν των.

Έπιός των άνατέρω έδω ν' αναφέρη
 τις την ανακάλυψιν του τηλεγράφου, του
 τηλεφώνου, την τελειοποίησιν των μέσων
 της συγκοινωνίας, του σιδηροδρόμου, του
 αεροπλοίου, την χρησιμοποίησιν της άν-
 κήμεως του ηλεκτρισμού, άλλινες ιφευρέ-
 σεις εξηγηρήσαν τοσούτον και διά έν-
 πληρησούν την ανθρωπότητα. Εις τας
 επηροήσας ταύτας δέον να προστεθίη και
 ή του άσρομάτου τηλεγράφου, του οποίου
 μέγισται ειπε αι έιτηροσίαι ιδίως εις την
 ναυοιπλοίαν, εις την περίπτωσιν κινδύνου.

Το συμπέρασμα εις το όποιον προέρ-
 χεται τις κατόπιν των άνωτέρω, επάγειν
 εν τέλει το "Αρχιμηδών περιοδικόν", είναι
 ότι αι επηροήσας είναι όλοκοποι μαγαίροι,
 χρησιμοποιούμεναι άλλοτε προς σωτηρίαν
 και άλλοτε προς καταστροφήν της ανθρω-
 πότητος.

Τούτο όμως δ'εν ειπε λόγος να τας κα-
 ταδικάσωμεν, διότι, κατά την λογικήν αίσ-
 θησιν, διά έπρεπε να φρονήσωμεν και τα νή-
 τια, έπιείη υπήρχε το ένδοχόμενον να γί-
 νονταν εις τα μέλλον επηροήσιν.

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΟΣΕΛΑΚΑΙ ΠΡΟΤΥΜΑΤΑ

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ
 11-1-24
 Αρχιμηδής εις την ήμερήσιαν διάντη-
 σιν; Διαιτι όχει; Αρχιμηδής μεγαλοπρεπής
 μεταφρασις των "Απάντων του μεγάλου
 Συρακουσίου μαθηματικού. Τήν μεταφρασιν
 εκ του ελληνικού μεταφρασθέντων και
 σημειώσεων, έκτισομέναν εις πεντακοσίας
 σελίδας μεγάλου σχήματος μετά 253 σχημά-
 των και 2,000 μαθηματικών σημειωμάτων
 έπέπληξε μηχανικός μεταλλειολόγος, ο γ.
 Πωλ Φέρ "Έκκε, και την έκδοσιν ανέλαβεν
 έπισημος έκδοτικός οίκος γαλλοβεβελγικός τρι-
 ο-

υπόστατος, εδρεύων εις τους Παρισίους, εις την ήπει-
 ον από της παγκόσμιος διαδεδομένην ρήσιν
 του, ή όποις εις την δωρικην διάλεκτον την ναε-
 όμιλουμένην και γεγομένην υπ' αυτού ε-
 χει ακριβώς: "Δός μοι πᾶ βῶ και κινῶ
 τᾶν γῆν." Διπλασθί δόξα μου πού να σταθῶ
 ζι του.
 και θα κινήσω την γῆν. Γνωρίζομεν ότι
 φανεύθη κατά το έτος 212 εις την ἄλωσιν
 των Συρακουσῶν υπό Ρωμαίου στρατιώτου,
 πρὸς τον όποιον απευθυνόμενος ανέκραξε πρὶν
 ή διαπερασθί από την λόγην του, με τήν
 γαλήνην "Όλωμπίου αΜή μου τους κύκλους
 τάραττεν." Αλλά θέλετε να επικοινωνήσεν
 αναργέστερον πρὸς την εκπληκτικην προσω-
 πιότητα του προδρόμου τούτου και μυστα-
 γωσῶ της νεωτέρας θετικῆς επιστήμης, να
 περι της οποίας δυνάμεια να λέγωμεν, αδια-
 φορούντες διά την περίε ήμῶν κατά την
 οραν πλοτήν αναγενησόμενῃν επιδημίαν της
 Ιερουσαλήμ; χριστιανική; μυστι; ιοπαθείας,
 δυνάμεια να λέγωμεν ότι μετέλλαξε την
 ψήν του κόσμου; Ζητήσατε τον γηραιόν,
 πᾶν όποίων την μαγικην, ως τότε περιστα-
 το, δόγμα, επί μακρόν συνεκράτης τῆς
 όρμην του Ρωμαίου και εμπαιξίωσε τας
 πιδας τας οποίας εστήριξεν ο έχθρος εις τα
 έκουριεσθη διά προδοσίας, έτυχεν ο
 δης, σύμβολον ζῶν της υπερκοσμίου επιστη-
 μονικής περισυλλογῆς, ή όποις τον αληθῶς
 σσφῶν είναι ικαήη να αποσπάσῃ από πᾶσαν
 κοσμικην φροντίδα, έτυχε να μελετᾶ. "Ο
 Πλοῦταρχος μάς λέγει ότι δέν πρέπει να
 πιστώμεν" εις τα περι κᾶτου λεγόμενα, ότι
 ως να τον έθαλγε διηνακῶς οικεία και σύνοι-
 κος Σαίρη, ελησόμεναι να τῆσῃ και παρε-
 λειπε του σώματός του την επιμέλειαν. "Ότε
 δᾶ πολλάκις τον ελκυον διά της βίας να
 λουσθίη και να καλλωπισθίη, εκείνος έγραφε
 εις την πέφραγ της εσγάρας σχήματα γεω-
 μετρικά και επί του σώματός του, του
 λειμμένου με μύρα έφερε διά του δακτύλου
 γραμμᾶς, υπό μεγάλης ήδονῆς κατεχόμενος
 και μουσοληπτος ὦν αληθῶς. Τότε λοιπόν
 έτυχε να μελετᾶ επί διαγράμματος και να
 έχη προσηλωμένον και τον νοῦν και το βλεψ-
 μα του εις την θεορίαν δέν ένόησε την επι-
 ζωρικην των Ρωμαίων, οὔδε την ἄλωσιν της
 πόλεως. "Έξαφην επέδραμε κατ' αυτού στρα-
 τιώτης και τον διεταξε να τον ακολουθίησθ
 πρὸς τον Μάρκελλον. "Αλλ' ο Αρχιμηδής
 δέν ήθέλησε να υπακούσῃ πρὶν ή τελειώση
 το πρόβλημα και πᾶ φέρη εις την απόδειξιν.
 Τότε, όργισθείς ο στρατιώτης τον εφόνευσεν.

ήπει-
 ον από της παγκόσμιος διαδεδομένην ρήσιν
 του, ή όποις εις την δωρικην διάλεκτον την ναε-
 όμιλουμένην και γεγομένην υπ' αυτού ε-
 χει ακριβώς: "Δός μοι πᾶ βῶ και κινῶ
 τᾶν γῆν." Διπλασθί δόξα μου πού να σταθῶ
 ζι του.
 και θα κινήσω την γῆν. Γνωρίζομεν ότι
 φανεύθη κατά το έτος 212 εις την ἄλωσιν
 των Συρακουσῶν υπό Ρωμαίου στρατιώτου,
 πρὸς τον όποιον απευθυνόμενος ανέκραξε πρὶν
 ή διαπερασθί από την λόγην του, με τήν
 γαλήνην "Όλωμπίου αΜή μου τους κύκλους
 τάραττεν." Αλλά θέλετε να επικοινωνήσεν
 αναργέστερον πρὸς την εκπληκτικην προσω-
 πιότητα του προδρόμου τούτου και μυστα-
 γωσῶ της νεωτέρας θετικῆς επιστήμης, να
 περι της οποίας δυνάμεια να λέγωμεν, αδια-
 φορούντες διά την περίε ήμῶν κατά την
 οραν πλοτήν αναγενησόμενῃν επιδημίαν της
 Ιερουσαλήμ; χριστιανική; μυστι; ιοπαθείας,
 δυνάμεια να λέγωμεν ότι μετέλλαξε την
 ψήν του κόσμου; Ζητήσατε τον γηραιόν,
 πᾶν όποίων την μαγικην, ως τότε περιστα-
 το, δόγμα, επί μακρόν συνεκράτης τῆς
 όρμην του Ρωμαίου και εμπαιξίωσε τας
 πιδας τας οποίας εστήριξεν ο έχθρος εις τα
 έκουριεσθη διά προδοσίας, έτυχεν ο
 δης, σύμβολον ζῶν της υπερκοσμίου επιστη-
 μονικής περισυλλογῆς, ή όποις τον αληθῶς
 σσφῶν είναι ικαήη να αποσπάσῃ από πᾶσαν
 κοσμικην φροντίδα, έτυχε να μελετᾶ. "Ο
 Πλοῦταρχος μάς λέγει ότι δέν πρέπει να
 πιστώμεν" εις τα περι κᾶτου λεγόμενα, ότι
 ως να τον έθαλγε διηνακῶς οικεία και σύνοι-
 κος Σαίρη, ελησόμεναι να τῆσῃ και παρε-
 λειπε του σώματός του την επιμέλειαν. "Ότε
 δᾶ πολλάκις τον ελκυον διά της βίας να
 λουσθίη και να καλλωπισθίη, εκείνος έγραφε
 εις την πέφραγ της εσγάρας σχήματα γεω-
 μετρικά και επί του σώματός του, του
 λειμμένου με μύρα έφερε διά του δακτύλου
 γραμμᾶς, υπό μεγάλης ήδονῆς κατεχόμενος
 και μουσοληπτος ὦν αληθῶς. Τότε λοιπόν
 έτυχε να μελετᾶ επί διαγράμματος και να
 έχη προσηλωμένον και τον νοῦν και το βλεψ-
 μα του εις την θεορίαν δέν ένόησε την επι-
 ζωρικην των Ρωμαίων, οὔδε την ἄλωσιν της
 πόλεως. "Έξαφην επέδραμε κατ' αυτού στρα-
 τιώτης και τον διεταξε να τον ακολουθίησθ
 πρὸς τον Μάρκελλον. "Αλλ' ο Αρχιμηδής
 δέν ήθέλησε να υπακούσῃ πρὶν ή τελειώση
 το πρόβλημα και πᾶ φέρη εις την απόδειξιν.
 Τότε, όργισθείς ο στρατιώτης τον εφόνευσεν.

εν Οίω Μαριεζωτου.
 XIV. σ. 135 κ, XVII 138-40
 XIX κ 144-3

ΚΑΣ
 ραφία μαρ) εινε ή τελευταία α-
 τιαν Μιάν. "Η ζωγράφος τῆς
 Εργον της σην οποια παρου-
 σίσαε και τον προηότιπο πίνακά της. "Η γυναίκα
 με τα διαμνημένα υστία, που
 θεωρείται ο πιο ακριβός σύγχρονος ζωγραφικός πίνακας. Πρόκειται για μια
 αποσοφισμένη φησι καλλιτέχνιδος στη θέση των ματιών της όπισθεν ή Μάσκιν
 έχει τοποθετήσει αληθινά διαμνημένα σφιας 100 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων.

Φθινοπωρινή

Τὸ νέον ἡμερολόγιον

τους. Ὅταν μάλιστα ἀδιαφοροῦν περισσότερο, κριτικὴ καὶ ἀνακριτικὴ πρὸς καθὲ κίνησιν τοῦ λαοῦ, ἀπὸ κορβῶν καὶ πάλ-

Γλυτοθεραπεία

(Τοῦ Β. Χριστοδούλου)

Ὅταν δὰ ἐξοιχθῇ τὸ ἔτος τῶν 13 μηνῶν

Ἡ προσεχὴς Διάσκεψις τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν διὰ τὴν μεταρρυθμίσιν τοῦ Ἡμερολογίου.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, Ἰανουάριος. (Τοῦ ἀναποκριτοῦ μας). — Ἀπὸ δύο καὶ πλέον ἔτων ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν υιοθέτησε τὴν ὑπὸ ἰδιωτικῶν σοματιῶν καταβαλλομένην προσπάθειαν τῶν κατ' ἄνωγ' ἠμερῶν ἐκείνων ἐθνῶς ἐπιλογῆς τῆς παγκοσμίου Οἰκονομίας, ἡ ὁποία δὲν παρέχει τὴν ἀπαιτούμενην πίστωσιν χρό-

διαν ἀντίρρησην παρουσιάζουν καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κληρικοί, οἱ ὅποιοι ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἡμερολογίου μετακίνησιν τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν ἑορτῶν. Καὶ εἰς τοὺς μὲν καὶ εἰς τοὺς δὲ εὐδοκίᾳς Μεσογείου. Ἄλλ' ἡ ἑλληνοτουρκικὴ φιλία δὲν εἶναι φυσικὸν καὶ δυνατόν νὰ δώσῃ ἀπὸ τῆς

τοῦ θεράποντος ἱατροῦ διὰ τὰς νόσους τῶν νοσηλευομένων.

ΚΩΝΣΤΑΝΤ. Δ. ΣΦΥΡΗΣ

Φυλίδες Πρωϊά καὶ ωρόοδοι τῶν Ἑλλήνων

φρονιάνεως τοῦ Πορτιέρο κ. Δ. Παρωαδαρίου

Αἱ κλεψύδραι εἶχον ἀρχαίως τὴν περιγραφείσαν στοιχειώδη μορφήν. Κατόπιν ὅμως ἐτελειοποιήθησαν. Ἐξερμοποιούντο πρὸς μέτρησιν τοῦ χρόνου διὰ τὰς οἰκίας καὶ ἐξ ἡμετέρας, πρὸ παντὸς ὅμως εἰς τὰ δεικαστήρια καὶ εἰς τὸν Στρατόν. Ὁ Ἀριστοφάνης εἰς τὰς «Μελίσσας» του (92,856) ἀναφέρει αὐτὴν ὡς ἀνακριτικὸν ὄργανον τῶν συνεδριάσεων τῶν δικαστηρίων. Ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῆς δίκης ὤριζετο ἐκ τῶν προτέρων ἡ χρονικὴ διάρκεια αὐτῆς διὰ προσδιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τοῦ ὕδατος, ὅπερ κατὰ τὴν δίκην θὰ ἐξέργεν ἐκ τῆς κλεψύδρας. Ἐπίσης ὤριζετο ἡ χρονὸς ἀνατίθραξις τῶν ἐπιχειρημάτων ἐκάστου τῶν ἀντιδίκων καὶ τοῦ συμβουλίου τῶν δικαστῶν. Ὅταν ὅμως τις τῶν ἀντιδίκων ἐπέκρινετο νὰ παρουσιάσῃ ἔγγραφα ἢ μαρτυρίας ἀποδείξεις, δὲν συντελοῦντο εἰς τὸν χρόνον αὐτὸς καὶ τότε διεκοπιετο ἡ ἐκρητὴ τοῦ ὕδατος διὰ τῆς διαταγῆς πρὸς τὸν δούλον φάλακα: «Ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ». Ἡ κλεψύδρα ἐξερμοποιεῖτο εἰς τὸν Στρατόν διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν φρουρῶν κατὰ τὴν νύκτα. Διηγρεῖτο ἡ νύξ εἰς 4 διαμετρήσεις ἀνα τρεῖς ὥρας ἐκάστη. Ἐξερμοποιεῖτο δὲ ἡ κλε-

ψύδρα οὕτως ὥστε νὰ κενῶνται τὸ φίδωρ τῆς εἰς ἐκάστην τρίωρον ἀλλαγῆν φρουρῆς. Ἀνεφερα τὴν κλεψύδραν κυρίως διότι αὐτὴ ἐξερμοποιεῖτο εἰς μὲν τὸν Πλάτωνα (429—348 π.Χ.) ὡς βίαιος διὰ νὰ κατασκευάσῃ τὸ νυκτερινόν του ὄρολογιον τὸ ὁποῖον εἶχε ἐγκαταστήσει εἰς τὴν Ἀκαδημίαν του καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου κατὰ τὰς προκίνας ὥρας ἐξυπνοῦσαν οἱ ὁπαδοὶ καὶ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς δὲ τὸν βασιλεῦ τῶν ἀρχαίων μηχανικῶν Κτησίβιον (ἐπὶ Πτολεμαίου Φιλαδέλφου 284—249 π.Χ.) διὰ νὰ ἐπινοήσῃ τὸ αὐτόματον του ὕδροπνευστὸν μουσικὸν ὄργανον, ὅμοιον πρὸς τὰ Οἰκετῆς δοτικῆς ἐκκλησίας καὶ νὰ δώσῃ τὸν μέγιστον ἀκρίβειαν τῆς ἐποχῆς τοῦ Βαζαντίου ἱατροῦ ἀριστοῦ καὶ τελειοποιημένον τὴν ἀριστερότατον ὕδροστατικὸν ὄρολογιον τοῦ οὐρανοῦ, λειτουργοῦντος μετὰ ἀσφάλειαν ὑδραυλικῆν πίστεν (Ἀριστοτέλης ἀρχὴ 2ας π.Χ. ἐκαστ.). Ἐξ ἀσβεστοῦ συγγραμμάτων εἶνε γνωστὸν ὅτι ὅμοιον ποδὸς τοῦ Πλάτωνος νεοκτινὸν ἀσβεστοῦν εἶχε κατασκευάσει καὶ ὁ μέγας Ἀρχιμήδης. Ἡ ἀσκή τῆς «κλεψύδρας» ἐξερμοποιεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων τε-

ἐπίσης τὰ σπυρίδια καὶ κρυμμένα ἢ πού λούζονται καὶ εἰς ἀνέμοι, με ὁρμήναι τα μολύβια θυρίων, σε περιπέτους καὶ σε ἐπισκεψίμους ἢ μπόρουν ἢ πῶθου κωλοληγμάτων με τῆς θανάτου ἡλιθίαι. Γι' αὐτὸ, δε μὴ ἀδίστασον.

Ἄλλ' ἐνθάδε ἀτόμων, πού ἡ ἐπίβρασι τῆς ἐποχῆς τοῦ φθινοπώρου εἶνε ἀσβεστὴ καὶ ἰδιαίτην γερμανοποιεῖται ἢ ἐκδύσει ἐξυπνοῦσαν τῶν καθήκοντων τους, εἶνε οἱ ἀσβεστοὶ καὶ οἱ ἀσβεστοὶ, πού οἱ ἴθιαι παρουσιάζονται καὶ πρῶτον τὴν ἐκκίνηση τοῦ κροῖου καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὰ βυρσοποιεῖται. Ἡ μὴ παραμέλησι τούτων ἀπὸ φίλων καὶ ἰσχυρῶν ἀνδρῶν νὰ τὴν ἀποδοῦναι τὴν ἀπαιτούμενην πίστωση καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πῶθου

ἰατρος
 ○ ○
Νέα φάρμακα

Ὁ Ἀμερικανὸς κληρικός δόκτωρ Νιρβάντὸν κινεῖται εἰς τὸν νεοφαντικὸν φάρμακον, τὴν «δελταμυλιν» ἐναντίον τῶν περιπτώσεων καταρτίσεως καὶ ἐξανθήσεως, πού ἔχουν φυσικὴ προέλευσι (ἀδυναμία τοῦ ὁργανισμοῦ, κακὰ ἰατρικὰ ἀναστήματα, υπερκόπωση κ. τ. λ.). Τὸ φάρμακον αὐτὸ, ὑποστηρίζει, μπόρει νὰ μετὰ ἀνακρίβησιν μὲν τὸν ὁργανισμόν, μὰρ τὴν ἐκκίνηση τῆς κανονικῆς του λειτουργίας. Ἡ «δελταμυλιν» δὲν ἔχει ἐπίδρασιν, σε περιπτώσεις καταρτίσεως, πού ἐπιτελεῖται ἐκ συνολογικῶν λόγων.

Νὰ μετὰ ζήσῃ, κόρτε Νικα. Λευτερωθῆκα ἐπὶ εἶλονε ἡ γυναίκα μου!

ΤΑ ΥΔΑΤΙΝΑ ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΣΥΡΙΩΝ

Μακεδόνος 6 Ιαν. ΤΙ ΛΕΓΕΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ

Επιχειρούμεν νὰ δώσωμεν μίαν συνοπτικὴν περιγραφὴν τῶν ἐφευρέσεων, τὰς ὁποίας ἐπενόησεν ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων μέχρι τῆς σήμερον διὰ τὴν βελτιώσιν τὰς βιωτικὰς του συνθήκας καὶ νὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τὰς ἐπιθυμίας του.

Ἐκ τῶν ἐφευρέσεων τὰς ὁποίας ἀπέδωκεν ἡ ἱστορικὴ παράδοσις εἰς τὸν μέγαν μαθηματικὸν Ἀρχιμήδην, ζήσαντα κατὰ τὴν τρίτην π. Χ. ἑκατονταετηρίδα, θετικῶς βεβαιωμένα εἶνε μόνον, ἡ πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ὕδατος ἕλιξ καὶ ἡ τροχαλία (βαροῦλλον) τῆς ὁποίας τὴν ἐπινοήσιν ἄλλοι ἀποδίδουσι εἰς τὸν Ἀρχύταν Ἀλλήνα, καταγόμενον ἐκ Τίρανος τῆς κάτω Ἰταλίας. Ἐτερος ἐφευρέτης εἶνε ὁ Ἦρων ὁ ἐξ Ἀλεξανδρείας (πρῶτος π. Χ. αἰῶν) ὅστις ἐφευρε τὸν σίφωνα, συσκευὴν διὰ τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ ἀνυψοῦται εἰς πεδία καὶ τὸν ἀνεμοστρόβιλον, στερούμενον ζῆως πάσης πρακτικῆς χρησιμότητος, καθὼς καὶ εἶδη τινὰ αὐτομάτων (κουκλῆς καὶ ὁμοιώματα ἀνθρώπων κινούμενα δι' ἐλατηρίων).

Ἡ ἀναροφητικὴ ἀντλία ἐφευρέθη τῷ 350 π. Χ. Ὁ ὕδατογνώμων (ωρολόγιον τοῦ ὕδατος) ἐφευρέθη ὑπὸ τῶν Ἀσυριῶν (600 π. Χ.) καὶ τὸ ἡλιακὸν ωρολόγιον τοῦ Ἀναξίμανδρου τῷ 560 π. Χ.) ἡ χρῆσις τῶν πτερῶν τῆς χήνας διὰ τὴν γραφὴν ὁ ὑδροκύβητος (ἀναφερόμενος ὑπὸ τοῦ Βιτρούδιου) καθὼς καὶ ὀδοντωτοὶ τροχοὶ τοῦ Κηβισίου τῷ 250 π. Χ. Εἰς τοὺς πρώτους μετὰ Χριστὸν αἰῶνας ἀνάγονται αἱ ἐπινοήσεις τοῦ ἀνεμοκύβητου (1105) τῆς πυξίδος ὡς καὶ ἡ ἐκκαμίνευσις τοῦ χυτοσιδήρου (700 μ. Χ.).

Ἡ δύναμις τοῦ ἀτμοῦ ἦτο ὡς ἀναφερόμενη ἀνωτέρω στοιχειωδῶς γνωστὴ ἐκ τοῦ ἀτμοσίφωνος τοῦ Ἦρωνος καὶ ἀπὸ τὴν ἐπινοήσιν πολλοὺς κατόπιν εἰς τὴν ἐφευρέσιν συσκευῶν ἀσημάντου ἀξίας. Οὐδεὶς ὅμως ὑποπιεῖτο τότε τὴν τεραστίαν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο νὰ ἔχη διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς δυνάμεως ταύτης, ὁ ἡλεκτρισμὸς ἦτο ἀγνωστός εἰς τὴν ἀρχαίότητα, ἂν μόνον δὲ ἦτο γνωστόν, ἀπὸ τοῦ πειράματος τοῦ Θαλή (600 π. Χ.) μετὰ τὴν ἐξ ἡλέκτρου ράβδον (κεχαίμαζι) ἡ ὁποία ἀποκτὰ διὰ τριβῆς τὴν ιδιότητα νὰ ἐλκῇ ἐλαφρὰ σώματα.

Ἰδοὺ ὅμως ὅτι οἱ 13' καὶ 14' μ. Χ. αἰῶνας ἀρχίζουσι νὰ σημειωθῶσι ἐν τῷ πεδίῳ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνικῶν ἀνακαλύψεων, ἀξιολογοί τινες πρόοδοι. Ἀπὸ τοῦ 13ου ἀναφέρονται ὡς ἐν χρῆσει ἐν Ἰταλίᾳ τὰ δίοπτρα.

Ὁ Βάκων τῷ 126 ἀνακαλύπτει καὶ χρησιμοποιεῖ τὰς ιδιότητας τῶν παραβολικῶν κατόπτρων. Τῷ δὲ 1513 ὁ Σβάρτς κατεσκεύασε τὴν πυρίτιδα. Κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα ἐφευρίσκονται τὰ φορητὰ τυροβόλα ὅπλα καὶ τὸ πρῶτον ωρολόγιον τῆς τσέλης. Κατὰ τὸν ἴδιον αἰῶνα ὁ Γουτεμβέργιος ἐπενόησε τὴν διὰ κινήτων χαρακτῆρων τυπογραφίαν, τὴν ὁποίαν ἐτελειοποίησε καὶ παρέδωκεν εἰς κοινὴν χρῆσιν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο ἐπομένων ἑκατονταετηρίδων, ὁ Γαλιλαῖος ἀνεκάλυψε τοὺς νόμους τοῦ ἐκκρεμοῦς (1583), κατεσκεύασε τὸ πρῶτον ἀστρονομικόν, τηλεσκόπιον (1600), ὁ δὲ Γιάνσεν ἐπενόησε τὸ μικροσκόπιον 1590. Ἡ ὁκ γάλυβος ραβδικὴ βελόνη ἐφ. ν. ἐδῆ τῷ 1650 καὶ ἡ ἐκ μετάλλου πέννα διὰ

γραφὴν τῷ 1570, κατὰ δὲ τὸν 17ον αἰῶνα ἐτέθησαν ἐν χρῆσει αἱ πρῶται μέθοδοι κατασκευῆς χάρτου ἐν Εὐρώπῃ. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον κυρίως ἀποτελεῖ τὴν δόξαν τοῦ 12' καὶ 13' αἰῶνος εἶνε ἡ ἀποτελεσματικὴ χρησιμοποίησις τοῦ Ἰάτμευ, ὡς κινήτηριον δυνάμ. α. Τῷ 1629 ὁ Μπράνκα ἐπενόησεν ἓνα κινήτηριον ἀνεμοστρόβιλον, πρῶτον μὲν, κατῳρθώσεν ὅμως δι' αὐτοῦ τὴν κίνησιν μίαν ἐξ ἀτάστας ἐλατ. τριβείου.

Κατόπιν ὁ Παπὴν κατεσκεύασε τὴν πρῶτην ἀτμάντλιαν τῷ 1681, τὰς προσπαθείας αὐτὰς συνέχισεν ὁ Σαβερέν 1706 καὶ ὁ Νιουκόμεν (1711) ἀπὸ δὲ τοῦ 1764 μέχρι τοῦ 1769 ὁ Τζαίμς Βάτ ἐπέτυχεν νὰ διαμορφώσῃ μίαν ἀτμομηχανὴν τόσοον τελείαν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ ὁμοιάζουσαν σχεδὸν ἐν ἐκείνας τὰς ὁποίας βλέπομεν σήμερον.

Παράλληλως κατεβάλλοντο ὑπὸ τῶν ἐφευρετῶν προσπαδεῖται πρὸς χρησιμοποίησιν τοῦ ἀτμοῦ εἰς τὴν κίνησιν τῶν πλοίων, καὶ μετὰ ἓνα αἰῶνα ἀπὸ τὴν δοκιμὴν τοῦ Παπὴν (1707), ὁ Φούλτων ἐν Ἀμερικῇ ἐταξείδευσε θριαμβευτικῶς ἐπὶ τῷ ἀτμοπλοίου του Οὐδсона ποταμῶν (1807).

Τῷ 1766 ἐπενοήθη ἡ πρώτη στατιστικὴ ἡλεκτρομηχανή, καὶ τῷ 1780 ἐξετέλει ὁ Γαλβάνης τὸ περίφημον πείραμα τὸ ὀδηγήσεν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῆς βολταϊκῆς στήλης (1800) καὶ ἐκείθεν τὰ ἄλλα τοῦ ἡλεκτρισμοῦ θαύματα. Ἐξ ἄλλου τῷ 1782 οἱ ἀδελφοὶ Μογκολφιέροι ἀνύψωσαν εἰς τὸ Παρίσι τὸ πρῶτον ἀερόστατον πρῶτορον τῆς ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου κατακτῆσεως τοῦ ἀέρος.

Αἱ ἐφευρέσεις πλέον κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα ἀκολουθοῦν ἡμῶς τὴν ἄλλην. Ἐφευρέθη ἡ ἀτμάμαξα καὶ συνεπῶς καὶ οἱ σιδηρόδρομοι, ἡ δυναμίτις, αἱ μηχαναὶ ἐσωτερικῆς καύσεως (μοτέρ), ὁ φωνόγραφος καὶ τέλος τῷ 1835 τὸ αὐτοκίνητον.

Ὁ 19ος αἰὼν δύνανται νὰ χαρακτηρηθῆ ὡς αἰὼν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ καὶ τῆς ἀεροπλοίας.

Ἡ ἀεροπλοία τῆς ὁποίας ἡ ἀπαρχὴ ἦτο ἡ πρὸ δύο αἰῶνων ὑψωθεῖσα ἀεροσφαιρα τῶν Μογκολφιέρων, εἶδε τὴν πραγματοποιήσιν τῶν σκοπῶν τῆς ἀπὸ τοῦ 1900 διὰ τῶν πρώτων πτήσεων τοῦ πηδαλιουχομένου τοῦ ἐφευρέτου Ζέπελιν, βραδύτερον ἐπὶ πλέον ἐνεφανίσθησαν αἱ καταπληκτικαὶ ἐπιτυχίαι τῶν βαρύτερων τοῦ ἀέρος πτητικῶν συσκευῶν, δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀεροπλάνου τῶν ἀδελφῶν Ράιτ (1903) μέχρι τῶν τεραστίων πτητικῶν μηχανῶν τῆς σήμερον.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

Ἡ πρώτη ἡ ἐφεύρα...

οσι ὀκτώ τοῦ Ὀκτώβρη, μικρὸ νὰ τὸ βρῆν ἡ Οἰκουμένη καμμιά βοήθεια, ἀ ἀντρεωμένη ἡρώικα του στήθειά κ πεπρωμένα ὀποτισμένα...

ταθῆτε μιά στιγμή ἢ τὶς καρδιές μας γερνεὶ ἀναστεναγμοὶ γαλὸ τοὺς φέρνει... κὴτὴν ἐδῶ τῆ-γῆ, ῥέφεται ἀπ' τῆ Φῆμη, τὶ γῆ

τοῦτο δέον ν' ἀποδοθῆ καὶ ἡ μόρφωσις τοῦ Ἑυπαλίμου τοῦ Μεγαρέως καὶ ὄχι εἰς τὴν καταγωγὴν του, ἀφοῦ ἄλλως τε κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τὰ Μεγάρα εὐρίσκοντο ἐν καταπτώσει. Ὁ Ἡρόδοτος (III.60) μὲ μεγάλου σεβασμὸν ἀναφέρει τοὺς Σακίους καὶ τὰ βασιλῆα ἐργα πού εἶδεν ὁ ἴδιος ἐκεῖ, μεταξὺ δὲ ἄλλων καὶ τὸ μεγαλύτερον πλοῖον τοῦ κόσμου, πού εἶχε κατασκευασθῆ ὑ ἀρχιτέκτονι Ροϊκός. Ἡ ἀκμὴ αὐτῆ τῶν Σακίων κατὰ μέρη μέρες δέον ν' ἀποδοθῆ εἰς τὸν μέγαν σοφὸν Ἀναξίμανδρον (611-546 π. Χ.). Ἄν δὲν ἐγεννᾶτο ὁ Ἀναξίμανδρος, ἴσως ὁ Πυθαγόρας καὶ ὁ Ἡράκλειτος δὲν ὄχ ἐγένοντο μεγάλοι. Ὁ HAECKEL εἰς λόγον του ἐν DUSSELDORF εἶπεν, ὅτι τρεῖς μόνον φιλοσόφους ἀναγνωρίζει ὡς τοὺς μεγαλύτερους εἰς τὸν κόσμον: τὸν Ἀναξίμανδρον, τὸν Ἀναξίμανδρον καὶ τὸν ἐκ Ρίγης Β. Ὀστέαλο. Ἀνατραφεῖς ὁ Ἀναξίμανδρος εἰς τὸν Θαλάσσιον ἀέρα τῆς Μιλήτου ἐπηρεάσθη σπουδαίως ἀπὸ τὸν πολιτισμὸν τῆς πατρίδος του, τὸν δημιουργηθέντα ἐκ τοῦ μεγάλου θαλασσοῦ ἐμπορίου τῆς. Ἠγήθη ἀποικίας τῶν Ἀπολλωνίων εἰς Πόντον καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς πατριώτας του τὸν πρῶτον χάρτην τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου καὶ εἰς τοὺς ναυτικούς χάρτην τοῦ οὐρανοῦ διὰ τὴν ναυτικὴν ναυτιπλοίαν. Ὁ Ἀναξίμανδρος εἰσήγαγε πρῶτος εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸν γινώμονα (δηλ. τὸ ἡλιακὸν ὠρολόγιον) καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς Γεωμετρίας, παραλαβὸν αὐτὰ παρὰ τῶν Αἰγυπτίων καὶ Βαβυλωνίων. Ἠσυχίου ἀκόμη μὲ τὴν γῆν καὶ τὸ σύμπαν, δεχθεὶς ὅτι ἡ παρούσα μορφή τοῦ κόσμου εἶνε μεταβατικὴ κατάστασις τοῦ ἀπειροῦ. Καθώρισεν ὅτι ὠραιότες εἶνε: Η ΕΠΙΤΥΧΙΣ ΕΚΔΟΡΗ ΑΝΑΔΟΡΙΩΝ. Ὁ Ἀναξίμανδρος καὶ ἡ Σχολὴ τῆς Μιλήτου πρῶτοι εἰσήγαγον τὸν ὑπολογισμὸν καὶ τὰ μαθηματικὰ εἰς ὅλα τὰ φαινόμενα. Ὡς πῆρεξεν οἱ πρῶτοι ὀρθολογιστῆς αἱ. Ὁ παροξυσμὸς τοῦ ὀρθολογισμοῦ δὲν ἀφῆκεν ἀνεπηρέαστον καὶ τὴν τέχνην. Ἐὰν ἀναφέρω δύο μόνον παραδείγματα τὸν Μιλήσιον Ἰπποδάμου καὶ τὸν Ἀργεῖον Πολύκλειτον.

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ

Ὁ Ἰπποδάμου, συμπατριώτης τοῦ Ἀναξίμανδρου, ὑπῆρξε ΜΙΓΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΟΣ. Ὁ Περικλῆς, πού ἤγάπα τοὺς μοντέρνους ὀρθολογιστὰς, ἀνέθηκε στὸν Ἰπποδάμου νὰ μελετήσῃ τὸ νέον ρυμοτομικὸν σχέδιον τοῦ Πειραιῶς, μὲ παραλληλόγραμους καὶ καθέτους ὁδοὺς προσανατολισμένους κατὰ τὰ ἵσχυρὰ τοῦ ὀριζήσαντος καὶ μὲ ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ὑμεινῆς. Εἰς αὐτὸν ὀφείλεται καὶ τὸ ρυμοτομικὸν σχέδιον τῆς πόλεως Ρόδου. Ἡ ἐπιβρασία τῆς ρυμοτομικῆς τέχνης τοῦ Ἰπποδάμου εἶνε μετέπειτα αἰσθητὴ εἰς τὰ σχέδια τῶν πόλεων Ἀ

λεξανδρείας, Πριζίνης κ. ἄ. Ἰννοσέντι ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων τοῦ Ἰπποδάμου δὲν ἔλειψαν καὶ τὰ λάθη. Ὁ Ἀριστοφάνης εἰς τὰς «Ὀρνιθόμαχίαις» του (992), θέλων νὰ διακωμωδήσῃ τὸν Ἰπποδάμου, παρουσιάζει αὐτὸν ὑπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀστρονόμου Μέτωνος, ὅστις λέγει, ὅτι: «τὸ ν γ ν ω ρ ί ζ ε ἰ ἡ Ἑ λ λ ᾶ ς κ α ἰ ὁ Κ ο λ ο ν ὀ ς».

Ὁ Μέτων εἰσέρχεται εἰς τὴν σιγήν κρατῶν κανόνα καὶ διαθήτην διὰ νὰ χαραξῆ κανονικῶς καὶ μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν τὴν πόλιν, τοποθετῶν εἰς τὸ μέσον τὴν ἀγορὰν, ἐξ ἧς ἀκτινωδῶς ὡς ἐκ κέντρου πρὸς περιφέρειαν διχωροφούνται αἱ εὐθύγραμμοὶ ὁδοί.

Ὁ Ἰπποδάμος δὲν ἦτο μόνον μέγας ρυμοτόμος, ἀλλὰ καὶ κοινωνιολόγος συγγράψας «κρατικὸς καταστατικὸς χάρτας».

Ὁ ὀρθολογισμὸς δὲν ἀρξῆκε οὔτε τοὺς καλλιτέχνους ἠπύχους. Ἐπρεπε καὶ αὐτοὶ νὰ ἐργασθῶν ἐπιστημονικῶς. Ἐπρεπε τὰ πάντα νὰ ὑπολογισθῶν. Ὁ ἀργεῖος διδάσκαλος Πολύκλειτος, ὁ περίφημος ἀγαλματοποιὸς καὶ ἀρχιτέκτων, ὁ κατασκευαστὸς τοῦ βίαιτρον τῆς Ἐπιδαύρου καὶ τοῦ ὀπίου τὰ ἔργα σήμερον προκαλοῦν τὸν θαυμασμὸν, κατόπιν μακρᾶς μελέτης συνέγραψε βιβλίον μὲ τὸν τίτλον «Κανόν», ἐν τῷ ὀπίῳ καθώριζε κανονικὰς ἀναλογίας τοῦ προσώπου καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Πολυκλείτου ἐκτελεσθὲν ἀγαλμα (ἀὸ Δορυφόρος), ὑπερσώζεται ἐν Νεαπόλει, φαίνεται ἡ τέχνη αὐτοῦ.

ΒΛΗΤΙΚΗ

Ἡ τέχνη, οἱ κανόνες καὶ ἡ αὐστηρὰ συμμετρία τοῦ Πολυκλείτου, πού ἦτο δύσκολον νὰ ἐφαρμοσθῶν εἰς τὴν παράστασιν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἐχρησιμοποιήθησαν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἀρχαίων τηλεβόλων. Ὁ μηχανουργὸς Φίλων, ὁ παλαιότερος τῶν συγγραφέων «βλητικῆς», ἀρχίζει μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν φράσιν τοῦ κανόνος τοῦ Πολυκλείτου: «τὸ εὖ παρὰ μικρὸν διὰ πολλῶν ἀριθμῶν γίνεται». Μὲ ἄλλους λόγους μικρὸν λάθος στοὺς ὑπολογισμοὺς ἀγεί εἰς ἀποτυχίαν. Γνωρίζομεν ἄλλως τε ὅτι οἱ ἀλεξανδρινοὶ μηχανικοὶ ὑπελόγιζον ἐπὶ τῆ εἰσὶ ὠρισμένου μαθηματικοῦ τύπου (κατὰ Φίλωνα) τὴν διάμετρον τῶν τηλεβόλων των, ἐξ ἧς ἐξήρτωντο φάσαι αἱ λοιπαὶ διαστάσεις.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ βλητικῆς ὄχ ἤθελε νὰ προσθέτω τινὰ περὶ τῆς τέχνης ταύτης τῶν ἀρχαίων.

Ὡς πρῶτος κατασκευαστὴς τηλεβόλων καὶ πολυβόλων φέρεται ὁ Διονύσιος, περὶ τοῦ ὀπίου ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Διδώρορος ἀναφέρουσι. Χάρις εἰς τὸν Διονύσιον (100 π. Χ.) ἀπέφυγεν ἡ Σικελία καὶ ἡ Ἰταλία τὸν κίνδυνον νὰ μετατραποῦν εἰς ἐπαρχίαις τῆς Κερκερόνης. -Σύγχρονος τοῦ Διονυσίου ὑπῆρξεν ὁ Ἀργύταξ ἐκ Τάραντος πυθαγόρειος δεινὸς μηχανικὸς καὶ μαθηματικὸς μὲ τάλαντον, ἐπτάκις ὡς στρατηγὸς ἠγήθη τῆς πατρίδος του. Ἐπῆρμετε πρῶτος εἰς τὴν μηχανικὴν τὰ μαθηματικά. Λέγεται μεταξὺ ἄλλων, ὅτι εἶχε κατασκευασθῆ καὶ περιστέραν, ἡ ὀποία ἔπτατο κινῶσα τὰς πτέρυγας αὐτῆς.

Μέχρι τῆς τρίτης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος τὰ γνωστὰ τηλεβόλα ἦσαν ὁ γαστραπέτης (τοῦ Ζωπύρου), ὁ ὀρεινοτάτης γαστραπέτης, ὁ Μοναχίανος (ὄναγρος τῶν Ρωμαίων). Τὸ εὐθύστονον, τὸ πάλιντονον, τὸ χαλκίκοτον κ.τ.τ. ἐάλλοινα μέχρις ἀποστάσεως 300 μ. Τὸ σημερινὸν τηλεβόλον δυνάμεθα νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι εἶχαν ὡς πρόδρομον τὸ ἀερόπτερον τοῦ Κτησιβίου (Φίλωνος Βαλεσπίου IV Σελλίς 77 ἐκδοσις THEVENET 1693) τῆς 3 ἑκατοντ. π. Χ. Ὁ ἀλεξανδρεὺς οὗτος μηχανικὸς ἐχρησιμοποίησε τὸν πεπιεσμένον ἀέρα διὰ τὴν ἐκτόξευσιν βλημάτων. Ἐδρμιούργει δὲ αὐτὸν δι' ἐμβόλου ὠθημένου διὰ χορδῶν καὶ κινουμένου ἐντὸς καλῶς εἰργασμένου κυλίνδρου.

ΙΑΤΡΙΚΗ

Ὁ μαθηματικὸς ὀρθολογισμὸς τῶν πυθαγορείων δὲν ἀφῆκεν οὔτε τοὺς ἰατροὺς ἀνεπηρέαστους. Δύο: καὶ αὐτοὶ ἔδωκαν: νὰ θεωρηθῶν τεχνικοί.

Ἄφοῦ ὁ Ἰπποκράτης λέγει: «ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν πατέων εἶνε δημιουργοὶ πολλῶ ἀλλήλων διαφέρουσι κατὰ χεῖρα καὶ κατὰ γνώμην, οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ ἰατρικῆς».

Ἐπεξητήθη οὕτως ἡ σωματικὴ κατάσταση τοῦ ἀνθρώπου νὰ ὑπαχθῆ εἰς μαθηματικούς τύπους: π. χ. νὰ συνδυασθῆ μὲ τὸν ἀριθμὸν 7 καὶ ἐγεννήθη ὁ ἑβδομαδισμὸς τοῦ Ἰπποκράτους καὶ ἄλλα συστήματα.

Ἐκεῖνος ὅμως πού θεωρεῖται σύμβουλος τῆς τέχνης καὶ τῆς ἰατρικῆς εἶνε ὁ περιπατητικὸς φιλόσοφος καὶ φυσικὸς Στράτων.

Ἐπάνω στοῦ Στράτωνος τὴν πειραματικὴν φυσικὴν ἐστρηρίθησαν ὁ μέγας ἰατρὸς Ἐρασίστρατος διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ τὴν φυσιολογίαν του καὶ οἱ μηχανολόγοι Κτησιβίος, Φίλων καὶ, ἀργότερον, ὁ Ἡρώων, διὰ νὰ δημιουργήσων τὰ μηχανικὰ αὐτῶν κατασκευάσματα.

Τὰ εὐρεθέντα ἐν Πομπηῆ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα (διαστολεῖς, λαβίαι, ὀστετόμος, καθήτηρ κτλ.) καὶ ἡ πληροφορία ὅτι ὁ μέγας ἀνατόμος Ἡρόφουλος ἐκ Χαλκηδόνος (300 π. Χ. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ) ἐχρησιμοποίησε ὠρολόγιον τῆς τσέπης πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ πύρετου τῶν ἀσθενῶν μαρτυροῦν ποῖα στενὴ σχέσηις ὑπῆρξε μεταξὺ ἰατρικῆς καὶ λεπτομηχανουργικῆς.

κατε ἠλοδοῆ: ἀντέκ. γὰ ἰαία στι- Μοονκάν θά ἄ πλοώση μὲ ὑποπεία πού μένα. ἔκθεφκα κὰν ὀκνυα. εἶπε ὁ πλοώσω αἰ- ἵπποτε τῶποπ. ὡς σὰς εἰλι-

πτεσε ὁ Φλα- νὰ σὰς πανώ τι εἶνε δυνα-

ρασιστῶ υέσ'

μὲ αἰοιβαία κρούομε τί- Δέν θέλετε κὸ τοῦ κόμπ- πιά γι' αὐτό. εὐπιστοσύνης ἐνεὶ ὁ κόμης ἠποκαλυῶ ὀ- ἵησπε.

TE: ἱατιοῦ Ρο-

λου. Ὁμολο- μου αὐτὴ εἶνε ἴσιον λόγο. Τὸ ἕνα λόγος Ροσκῶφ εἶνε ... Λέω ἀλή- το.

ο σείε στὸν

κῆ, σκέφθηκε αὐτὰ τὰ δυο

TE ὁ Κασιν- ευκή. Τὸ κα- ννεὶ στὸ νι- αίνεται πῶς ἰὰ κάνω λά-

αστύριο καὶ ε ὁ Πιέο. αὐτὸ τὸν ἐν ἔξω... ε-

ύοιο τὸ νε- ἱτοὸς κ' ἄ- ὄνο. τασά- ἀνακοφισι. ἵνα ἰδῆ τι- ὀει κ' ἔνω σαντέκ. ὀς καὶ συλ-

δᾶλλου τό- ὀθε Λοιπὸν ἱτικ. μένα εἶνε ἡ Ζὰν Μῶο. ο πὲν ἀνα- ο. Δὲν ὑπο- ὀρασία του. ὀωστος ἀν- τὸν θεωρῶ

Λτε ἄπ' τὸ ἦ τουλάνι- ὀν, κ' ὕστερα

μια ἰδέα:...

τοῦ κόμπ- ν ἔγω πιά

θεοῦα γὰ ὀειαστῆ ἱ- α σὰς.

ἐν ἔξω ἄν ἀνακοφίης.

τη ἀλεύθερο

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

ΤΟ
ΤΟΤ
ΕΤΟ
άνω
Φαυ
οπ
λάβ
πώς
γκά
κό
σαν
έου
κισ
τέτ
οια
σο
δεν
του
Ποι
πό
δ
α
κ
μεθ
υπ
ταδ
υπο
δυ
ταν
Πο
Κι
τό
θ
κασ
Νά
την
τά
σκέυ
νοει
τό
δοσ
δαι
τος
συν
νά
πό
στί
διδ
νά
Μι
πε
στά
νως
νο
λο
μο
τό
σνε
την
ΕΙ
κα
νει
ποι
θεί
υεί

Η Αστρονομία υπήρξε άφορητή να εξωθηθή ή αλεξχανδρινή λεπτομερεια-νοσηρική εις βαθμόν τελειότητας, αλλά και αντίθετως ή πρόοδος αυτής καθέστη δυνάτην την κατασκευην λεπτοστάτων και σπουδαιοτάτων όργάνων και έργαλείων. Η έφεύ-ρεσις του άστρολάβου υπό του μεγαλειότερου άστρονόμου της αρχαιότητος, του Ίππαρχου, όργάνου μεγά-λως διευκολύναντος τας άστρονομικάς μετρήσεις, έσημείωσε σπουδαίαν έποχήν.

ΜΕΤΡΗΣΙΣ ΧΡΟΝΟΥ-ΩΡΟΛΟΓΙΑ-ΚΛΕΨΥΔΡΑΙ

Η μέτρησις του χρόνου κα-τά την έποχήν ταύτην έγινετο μετά σχετικώς μεγάλης άκριθείας. Και ενώ κατά την 4ην π. Χ. έκαστοκα-τηρίδα χρησιμοποιείται το μήκος της σκιάς και ή κλεψύδρα διά την μέτρη-σιν του χρόνου, κατά την 3ην έκαστο-κατηρίδα κατασκευάζονται έξυπνη-ρικά ώρολόγια, ώς το του Πλάτωνος (αυκατερινόν ώρολόγιον). Από τής έ-ποχής ταύτης παύει πλέον ή λέξις ώρα να σημαίνη έποχήν, αλλά το 1-12 τής ημέρας. Ο Αριστοτελής εις τας «Εκκλησιαζούσας» (65), έ-που έξυμνει τα χείριστα του κοινου-μιστικού κράτους, μäs παρουσιάζει διάλογον μεταξύ Πριξήγηρος και Βλεψύδρου καθ' όν ή πρώτη λέγει εις τον δεύτερον, μόλις ή σκιά του ήλιου δεικνύσκει (δηλ. κατά την 4 1/2 μ. μ. το θάρος). Η άρχη της δουλεία του και άρση σφραγισθή να πάη να δειπνήσθ. Κατά το κείμενον, ασί δε μέληται, όταν ή σκιά του ήλιου στα-χάη. Λιπαρόν χωρείν επί δειπνήσει.

Και εις μίαν κοινωσίαν παλαιού του Μεγάρου ή πρόβληκος εις μίαν άρ-χίαν ώς ώρα την χρονικήν σκιάην που ή σκιά του ήλιου θα έχη μή-κος 12 ποδών.

Βλέπεται ότι άκόμη τότε ή χρό-νος έμετρούτο εις τας σκιάς.

Ημερον ώρολόγια μετά γυμνασίου γυροφέρου της πής και της έκαστο-κατηρίδος π. Χ. Οι άστρονόμοι Οί-νοπίδης και Μείων της εποχής του Περικλέους έφευρίσθησαν τας παρατη-ρήσεις των τή βροχία ταύτων ώ-ρολορίων. Ο Σάμιος άστρονόμος Α-ρίσταρχος έφες (288—277 π. Χ.) και έχρησιμοποίησε το ασκροειδές ή-λιακόν ώρολόγιον εις ουρανίους πα-ρατηρήσεις, ήτοι των όποιων έθετε-λίωσε το ήλιαστρονικόν σύστημα του. Διά τοτο και θεωρείται ή Αρισταρ-χος ώς πρόδρομος του Κοπερνίκου.

Εις το έν Περικλέους Λούβρον έ-υεί

—Μαύστα. Κι' όμως ίσχυοείται πως ό κόμης ένε σθώος' Θελοντας λοιπόν, με-του σίωση ήθε σε μένα σφού καταφέρει κα-μαθησ' τον Καραντεκ ότι ό φασός Α-

πάρχει το άρχαιότερον κωνικόν ήλια-κόν ώρολόγιον, εύρεθην έν Ηρακλεία της Λάτμου (Καρία), άφιερωμένον εις τον βασιλέα Ητολεμειόν (πιθα-νώς τον Φιλάδελλον 283—247 π. Χ.) και κατασκευασθην υπό του γνω-μονικού (δηλ. ώσελογοποιού) Απολλο-κωνίου, υίου του Απολλοδότου. Υ-πάρχει σειρά άτελείωτος τοιούτων ή-λιακών ώρολορίων της αλεξανδρινής και μετέπειτα της ρωμαϊκής έποχής, όπου ήτο της μόδας οι πλούσιοι εις τας κατοικίας των και τας έπαύσεις να έχουν τοιαύτα ώρολόγια.

Η μαθηματική ανάλυσις και ή κα-τασκευή τοιούτων ώρολορίων θα μäs άπησχόλει επί πολλάς ήμέρας. Διά τοτο θα περιορισθώ να είπω μερικά μόνον περί του πασηνωστού ύδραυλι-κού ώρολορίου των αρχαίων, της «κλεψύδρας», όρίων κατά μέρος τα των ήλιακών ώρολορίων. Αι από τής 3ης έκαστοκατηρίδος π. Χ. γνωστά «κλεψύδρα» ήσαν έν τή άπλουστάτη αυτών μορφή δοχεία κλειστά, φέρον-τα κατά το άνωτερον μέρους τω-λιγνοειδή έκφυσιν εθούραχμον (σχ. 1) ή κατά χειρολαβήν διαμορφωμένην (σχ. 2) μετά στομίου, κατά τον πυθ-μένα δε μικροστάτας όπας, ίνα δι' αυ-τών έκρέθη το ύδωρ.

Βυθίζομένης της κλεψύδρας έντός έτέρου δοχείου ύδατος εισέρχεται του-το έντός αυτης, φρασσομένου δε του στομίου διά του δακτύλου και άναστ-ρομένης της κλεψύδρας παραμένει έν-τός αυτης λόγω της έν των κάτω άτμοσφαιρικής πίεσεως και ούτω δύ-ναται τις άπαρκήρητος να κλέπτη το ύδωρ. Έκ των όπων του πυθμένας έκρέει το ύδωρον τότε μένον, όταν ή σκιά του σαινόταν ήως τον κυνηνοσά-

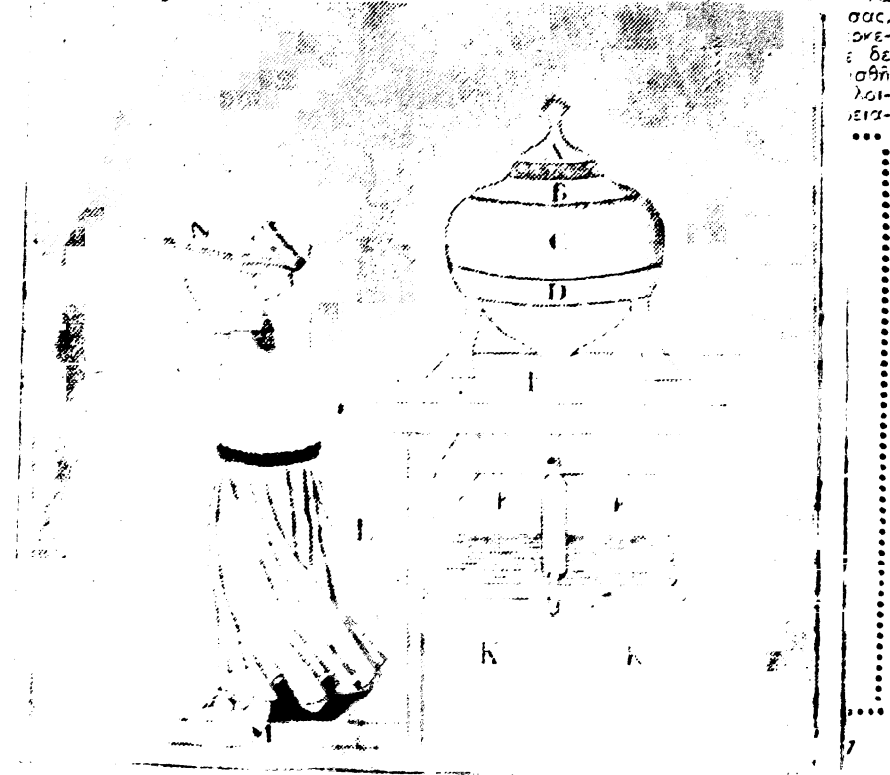
δάκτυλος άνοίξη το άνωτερον στόμιον της κλεψύδρας.

Αι κλεψύδραι είχαν άρχικώς την περιγραφείσταν σπουδαιοτή μορφή. Κα-τόπιν όμως έτελειοποιήθησαν.

Ήχρησιμοποιοούντο προς μέτρησιν του χρόνου διά τας οικιακάς χρήσεις, πρό παντός όμως εις τας δικαστήρια και εις τον στρατόν. Ο Αριστοφάνης εις τας «Μελίσσας» του (92, 856) αναφέρει την κλεψύδραν ως άπαρκή-τητον όργانون των συνεδριάσεων των δικαστηρίων. Αναλόγως της σπου-δαιότητος της δίκης ώρίζετο έν των προτέρων ή χρονική διάρκεια αυτης διά προσδιορισμό του ποσού του ύδατος, όπερ κατά την δίκην θα έξέρραε έν της κλεψύδρας. Έπίσης ώρίζετο ή χρόνος άναπαύσεως των έπιχειρημά-των ένάστου των αντιδίκων και του συμβουλίου των δικαστών. Όταν τις όμως των αντιδίκων έπρόκειτο να παρουσιάση έγγραφα ή μαρτυρικά ά-ποδείξεις, δέν συνυπολόγιζετο ή χρό-νος ούτος και τότε διενήπτετο ή εκ-ροή του ύδατος διά της διατηρήσε-προς τον δούλον φύλακα: «Γπίλας το ύδωρ».

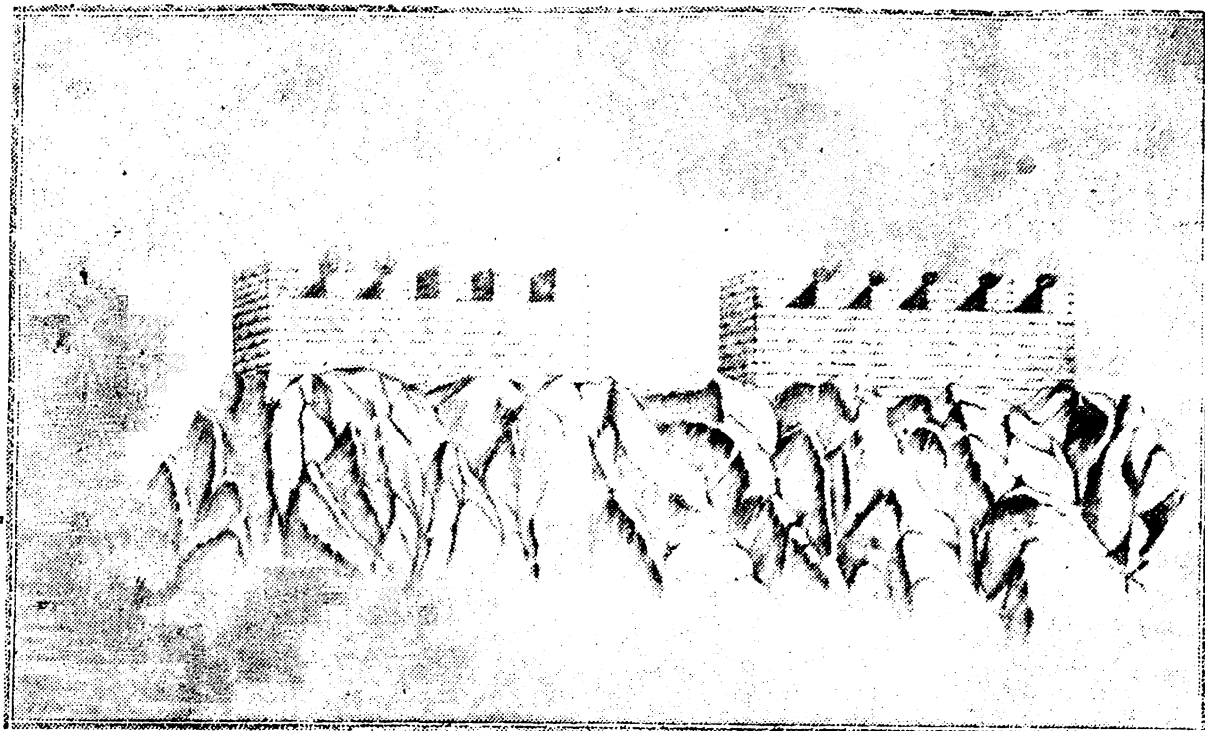
Η κλεψύδρα έχρησιμοποείτο εις τον στρατόν διά την άλλειήν των φρουρών κατά την νύκτα. Διηγείτο ή νύξ εις 4 διακυκλωθείσας, άλλά τρεις ώρας ένάστη. Έρρυθμίζετο δε ή κλε-ψύδρα ούτως ώστε να κινούται το ύ-δωρ της εις ένάστην τριώρον ήλια-κήν φρουράς.

(Το τέλος της λίαν ενδιαφερούσης διαλέξεως του Ηουστίνου του Πολυ-τεχνίου, εις το όποιον αναφέρονται ή-λια τεχνικά περίοδοι των αρχαίων

Το άνωτερον ώρολόγιον, που είδε στήν εις τήν Αλεξάνδρειαν, κατά την εποχήν του Ηουστίνου του Πολυτεχνίου.

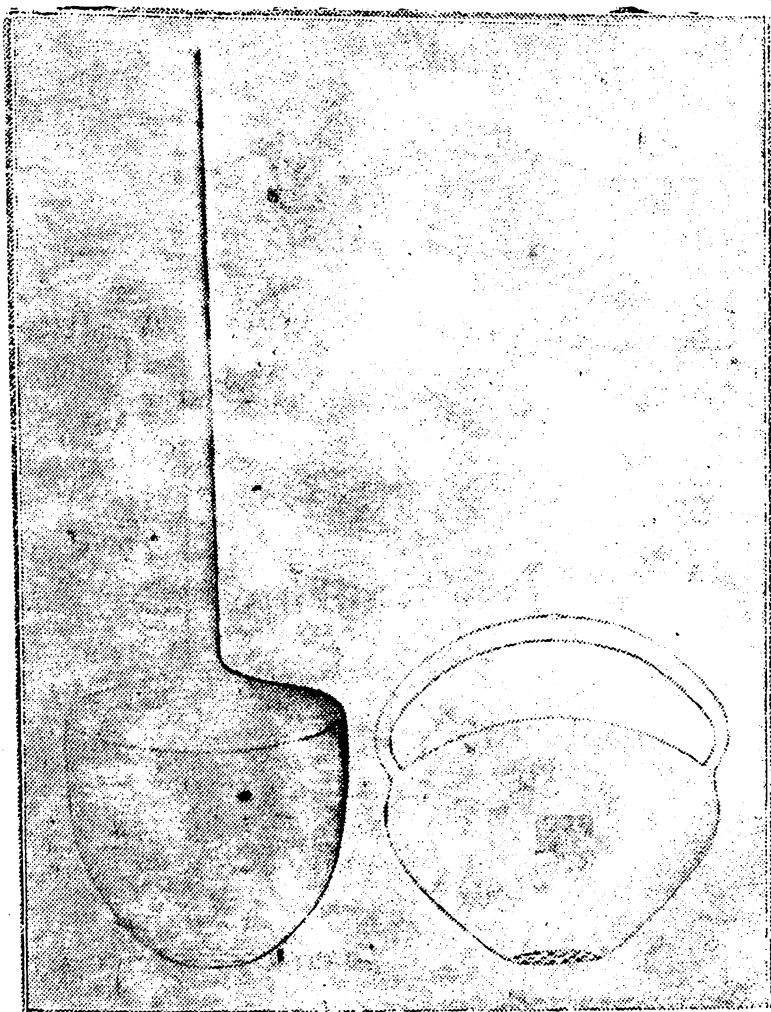
!...
ις
ιν.
υέ
το-
ιο-
άν
οι
τα
πί-
νιά
ισε
δη-
ου-
λα-
ύτ-
ος
ιτε-
ένα
ό...
κό-
ός.
του
υέ-
υέ-
δ-
υγ-
υλ-
Ο
ά-
ολ-
λα-
δο-
σο-
ρι-
όν
γι-
ε...
το.
Τ-
κό-
τε
τό
ύ-
τις
ου.
Ο-
ώ-
Τά
σας.
ονε-
δε
σθή
λοι-
μεια-
...

προστατικό Βοί-
κι' ή Λουίτζια,
των και κυττα-
ρι τόνου που εί-
χα κι' είχα συ-
κισί του.
τά παπούτσια
πε ό ένας απ'

'Εη με τις κλω-
τό φταίξιμο 'Ε-
με όλα...
όλα... και πύ-
και ταπστε ή-
λωμένο το πτο-

ή μεδικές φρε-
συγε τρέχοντας,

κοντά απ' τους
ους δη. "Α πίες
του πήγε κατ'
και σωριάστηκε
Σε λίγες στι-

σταματήσει τόν
μονταν μεγαλο-
ους;
μετό. Δεν θα μάς

ε, μιὰ μέρα πί-
ια φορά, την έ-

τό δάσος, άκου-
ος περνούσαν ά-
κε να τους πά-

Σταβρός όπικου τηλεγράφου των άρχαίων διά πυρσών.

ανάκρίσεις του, μ' έβλεπε πρην
πλευρό του ανα-
πών να του παρ-
τρεγα τόν κίνδυν
πεναντίας, κατασ-
να φοβηθώ τίποτε

Και παρακολοι
απόστασι διακοσ
"Ο Ζάν Μώρ π
ρις να σταματήσι
τ'ε τέ μεσημέρι.
'Επί πλέον, ό Φλα
πολύ πρωί και δε
νούσε λοιπόν και
«Δέν θα σταθή
ναρωτιόταν. "Αν
σε κανένα καπνι-
γώ να μπώ απ'
εσώ κάτι, δίχως
ή όργή, να πάρη!
"Ετσι, βλαστημι-
τας, έξακολουθού-
"Ο Ζάν Μώρ π
ρις να κυττάζη δε
κανείς πώς ήταν
γούσε κάποιο άσ
τούσε, μονολογού-
—Γέμισαν τ'ά
Μά πρώτε τις λοι
Τί με θέλετε πάλι
λοιώς... Θα σάς
μη μείνη ούτε ρου-
σηκωθώ, λύστε τ
σατε τ'ά πόδια!
σαστε! "Αν ήμου-
τί θα σάς έκανα
"Ο Φλανκάρ δε
κούση, γιατί βρισ-
στόσο, τόν πλησία-
τευαν πιά να υπό-
υπήργε φόβος να
στους θάμνους και
γμα εύκολο άν εί-

Γιά μιὰ στιγμή
μισε ότι σκεπτότα
είδε να σταματά
του δάσους σαν
«Προσοχή! είπε
τια μας τέσσερα!
"Εφτασε σ'άπό
απ' τόν Ζάν Μώρ
να τόν είγε καταλ-
έφη άκίνητος, σαν
καρφωμένος στην
ίδια
θέσι.
"Ο Φλανκάρ κούφ-
τηκε πίσω από μι-
α μεγάλη μηλιά και
περίμενε.
Πέρασε ένα τέτο-
στο της ώρας, μισή
ώρα, μιὰ... Κι' ό Ζ-
άν Μώρ στεκόταν π-
νή

'Αρχαίον τηλεγράφου.
... νης και παιζει με τ'ά σκυλάκια των
... πελατών ή και με τους ίδιους τους
... πελάτες. "Η μεγάλη του άδυναμία,
... προς τόν παρόν τούλάγιστον, είναι τ'ά
... ζαναρωτά.

όν χρήσιμοι —
έπιδίδουν τόν
σαν πρην, όταν σεν σα μπροσώ εγώ... Θα
πώ στην Καραντέκ να τους προτείνη:
ματικά μιὰ ώρα αργότερα ό Κα-
είδοποιημένος απ' τόν Φλανκάρ,
να συναντήση τους δυό χωρικούς,
ους καλησπέρισε τους ρώτησε με

πως δέν δουλεύετε; Δεν είναι Κυ-
μεσα...
οσετ' κύριε Καραντέκ, από τότε
τό δυστύχημα στον πυργο, είσα-
κάτω στο ύπστατικό.
πιστεύω προς θα τελειώση πια
κατασπασία.
τορεί... γιατί γύρισε ό άθένητος
κατάλαβαν βέβαια, πώς ήταν ά-

γύρισε, είπε ό Καραντέκ με
τή έκπληξι.
ια. Δέν είναι μιὰ ώρα που ή-
μουσα. Ρά μάς διάξη τώρα! Και
ρούμε δουλειά;
περίεργο αλήθεια πώς τόν ά-
ύθερο!
περίεργο. Γιατί είπε κι' έκαμε
τα είπαμε στην ανάκρισι.
όμως τώσα όλος ό κόσμος θα
ση για ψευτες και θη μάς δει-
δάχτυλο.
λένε πως δέν είμαστε τίμιοι άν-
ιστι θέλησαμε να βλώσουμε τ'
μας, που τρώγαμε τόν ψωμί του.
λένε και δέν θάγουν άδικο!
έχουμε γυναίκα και παιδιά! Τί
ε τώρα δίχως δουλειά;
τε να σάς βγάλω εγώ απ' τή
ίσι σας; πρότεινε ό Καραντέκ,
εόγατες τόν κύτταξαν μ' έκπλη-
ρά.
ιωτάτε, κύριε Καραντέκ; Μήπως
ή μάς δώσουν δουλειά στον πυ-
ραν δύσκολο τόν βλέπω γιατί δέν
ε τ'ά πράγματα τώσα πάλι είναι
ή ό κόμης. Δεν μπορεί βέβαια,
ισολό της ή κόμησσα στο περι-

θα μάς βοήτε λοιπόν δουλειά;
ού λογαριασμό θα δουλεύουμε;
δικό μου λογαριασμό.
θ' άνοίξετε δικό σας σπίτι, κυ-
ντέκ;
... "Ακούστε με... "Υστερα απ' την
κατάθεσι που δώσατε για τόν Ζάν Μώρ,
έξερετε και σεις πως δέν θναίν ενόσστη
ή ζωή σας εδώ.
—Σίγουσα θ' αναγκασθούμε να φύγου-
με για άλλο μέρος.
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : "Η συνέγεια.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ 1.

«Είναι όμως άλλο είδος ελαττωμάτων, τόσον πλέον ἀνηχοῦσεν εἰς τοὺς γράφοντας ὅσον εὐκολώτερον δύναται προσέχοντες νὰ τ' ἀποφύγῃσι. Τοιοῦτον λογίζεται, ὅταν γράφῃ τις περὶ τινος ἐπιστήμης ἢ τέχνης καὶ φαίνεται ἀνήκοος τῶν ὅσα ἐγνώρισαν οἱ πρό αὐτοῦ, ἢ γνωρίζουσιν οἱ σύγχρονοὶ του περὶ αὐτῆς, ἢ νὰ τὰ καταφρασῇ χωρὶς ἔρευνας ὡς νέα, καὶ νὰ προσκολλᾶται εἰς τὰ παλαιά, ὡς νὰ ἦσαν ἡ σκωρία τῆς παλαιότητος δυνατὴ νὰ μεταμορφώσῃ εἰς χρυσὸν τὸν σίδηρον».
Κοραῆς 2.

Μετὰ τριετίαν σχεδὸν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ πρώτου τόμου παραδίδομεν εἰς τὸ κοινὸν τὸν δεῦτερον τῆς δὲ τῆς Β-βιβλιογραφίας ἀριώτερον ἐκείνου ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Ἰὴν ἐν τῷ Ἑθνικῷ Τυπογραφείῳ βραδυποροῦσαν ἐκτύπωσιν ἐπωφεληθέντες, οὐ μόνον τὴν ὕλην ἐπλουτίσαμεν καὶ ἐπεξεργάσθημεν, ἀλλὰ καὶ τὰ εὐρετήρια τελειότερα καὶ λεπτομερέστερα κατηρτίσαμεν. Οὐδόλως ὑπερβάλλομεν τὴν ἀλήθειαν λέγοντες· ὅτι ταῦτα ἀνησχόλησαν ἡμᾶς περὶ τὸ ἔν καὶ ἡμισυ ἔτος. Καὶ ὁ χρόνος οὗτος ἐδόθη ἡμῖν ὡς δῶρον ὑπὸ τῆς θείας προνοίας. Πῶς τοῦτο ἀνευ εὐλόγου αἰτίας ἐκ λόγων πολιτικῶν ἀπεμακρύνθημεν ἀπὸ διετίας ἐκ τῆς θεοσώστον ἡμῶν ἐπαρχίας, καὶ παρὰ τὰς ἀκαταπαύστους ἐνεργείας παρὰ τε τῆ ἑλληνικῆ καὶ ἰταλικῆ ἢ ἀλβανικῆ Κυβερνήσει, ἐξακολουθοῦμεν νὰ παραμελῶμεν ἐνταῦθα, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἱστορικῆς βιβλιογραφίας ἡμῶν. Εἰς δευτέραν λοιπὸν ἀναθεώρησιν εἰς τὸ ὀνομαστικὸν ἐυρετήριον παρενείραμεν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐκδοτῶν καὶ συνεκδοτῶν διηγήσεων συγγραφέων καὶ περιοδικῶν καὶ εἴτι ἄλλο ἐν τοῖς ὑποτίτλοις καὶ ταῖς ὑποσημειώσεσιν ὑπελάμβανεν. Προσηρξήσαμεν τὸ ἀρχικὸν ὕλικόν κατὰ 2000 περίπου νέα β βλία. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα ἀκριβέστερον περιεγράψαμεν καὶ ἀνελύσαμεν, ἀλλὰ καὶ τινὰ τῶν πρότερον ἀναγραφέντων διεξοδικώτερον ἐπανελάβομεν. Ἐσταχυολογήσαμεν προσέτι ἐκ τοῦ κειμένου σπανίων τε καὶ ἀριφανῶν βιβλίων ὕλην ἀθησαύριστον ἐν τοῖς Λεξικοῖς καὶ χρήσιμον εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀρολογίαν καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐπιστημῶν. Τὰ ἀνθολογίματά ταῦτα προέρχονται κυρίως ἐκ παιτύρων, ἀλχημικῶν, ἀστρολογικῶν, ἐρμητικῶν, μαγικῶν, βοτανικῶν καὶ γεωπονικῶν βιβλίων, πολῦτιμον ἀμητῶν καὶ δυσθήρατον τοῖς πολλοῖς διὰ τὴν σπάνιν τῶν βιβλίων τούτων. Οὕτω προήλθον τὰ ἐν τέλει Α'-Γ' Ἐπίμτρω 1, καὶ τὰ παραλειπόμενα, ἅτινα μετὰ τῶν ἐν τῷ ἄλλῳ ἔργῳ ἐγκατεστήμενων ὑποσημειώσεων ἀποτελλοῦσι τὰς πηγὰς, ἢτοι τὰ sources τῶν Ἑυρωπαϊῶν, τῆς ἱστορίας τῶν ἐπιστημῶν. Τούτου ἕνεκα δὲ μετὰ χεῖρας τόμος ἀπέβη ὀγκωδέστερος τοῦ πρώτου, τὰ δὲ ἀναγραφόμενα βιβλία ὑπερέβησαν τὰς 10,000.

1. Ἐπειδὴ ὁ ὄγκος τοῦ παρόντος τόμου ὑπερέβη τὰ ὅρια ἢ συνέχισαι τῆς εἰρηγωγῆς εἰς τὴν βιβλιογραφίαν ἐγκατελείβη διὰ τὸν Γ' τόμον, ὅπου οὐκ εἰςται μετὰ συντόμου ἱστορίας τῶν ἐπιστημῶν.

2. Ταῦτα γράφει ὁ σοφὸς ἀνὴρ διὰ τὸν Στράβωνα (Πελοπονησικὴ) διατειρόμενον ὅτι ὁ Ὀμηρὸς ἐγνώρισεν ἄριστα οὐ μόνον τὴν γεωγραφίαν τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἱστορίαν (Προτάσσομαι δὲ αἰτῶν ἐνταῦθα ὡς ἀνεπίσημα μὲν τὴν ἱστορίαν περὶ τῆς ἀξίας τῶν πηγῶν καὶ διότι ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ἐξισχυθῆεν

φέρεται περί αὐτῶν, ὅτε κατ' ὄνομα γνωστῶν ἐν Ἑλλάδι, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τοῦ Α' τόμου (σ. 31-2) λεχθέντων.

Περὶ τῆς μαγείας πλὴν ἄρθρον τιῶν ἐν περιοδικοῖς οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων ἐγγραφεν. καὶ ὅμοις εἶναι ἡ θεησκεία τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ ἀφ' ἧς δὲν ἔχουσε νὰ ἀποσπᾷσῃ ὁ Χριστιανισμὸς. Ὡς ἔντυπον κυκλοφορεῖ μόνον ἡ Σολομωνική. Πολύτιμψ ἀρχαῖα καὶ μεσαιωνικὰ κείμενα δημοσιεύονται εἰς τὴν Σύλογὴν τοῦ *Premier* in ἐκ μαγ. παπύρων (Μαγικοὶ Ἕλληνας. πάπυροι 1928 βλ. τὰ ἐρανίσματα καὶ τὴν σημείωσιν). Τελείαν ἄνοιαν κάσχομεν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀλχημείαν. Κατὰ πρῶτον ἡ «Γένεσις τῆς Ἀλχημείας» τοῦ Berthelot χάρις εἰς τὸν Μαρσλῆν, εἰς τὸν μεταφραστὴν αὐτῆς (1906) ἤνοιξεν ἡμῖν τὴν θύραν διὰ τὴν σπουδὴν τῶν κειμένων, ἀπερ' οὗ αὐτὸς περιώνυμος Γάλλος εἶχε προτυπώσει (1888). Ἐκ τῆς σταχυολογίας τοιούτων ἐμηητικῶν, ἀστρολογικῶν καὶ μαγικῶν κειμένων, ἦν δὲν ὠκνήσαμεν νὰ ἀποταμεύσωμεν ἐν τῇ Βιβλιογραφίᾳ, ἀποδείκνυται ἀριδῆμως, ὅπερ ἐλέγομεν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ, ὅτι ἡ βοτανικὴ καταμεριθεῖσα πανταχοῦ, ἵνα ἐπιχορηγήσῃ τὰς πρώτας ὕλας ἀπώλεσε τὴν ἐαυτῆς αὐτοτέλειαν. Οὕτω διὰ τὴν γνώσιν τῶν φυτῶν ἐν τῇ διαδρομῇ τῶν αἰῶνων ὀφείλομεν νὰ καταφύγωμεν εἰς τὰ αὐτὰ κείμενα προσέτι καὶ εἰς τὴν Λιθολογίαν, ὡς συνδεδεμένην τοῖς εἰρημέναις τέχναις ².

2. Ἀπὸ τῶν Λιθικῶν τοῦ Ὁσφέως καὶ ἐξῆς οἱ λίθοι ἀναμνησθῆναι εἰς πᾶσαν μαγικὴν πράξιν (Abel 1879): Ἐν τοῖς ἐρημητικοῖς γλώσσαις τοῦ ἱεροκρητίουτος, Ζωροάστρου, τῶν Κοιρανίδων ἐν εἴδει σινταγμάτων ἐν ἐκάστῳ ἐλεμῆ τήσιν: ἕλαιον, φυτόν, ζῶον, πτηνόν, λίθος.

Χάριτι τοῦ τὰ πάντα οἰκονομοῦντος Θεοῦ οὕτω συνετελέσθη ἡ δίτομος Ἱστορικὴ βιβλιογραφία, δι' ἧς, εἰ μῆτι ἄλλο, τοῦλάχιστον ἐτέθησαν αἱ πρώται βάσεις τῆς ἰστορίας τῶν ἐπιστημῶν ἐν Ἑλλάδι, ἐνθα πᾶσαι αἱ ἀποκαλύψεις κατὰ πρῶτον εἶδον τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Καὶ ὁ μὲν ἐργάτης αὐτῆς οὐδεμίαν ὕλικὴν ἐκομίσατο ἐκ τῆς πολυμόχλου ταύτης ἐργασίας ὠφέλειαν, ὁ δὲ ἀναγνώστης ἐάν τι χρήσιμον προσπορίσῃται, ἄς εὐλογῆσῃ τὸ πάντιμον τοῦ κυρίου ὄνομα.

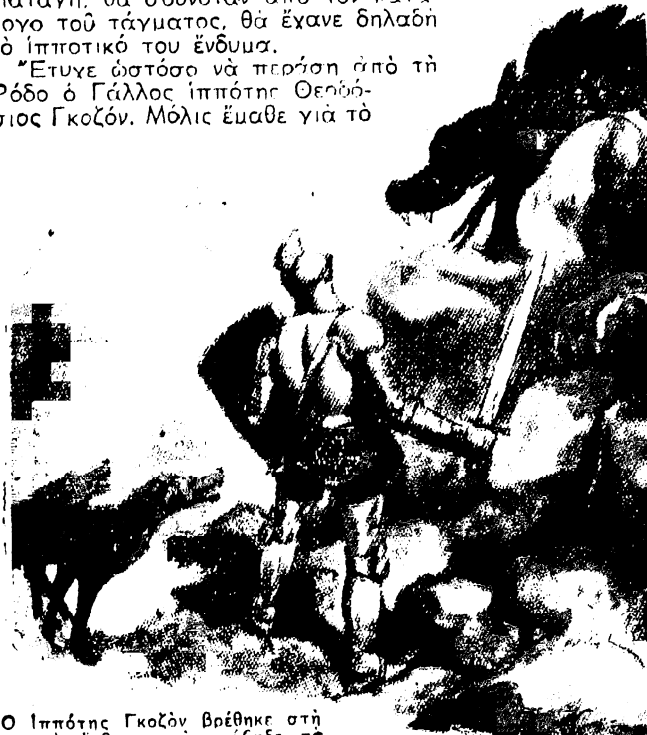
Τῷ πανσθενεῖ τούτου, κράτει ἐνδυναμούμενοι παρὰ τὰς ἀντιξήτους τῆς ἐξορίας περιστάσεις καὶ τὸ ἔλκος τοῦ στομάχου ἐσυνεχίσαιμιν τὸ ἔργον, διότι καλτοὶ ἐπὶ τῆς ἀδελφείου τῆς φέσεως ἀνέγκλης βασανιζόμενοι, ὡς στερηθέντες ἀπὸ διαιτίας ἐλεδὸν τῆς μισθοδοσίας ἡμῶν πρὸς τῆς ἱεράς Συνόδου τῆς Ἀλβανικῆς ἐκκλησίας, οὐκ ἐλιπε ψυχῆς οὐκ ἐως εἰς πέρας ἠγάγομεν τὸ ἔργον ἀνευδύτως νυχθημερόν ἐργαζόμενοι, κἂν τοῖτω ἐνρίσκομεν ἀναψυχὴν τινα, «ἢ γὰρ παιδεία ἐν ταῖς πυστυχίαις καταφυγή.»¹ Οὐδέποτε ἀνεμῆνομεν ὅπου ὁ ξένιος Ζεὺς εἶχε στήσῃ τὸν θρόνον, καταφυγόντες ἐνταῦθα νὰ εὐρεθῶμεν ἐν μέσῳ ἀνθρώπων τόσῳ ἀπαθῶν καὶ ἀσυγκινήτων, τῶν πλείστων μάλιστα κατὰ τὴν τεσσαυρονταετῆ δρᾶσιν ἡμῶν πολεμειδῶς εὐεργετηθέντων. Τῇ ἀληθείᾳ ὄπαρχουσι πολλοί, ὅτινες εἰς τὰ ἔψη τῶν ἀξιωματῶν ἀναρριχώμενοι, ἀπαξιοῦσιν ἔπειτα νὰ κύψωσι πρὸς τὰ κάτω καὶ τὰ πέριξ, ἵνα μὴ ἀντικρύσωσιν ἐκείνους, ὅτινες ἐγένοντο γέφυρα διὰ νὰ ἀνέλθωσιν, ἀλλ' ἀπαξῆ ἢ θείῳ Νέμεσις θὸ ἐξανγκάσῃ αὐτοὺς νὰ κή-

φωσιν, οὐδὲν γὰρ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ μόνιμον, ἀλλὰ τότε οὐδεὶς ἀτενίζει πρὸς αὐτούς, πάντες μιλνοῦνται καὶ επικροτοῦσι τὴν τιμωρὸν θεῖαν δίκην. Ἀπομυμνωμένοι τοίνον καὶ ἀπέλειπες ἰλιγγιώσι πρὸ τῆς διαισιγομενῆς πρὸ αὐτῶν ἀβύσσου εἰς ἣν κατακρημνίζονται ὡς θεοστοργεῖς, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Τιτῆνες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ταῦτά ἐπαθον οἱ ἀδυσώπητοι, ἀρχόντες τῆς ἡμέρας. Οἱ ὑπερφίαλοι καὶ ἰσχυροὶ τῆς χθὸς, νῦν δὲ τρέμοντες καὶ οὐκ ἠνώμενοι κατὰ μὴν θάνατον τὸ «ματαιότης ματαιότητων τὰ πάντα ματαιότης» καὶ ἐνθουσιάζονται τὸν πρὸς Ἐδύτροπιον, ὃν ὡς παιδὸς δὲν ἐδιδάχθησαν, τοῦ θεοῦ Χρυσοστόμου λόγον. Ὁ πολλὸς, Κόουρτιος ἔγραψε περὶ τοῦ κλίματος καὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἀττικῆς (1878) ὡς γενεσιουργὸν δυνάμιν τοῦ μεγάλου φούρας τῶν ἀρχαίων, ὅπερ ἐσχάτως (1902) ἐπανεῖλεβε καὶ ὁ φίλος καθηγητὴς κ. Ν. Ἐξαρχόπουλος, ὃς παρεκάλων αὐτὸν νὰ ἔγραφε καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τῶν συγχρόνων ἐπιδρομῶν, ὅτε θὰ ἐμνησθίνομεν τὰ αἷτια τῆς τοιαύτης ἀπολόμου μεταβολῆς τῶν χαρακτήρων καὶ ἀναιροπῆς τῶν ἔρων τῆς φιλίας, τὸ δὲ φαινόμενον τοῦτο κινδυνεύει δυστυχῶς νὰ καταλυθῇ τὸ πᾶν, ἀφοῦ καὶ τὸ κράτος ἀθετεῖ ἀνειλημμένους ὑποχρεώσεις. Κυβερνήτης τις ἔναγχος ἐκ τῶν ὄδε ἐκδημίσις δεχόμενος προεκλογικῶς τοὺς ἀπαιθόντας βασιλικούς» διεκήρυττεν, ὅτι θεωρεῖ ἀτιμίαν διὰ τὸ κράτος νὰ μὴ ἀποδόσῃ δικαιοσύνην καὶ ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς φιλιακισθίντας, ἀλλ' ἔπειτα διὰ στόματος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἔδογματίζει, ὅτι τὸ κράτος δὲν ἔχει δικαιοσύνην ἀλλὰ σκοπιμότητα (sic)! Ἐν τούτοις καγὼν ἠρέχθημ στοικῶς τὰ πάντα, καὶ δὲν ἐκλονίσθημ ἐν τῇ πρὸς τὸν Θεὸν πίστει οὐδ' ἐπὶ στιγμῇ, ἐνθουσιάζομενος ἐκεῖνο, ὅπερ ἀκούει ὁ μοναχὸς κατὰ τὴν κορυφὴν «οὐ μὴ σε ἀνῶ, οὐδὲ μὴ σε ἐγκαταλίποι» ὁ πανάγαθος Θεὸς μοι ἀπέστειλε δύο ἀγαθὸς παραιστάτας τὸν σοφὸν καθηγητὴν τῆς Βυζαντιολογίας ἐν τῷ τῆς Θεσσαλονίκης Πανεπιστημίου κ. Γωάννην Παπαδόπουλον, παραισχύοντά μοι φιλόξενον στέγην ἐπὶ ἑξάμηνον καὶ ἄλλας πολλὰς εὐκολίας μίχουσι σήμερον, αὐτὸς ὅστις οὐδὲν καλὸν εἶδεν εἶμι, ἐγὼ οἱ ἀπαιθόντες ἀγρόν ἠγάρασαν». Εἶναι δίκαιον νὰ παραινῶ ὡδὶ καὶ τὸν εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς διώξεις πάντοτε συγκαταπαύοντά ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, τὸν εἰς τὰ ἱεροδικονίας τελοῦντα Θεόδουλον Λαυριώτην τὸν Παπαδάκη. Ὁ τὸν βίον τῶν ἀρχαίων μοναχῶν ζηλοῦσας ἔρος οὗτος ἀντικειμενικὸς καὶ πνευματικὸς τέκνον διεκπεραιῶν τὰ γραφικὰ μνηστικὰ ἐργασίας καὶ επικουρῶν εἰς πᾶσας τὰς καθημερινὰς βιοτικὰς ἀνάγκας, εὐρίσκει εὐκαιρίαν νὰ ἀντιβάλλῃ τις καὶ τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια, τῆς δὲ Βιβλιογραφίας ταῦτα οὐ μόνον ταῦτα ἐπιμαύωσιν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐκτίπωσιν μολῶν κόπων κατέβωλεν Κόριος ὁ Θεὸς πρὸς ὃν παιδιέθην ἀφυσώθη ἔφη αὐτῷ ἐν ἡμέτῳ ἀνταποδόσις πλουσίαν τὴν ἄντιμοσίαν. Ἐνοεῖζω ὅτι ὅσοι δὲν ἐπιχιώθησαν νὰ καταπτύσωσιν ἐν Ἑλλάδι τοιαῦτον εἶδος βιβλιογραφίας, ἐχούσης μὲν τίτλον γενικώτερον, ἀλλὰ ποιωμαζωρῆνης εἰς τὰς «ἀπὸ φυτῶν» καταγομμένας ἐπιστήμους, καὶ προσοριζομένης ὡς βωθήθημα, πρὸς συγγραφὴν ἱστορίας τῆς ἐλληνικῆς ἐπιστήμης, καὶ ὅσοι ἐκ τοῦ παροχρημα θηροῦσιν τὸ γοήσιμον θὰ προσμιδιάσωσιν εἰς τὰ λεγόμενα ἡμῶν, ἐκταμ-

ΚΑΤΑ τῆ μέσα τοῦ 14ου αἰῶνα ἕνα τερατώδες ἔρπετό φανερώθηκε σὲ ἀπόρρησι δύο χιλιάδων μέτρων ἀπὸ τὴν πόλι Ρόδο. Εἶχε τὴ φωνὴν τοῦ μέσα σὲ μιὰ σπηλιά τοῦ ὄρους Ἀγίου Στεφάνου. Ἀπὸ ἐκεῖ κατέβαινε καὶ καταθρόχιζε πρόβατα, ἀλογα, ἀγελάδες καὶ καμμιά φορά καὶ ἀνθρώπου. Πολλοὶ θαρραλέοι ἵπποτες βγήκαν νὰ τὸ κυνηγήσουν, ἀλλὰ ὅλοι βρῆκαν τὸ θάνατό τους.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὄμως Μέγας Μάγιστρος (διοικητὴς) τῆς Ρόδου ἦταν ὁ Ἑλληνὸν Βιλανέβ. Ὁ Βιλανέβ ἔβλεπε μὲ θλίψι του νὰ θερίζεται τὸ ἄνθος τῶν ἵπποτων του καὶ γι' αὐτὸ στὸ τέλος ἀπαγόρευσε τὸν πόλεμο μὲ τὸ φοβερὸ τέρας. Ὁ παραδάτης, ἔλεγεν ἡ διαταγή, θὰ σβυνόταν ἀπὸ τὸν κάταλογο τοῦ τάγματος, θὰ ἔχανε δηλαδὴ τὸ ἵπποτικό του ἔνδυμα.

Ἐτυχε ὡστόσο νὰ περῶσιν ἀπὸ τὴ Ρόδο ὁ Γάλλος ἵπποτης Θερόδσιος Γκοζόν. Μόλις ἔμαθε γιὰ τὸ

Ὁ ἵπποτης Γκοζόν βρέθηκε στὴ στιγμή ὄρθιος καὶ τράβηξε τὸ σπαθί του...

τερατώδες ἔρπετό κατάστρωσε ἀμέσως τὸ τολμηρὸ σχέδιον νὰ τὸ ἐξοντώσῃ καὶ νὰ δοξασθῇ.

Γύρισε λοιπὸν στὴ Γαλλία, κλείστηκε στὸν προγονικὸ του πύργον, στὴν ἐπαρχία Λαγκεντόκ, καὶ καταγινοτάν νύχτα-μέρα στὴ μελέτη καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου του.

Ἐφτιαξε μάλιστα ἀπὸ σύρματα καὶ γοντρὸ χαρτί ἕνα πιστὸ ὁμοίωμα τοῦ τέρατος τῆς Ρόδου, τὸ χρωμάτισε κατ'ἀλλῆλα καὶ ἄρχισε νὰ μαθᾶν τὰ δυνάμει του λαγωνικὰ σκυλιά, ὅταν ἀκοῦν τὴ φωνὴν του, νὰ ὀρμιοῦν κάτω ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τοῦ τεχνητοῦ τέρατος (ποῦ δὲν εἶχε λέπια) καὶ νὰ τὴν ξεσχίζουν, ἐνῶ ἐκεῖνος καθάλλα στὸ ἀλογό του τὸ γυποῦσε μὲ τὴ λόγγη του σὲ διάφορα μέρη τοῦ σώματός του...

Ἐτσι, γυμνάστηκαν κι' αὐτὸς καὶ τ' ἀτρόμητα σκυλιά του, πολλοὺς μῆνες μυστικά, μέσα στὸ δάσος τοῦ ἐρημικοῦ πύργου. Τέλος ὅταν κατάλαβε ὅτι ἤξεραν καλά τὸ μάθημά τους, πῆρε τὰ σκυλιά του καὶ πῆγε πάλι στὴ Ρόδο, γωρὶς νὰ πῆ σὲ κανένα τὸ σκοπὸ του. Τὸν συνόδευαν καὶ δύο πιστοὶ του ὑπηρέτες, ποῦ ἔφεραν τὰ ὄπλα τοῦ κυρίου τους καὶ τὰ ἔκρουσαν σ' ἕνα ἐρημικκλήσι...

Ὁ Γκοζόν κατόπιν ὑπῆκε μέσα, προσευχάμενος κι' ἔπειτα φόρεσε τὴν

ἀρματωσιά του Πρόσταξε δὲ σταθερὸν παρῶν θήσουν τὸν ἄγαν ἀπὸ τὸ τὸν γυρῶσιν σ' ἕνα βλεπαν τὸν ἵπποτα τέρως ἔπρεπε γιὰ νὰ τὸν πῆ ἀπ' αὐτό, μὲ...

Ὅτε πρό τινων ἐτῶν ἐδημοσίευσεν τὴν σύντομον μελέτην μου περὶ τοῦ Παστέρ ἐσκεπτόμην, ὅτι ἡμέραν τινὰ θὰ ἠδυνάμην ν' ἀποθαυμάσω ἐπιτοπῶς ὅ,τι σχετίζεται πρὸς τὰς παστερικὰς ἐπιαιτήμας, χάρις εἰς τὰς ὁποίας, προσβληθεὶς ἐκ διφθερίτιδος κατὰ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν, εἶχον σωθῆ ἐκ βεβαίου θανάτου. Πρό τινος ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρακολουθῶ ἐπίσημον τελετὴν ἐν τῇ Σορβόννῃ τῶν Παρισίων ἐπὶ τῇ πεντηκοστῇ ἑπεταίῳ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου τῆς ἀνθρωπότητος εὐεργέτου. Ἀκολούθως ἐπεσκέφθην τὴν ἔκθεσιν Παστέρ, ὀργανωθεῖσαν ἐν τῷ μεγάρῳ τῶν ἀνακαλύψεων καὶ διδουσαν τὴν εἰκόνα τῆς ἐκτάσεως τῶν εὐεργητημάτων τῶν ἐπιστημῶν ἐκείνων. Ὁ ἐθουσιασμός μ' ἐκίνησεν, ὅπως μίαν εἰσέτι φοράν ἀπεικονίσω τὴν μεγάλην ταύτην μορφήν κατὰ νεωτάτας πηγὰς. Ὅ,τι θαυμάζει τις ἐν τῇ προσωπικότητι ταύτῃ εἶνε ὁ ἀπόλυτος ταυτισμός τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἐπιστήμονος. Καὶ εἰς αὐτὸν ἐφήρμωσαν τοὺς λόγους τοῦ Καρλάυλ, ὅτι εἶνε ἀδύνατον εἰς ἄνδρα μέγαν νὰ μὴ εἶνε ἄλλο τι παρά ἀληθείας.

Α'. Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ὁ μικρὸς μαθητὴς καὶ ἀκολούθως ὁ ἔφηβος σπουδαστὴς οὐδεμίαν ἰδιαιτέραν ἐπίδοσιν ἐπέδειξεν.

Ἦτο καὶ αὐτὸς ἐν μόνιον τῆς μαθητικῆς μάζης, διὰ τοὺς διδασκάλους. Ἡ μήτηρ του, μὲ τὸ αἶσθημα τῆς ἀμφιβολίας, ἀποκρούει πᾶσαν λύπην δι' ὅ,τι καὶ ἂν συμβῆ, διότι τὰ πάντα θεωρεῖ εἰς τὴν ζωὴν ταύτην χίμαιραν. Ἄλλ' ὁ πατήρ, παλαιὸς στρατιώτης τῶν ναπολεοντείων χρόνων, βυρσοδέψης, τὸ ἐπάγγελμα, ἔχει τὴν θετικότητα τοῦ ἐμπόρου τῆς λαϊκῆς ἀγορᾶς. Ἐκεῖνο, ὅτι χτύπους πετὰρὸ στὸμα ἀνοπτεροῦσαν φλόγαν νὰ χάσῃ ἐν τῇ λόγγῃ του, πῆσκληρὰ του λυφῆ. Κυθὼς ὁμωτέρωσεν τὸ χερῶσεν ἀπὸ τρουερὴ μυροῦθηκε στὰ πῆσκάτω τὸν καθ' ἕνα ἄνθρωπον.

Ἐν τούτοις ἡ ἀνάπτυξις τοῦ νεαροῦ σπουδαστοῦ βαίνει ὀμαλῶς. Ἐνωρὶς δοκιμάζει τὴν πικρίαν ἐκ τῆς προτιμήσεως συμμαθητῶν ἐχόντων μέσασιν. Ἐχει βαθύ θρησκευτικὸν αἶσθημα. Ἐκείνην πρωτὰν καὶ ἐκάστην ἑσπεραν προσεύχεται μετὰ θερμῆς πρὸς τὸν Θεόν. Μόνον ἡ σπουδὴ τῶν μαθηματικῶν ἐξήλανε τὴν καρδίαν του, ὥστε νὰ ἐκπλαγῆ ἐκ τῶν δακρύων του, ὅτε ἀνέγνω συγκινητικὴν ἱστορίαν.

Μισεῖ τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὴν ψευδευλάβειαν τῶν ψευδομένων πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους. Τὸν μαγεύει ἡ ἀνάγνωσις τοῦ βιβλίου

τὸν ἀκολουθοῦν τὰ ὄπλα του. Ἐκεῖνο, ὅτι χτύπους πετὰρὸ στὸμα ἀνοπτεροῦσαν φλόγαν νὰ χάσῃ ἐν τῇ λόγγῃ του, πῆσκληρὰ του λυφῆ. Κυθὼς ὁμωτέρωσεν τὸ χερῶσεν ἀπὸ τρουερὴ μυροῦθηκε στὰ πῆσκάτω τὸν καθ' ἕνα ἄνθρωπον. Ἐν τούτοις ἡ ἀνάπτυξις τοῦ νεαροῦ σπουδαστοῦ βαίνει ὀμαλῶς. Ἐνωρὶς δοκιμάζει τὴν πικρίαν ἐκ τῆς προτιμήσεως συμμαθητῶν ἐχόντων μέσασιν. Ἐχει βαθύ θρησκευτικὸν αἶσθημα. Ἐκείνην πρωτὰν καὶ ἐκάστην ἑσπεραν προσεύχεται μετὰ θερμῆς πρὸς τὸν Θεόν. Μόνον ἡ σπουδὴ τῶν μαθηματικῶν ἐξήλανε τὴν καρδίαν του, ὥστε νὰ ἐκπλαγῆ ἐκ τῶν δακρύων του, ὅτε ἀνέγνω συγκινητικὴν ἱστορίαν. Μισεῖ τὴν ὑποκρισίαν καὶ τὴν ψευδευλάβειαν τῶν ψευδομένων πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους. Τὸν μαγεύει ἡ ἀνάγνωσις τοῦ βιβλίου

τοῦ Δρόζ «περὶ τῆς τέχνης τοῦ νὰ εἶνέ τις εὐτυχῆς», καθὼς καὶ τῶν «Φυλακίσεών μου» τοῦ Σύλβιο Πέλλικο.

Ἄλλὰ τὰ μαθήματα τοῦ διασήμου χημικοῦ Ἰ. Β. Δουμά διανοίγουν νέους ὀρίζοντας εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Παστέρ. «Πρῶτοπαρασκευαστής» ἤδη τῆς χημείας ἐν τῇ Ἀνωτάτῃ Σχολῇ (Normale) γράφει ἀφελῶς πρὸς τὸν διδάσκαλόν του: «Ἐπιθυμῶ σπουδαίως κατὰ τὴν διαμονήν μου ἐν Παρισίοις ν' ἀφιερῶσω μέρος τοῦ χρόνου μου, ὅπως ἐξασκηθῶ εἰς τὴν δύσκολον τέχνην τῆς διδασκαλίας. Θὰ σὰς τὸ ὁμολογήσω μετ' εἰλικρινείας ἵνα ἀφελῶς τὸν ἴσως. Ἔχω τὴν φιλοδοξίαν ν' ἀναδειχθῶ διακεκριμένος καθηγητής. Ὁ σκοπός μου δὲν ἀποβλέπει εἰς τὸ κέρδος χρημάτων, οὔτε εἰς τὴν σύναψιν σχέσεων, χάριν ἐπιτυχίας, μετὰ προσώπου ἰσταμένου τόσο ὑψηλά, ὅσον ὑμεῖς, ἐν τῇ ἐπιστῇ, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ ἐπίσης σκέπτομαι ν' ἀφιερῶσω τὴν ζωὴν μου».

Αἱ πρῶται τοῦ ἐργασίαι ἐδείξαν ἤδη τὰς ἐδραίας βάσεις τῆς μορφώσεώς του καὶ τὴν ἔκτασιν αὐτῆς.

Ἔχει φίλον πιστόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐμπιστεύεται τὰς ἐνδομύχους σκέψεις του. «Ἐργάζομαι ἐπὶ νέων ἐρευνῶν, τῶν ὁποίων τ' ἀποτελέσματα εἶνε ἵνα περιέργα καὶ θὰ προκαλέσουν ζωηρῶς τὴν προσοχήν».

Ὀντως, ἡ κρυσταλλογραφία διὰ τῶν ἐρευνῶν τοῦ Παστέρ ὑψίσταται ἀληθῆ ἐπανάστασις. Ἀνακαλύπτει ἐπὶ τῶν κρυστάλλων τοῦ τρυγικοῦ ὀξέως, καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν ταρταρούχων, μικρὰς ἐπιφανείας (πλευρίαι), αἱ ὁποῖαι εἶχον διαφύγει τὴν προσοχήν καὶ αὐτοῦ τοῦ διασήμου Μίτσερλιχ. Ἡ εἰδικὴ αὕτη ἀσυμμετρία τὸν ὀδηγεῖ εἰς τὴν σκέψιν τῆς ἀσυμμετρίας τῶν μορίων τῆς ὕλης. Μετὰ τῶν ταρταρούχων κρυστάλλων σπουδάζει τὴν σύνθεσιν τοῦ βοτρυϊκοῦ ὀξέως καὶ ἡμέραν τινά, τρέμων ἐκ συγκινήσεως, βλέπει εἰς τὸ ὄργανον τοῦ προσανατολισμοῦ τοῦ φωτός τὰς περιστροφικὰς δυνάμεις ἴσας, καὶ ἀντιθέτους διευθύνσεις τῶν δύο ὀξέων, τοῦ δεξιοῦ ταρταρούχου, ἐν τοῖς ὁποίοις τὸ μυστηριώδες βοτρυϊκὸν ὀξύ διχοτομεῖται. Ἀφοῦ διεπίστωσε τὴν κατάστασιν τοῦ ἡμιέδρου κρυστάλλου καὶ τὴν παρέκκλισιν τοῦ προσανατολιζομένου φωτός, συλλαμβάνει διὰ τῆς φαντασίας, ὅτι ἡ δυναμικότης, ἥτις μεταλλάσσει τὴν δραστηριότητα τῶν σωμάτων ἐπὶ τοῦ φωτός, ὀφείλεται εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀτόμου ἐν τοῖς μορίοις τῶν ταρταρούχων. Ἐπεκτείνων δὲ τὴν σκέψιν του, βλέπει εἰς τὴν ἀσυμμετρίαν τοῦ ἀτόμου τὸ σημεῖον καὶ πιθανῶς τὸ προοίμιον ὀργανικῆς ζωῆς.

Ἐπὶ εἰκοσάημερον συνεργάζεται ἐν τῷ κολλεγιῷ τῆς Γαλλίας μετὰ τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ Μπιώ. Καὶ ὁ πεπειραμένος καθηγητὴς ἐπαληθεύων τὰ πειράματα τοῦ Παστέρ, ἀισθάνεται τὴν καρδίαν του πάλλουσαν. Ὁ Μπιώ εἶνε ὁ ἄγγελος παραστάτης τοῦ νεαροῦ καθηγητοῦ. Φίλος σπανίας ἀφοσιώσεως, σύμβουλος ἀπαρα-

μίλλου εἰλικρινείας, ποδηγέτης ὀξυδερκῆς, δὲν δηλητηριάζει οὔτε προσπαθεῖ διὰ παντός τρόπον νὰ ποδοπατήσῃ τὸν μόλις ἀρχίζοντα νὰ βλαστάνῃ νεαρόν βλαστόν.

Κυρίως τὸ στάδιον τοῦ Παστέρ ἀρχεται ἀπὸ τοῦ λυκείου τοῦ Ντιζὸν ὡς καθηγητοῦ τῆς φυσικῆς. Συνεχίζεται εἰς τὸ Στρασβούργον. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ σχετίζεται μετὰ τῆς οἰκογενείας Λωράν, τοῦ πρυτάνεως τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Στρασβούργου, τοῦ ὁποίου κατόπιν ἐνυμφεῖται τὴν θυγατέρα.

Ὁ Παστέρ εἶνε ἤδη εὐτυχῆς ἐν τῇ θαλπωρῇ τῆς οἰκογενείας του. Ἀγωνίζεται διὰ παντός τρόπον πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεώς του. Ἐκ τῆς βελτιώσεως ταύτης ἐξαρτᾶται κατὰ πολὺ ἡ πρόοδος τῶν ἐρευνῶν του τῶν ἐπιστημονικῶν.

Ἄλλ' ἡ γραφειοκρατεία καὶ ἡ ἀκοίμητος ζηλοτυπία, ὡς συνήθως, ἔχει μικροτάτην τὴν ψυχὴν διὰ ν' ἀξιῶσιν προσοχῆς τοιαύτης φύσεως ἐκκλησίαις· οὔτε δὲ καὶ οἱ ἄλλοι «ἐπίσημοι» συγκινούνται εὐκόλως, ὅταν ἀμεσόν τι συμφέρον δὲν κινῆ αὐτούς. Ὁ Παστέρ παλαεῖ. Ἄλλ' οὐχὶ ὑπὸ τοῦς σκληροῦς, τοῦς ἀπανθρώπους, τοῦς ἀκατανοήτους ὄρους τοῦ ζεύγου Κιουρί, τὸ ὁποῖον παλαεῖ διηνεκῶς κατὰ τῆς ἐθελουσίας τυφλώσεως τῶν ἑχθρῶν του. Εἰς τὴν πάλην τοῦ ὁ Παστέρ ἔχει τοῦς δύο ἐπιστηθίους φίλους του διὰ ν' ἀνταλλάξῃ τὰς σκέψεις του, τὸν νεαρόν φιλόσοφον Σαπούι, τὸν Μπιώ. Ἔχει τὸ μέγα ἠθικὸν στήριγμα συζύγου ἀφωσιωμένης καὶ εὐσεβοῦς. Ἔχει χειραγωγὸν τὸν πρακτικὸν νοθὸν τοῦ πατρὸς του, μεθ' οὗ δὲν παύει ἀλληλογραφῶν.

Τὰ πορίσματα τῶν ἐργασιῶν του ὑποβάλλονται εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Γράφει πρὸς τὸν πατέρα του «Δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι προεκάλεσαν (αἱ ἐργασίαι του) ἐντύπωσιν μεταξὺ τῶν σοφῶν. Πολλοὶ ἐδείχθησαν εὐνοϊκοί, ἐξαίρεσι τινῶν, οἵτινες ἴσως εὔρισκον ὅτι ἀρχίζω νὰ φαίνομαι κάπως ὑπὲρ τὸ δέον. Θὰ ἐπίστευες, ὅτι τὴν ἐπομένην εἶδον χημικὸν τινα, καθηγητὴν ἐν Παρισίοις, ὅστις εἶχε παραστῆ εἰς τὴν συνεδρίαν διὰ ν' ἀκούσῃ τὴν ἀνακοίνωσίν μου, θὰ ἐπίστευες ὅτι ὁ χημικός οὗτος δὲν μοῦ εἶπε λέξιν; Ἐνεθυμήθην ὅ,τι μοῦ εἶχεν εἶπει ἄλλοτε ὁ Μπιώ: ὅταν συνάδελφός τις ποιῆται εἰς τὸ Ἰνστιτούτον ἀνακοίνωσιν καὶ οὐδεὶς ἀκολουθῶς ὀμιλῇ περὶ αὐτῆς, τοῦτο φανερώνει ὅτι τὴν εὔρεσιν καλὴν».

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ Μπιώ παρασκευάζει συνάντησιν τοῦ φίλου του μετὰ τοῦ διασήμου γερμανοῦ χημικοῦ Μίτσερλιχ, ἐλθόντος εἰς Παρισίους διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Ἀκαδημίαν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ του ὡς ξένου μέλους. Ὁ γερμανὸς σοφὸς ἀκολουθεῖται καὶ ὑπὸ εἰδικῶν κρυσταλλολόγου. Ἐκ δὲ τῶν συνομιλιῶν τοῦ Παστέρ μ-τ' ἀπορίας μανθάνει, ὅτι ἐν Σαξωνίᾳ ἐργοστασιάρχης τις κατάρθωνε τὴν παραγωγὴν βοτρυϊκοῦ ὀξέως. Ἡ συγκίνησις του εἶνε τοσαύτη, ὅστε ἀμέσως

αχεδιάζει να μεταβίβη εις Λαίφλιαν. Αλλά τὰ αὐτονομικὰ μέγιστα ἔλλειπουν. Ἡ πενιχρὰ ἀντιμετώπιση τοῦ δὲν ἐπιτρέψει ἐκτάκτως διατάξεις. Ἀποπειρῶνται ποσὸν χιλίων φράγκων. Ζητεῖ τὴν βοήθειαν τοῦ ἀγαπητοῦ τοῦ Μπιῶ. Ἡ ἀπάντησις τοιαύτη ἐκφράζει τὸ εὐγενές περιχόρευτον φρονήσεως ἀπειρίας. Ὁ Μπιῶ θάκει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ φίλου πεντακάτω φράγκα καὶ ταυτοχρόνως, μισοτέως θερμῶς παρὰ τῆς Λουίτζ, πρὸς ἐπιστοχίαν τοῦ σκοποῦ. Ἀλλά τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἀποδοτεῖ τὸν Παιτέρ, ἀλλὰ λογιῶν εἰς βάρους τοῦ τὰ χίλιο φράγκα.

Ἀκαιοπόνητος ὁ Παιτέρ, ταλιδεύει εἰς Λαίφλιαν, Φρέιβερν, Πιάννην, Πρόχταν, Ἐλβεττε. Πάντα τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν παραγωγὴν βοιτροφικῶν ὀβελίων, σχετίζονται μετὰ διακεκριμένων γεωργικῶν, κέρταται παντοῦ συναδελφικῆν ἀφρότητα. Σίην δὲν συναντᾷ εἰς Γαλλίαν, Ἄρμενθ, Ἰσολιότσι, κρίνει, σπλλάγει. Ἡ πρώτη του φρονίτις εἰς Ἀπενήλθαν εἰς Στρασιβόργον ἦτο νὰ γράψῃ πρὸς τὸν Λουίτζ: «Σὰς ὁμολογῶ, διὰ τὸ ἰσχυρὸν ἐπισημῶν βλίας ἀνάξιον ἐπὶ τοιαύτῃ καλωσύνη, δοκιμάζω πάντοτε, εἰς ἕκαστον νέον δείγμα τοῦ ἀνδραφρόνιτός σου, τὸν φόβον τοῦ νὰ μὴ δουνηθῶ ν' ἀντιποικηθῶ διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐργασίας μου... Ὁ ἀργασθῶ σου θὰ μοῦ εἴνε ἀνθρωπίνως διανοῦν καὶ εἴτε ἀπύχτω, εἴτε ἄχι, νὰ σὰς εὐχαριστήσω διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου, εἴτε βέβαιος εἰν ἐν πόσει περιπτώσει δὲν θὰ λημονήσω ποτε τὰς ἀργασίας σου...»

Δὲν εἴνε οὕτε ἀνεπιληψιῆς, οὕτε συμβατικῶς, οὕτε ὀραιολόγως ὁ Παιτέρ ἐκφραζόμενος κατὰ τοιαύτον τρόπον. Ἐἴνε ἀληθῆς, διότι θεωρεῖ τὸν σοφὸν ἐπιστήμονα. Ἄλλ' ἡ προήγησις του εἴνε ὁ ἐπιστήμιος Μπιῶ, ὁπόδειγμα ἐργασίας, ἀγαθότητος, ἐνεργότητος.

Αὐτοανασχέται μεγάλως προεκρουσίων εἰς τὴν καρδίαν τῶν ὁμοτέχνων καὶ ἀνιτέχνων. Οἱ ἀλλοχρημιστὰς ἐπισημῶν πάντοτε, διὰ ἦσαν εἰς τὴν παραγωγήν τῆς κέρτατος τῆς φιλοσοφικῆς ἀθου, Ἐἴμεν ἐκεῖ, Ἀπὲθαινον ἐν τῇ προσπαθειῶν, Ἐλαπίζω διὰ ὁ ζήλος μου οὐδόλλως θὰ ὀποχωρήσῃ πρὸ τῆς ἀσχάτης ὄρας. Ὁ σεβαστιὸς μου Μέντιορ (Μπιῶ) μοῦ δίδει τὸ παράδειγμα καὶ ποιῶμαι μαζί του, διὰ μὴ μόνη ὑπάρχει διανοητικῆς, ἡ ἐργασίας, ἀέχεται, διὰ ὑπάρχων ἀνθρώπων, διότι ἔχει ἀνώμῳν τοῦ ἔνα ἰσάγγηθον ἰσοτιμῆν Μπιῶ, πρὸς τὴν τοῦ ὁποιοῦ ὁ πρῶτος τοῦ ὀδὸς λαμβάνει τὸ ὄνομα τοῦ ἰσάγγηθου ἰσοτιμῆς.

Ἐν μῦθῳ δὲ τῆς περιόδου ἐργασίας του κέρταται τὸν καρπὸν ν' ἀναγινώσκῃ ἐκλεκτὰ βιβλία «Αὐτοῦτομα ἐπισημῶν καλύτερον, ἀνθρωπινώτερον, ὀλιγώτερον, ἐληθιμῶν, ὀλιγώτερον ἐλαγιστῆν, διότι ἐρεθῶ πολὺ ἐλαγιστῶν πάντας».

Ἡ λαμπρὰ ἐπιτυχία του, ἡ οὐμειωθεῖσα διὰ τῆς μεταμορφώσεως τοῦ τυριωτοῦ ὀδὸς εἰς

βοιτροφικῶν ὀβελίων, ἔχει ὀλιγώτερον συνάπειαν τὴν ὑπερκόπωσην. Ὁ φόρτος τῆς ἐργασίας καὶ ἡ ἀνθυγιεινότης τοῦ γεωργικῶν ἐργαστηρίου κλονίζουσιν τὴν ὀυγείαν του, Προσιθίται ἡ ὀυγή ἐκ τῆς ἀποτυχίας τῆς ἐκλογῆς του ὡς μέλους ἀντιπροσέλλωντος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, διορίζεται ἐν τοῦτοις τακτικῶς καθηγητῆς τῆς γεωμετρίας καὶ πρώτης τῆς νέας ἐν Ἀλλοχρημιστῶν ἐπιστημῶν.

Κατὰ τὴν περιόδον ταύτην ἰτέθη καὶ ἡ ὀποψηφιστικὴ του διὰ τὸ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τμήμα τῆς ἰσοτιμῆς. Αἱ φάσεις τοῦ ἀγῶνος ὀπως συνήθως οὐδόλλως εἴνε ἐποικοδομητικαί. Ὁ δὲν παραλαμβάνεται τῶν συνήθων διαβημάτων, ἐνθ' οἱ ἀντιπῶλοι ἐργάζονται διὰ δημοσιονομίας, διασπορῆς ψευδολογίων καὶ τῶν τοιαύτων. Ἡ ἐκλογή κατορθοῦται ν' ἀναβηθῇ. Ὁ Παιτέρ δοκιμάζει τὴν ἀγωνίαν τῆς ἀβεβαιότητος, διαβλάπτει τὴν ἀποτυχίαν, διότι οἱ ἐχθροὶ εἴνε ἀρμελικτοί.

Τὸ σπουδαιότατον πάντων ἦτο ἡ ὀσοβρὰ διαμφοσιβήσις τῆς ἐπιστημονικῆς ἀλλίας τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ὑπὸ τῶν καλουμένων «ἐδικῶν». Ἡ συζήτησις περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν τοῦ τίτων ἦτο μικρὰ, ἀναπρὰ, κακόητος. Ἐν ἔλατι, ἐπεκράτησεν ὁ συνδυασμὸς τῶν προσωπικῶν συμφορήτων. Οἱ ἀντιπῶλοι ἐθροιάμβουσαν, οἱ ραδιῶργοι ἐπεβλήθησαν. Ὁ Παιτέρ κατεψηφίσθη. «Ἡ Ἀκαδημία αὐτῆς γράφει εἴνε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἔνα μαγαζὶ καὶ μοῦ εἴνε ἀδιάφορον ἐάν εἰσέλθω ἢ ἀν δὲν εἰσέλθω εἰς αὐτῆν». Ἡ ἀποτυχία μὴ κατέστηθε θερμώτερον πρὸς ἐργασίαν καὶ μετὰ ὀδηγήσε νὰ γνωρίσω καλύτερον τοὺς ἀνθρώπους». Ἡτο ἄλλως καὶ ἡ προτροπὴ τοῦ Λουίτζ, ὀπως χάριν τῆς ἀξιοπρασίας τοῦ βαδίζῃ ἡρμῶς καὶ ἡσυχῶς πρὸς τὸν σκοπὸν «περιφρονῶν ἐκείνους, οἵτινες τὸν προκαλοῦν καὶ μὴ προκαλῶν ἐκείνους, οἵτινες δὲν λέγουσιν τίποτε».

Ἀργότερον (1873) κατορθώθη ἡ ἐκλογή του ὡς ἐκπαιδευτοῦ ἐπιστομῆς τῆς ἰατρικῆς Ἀκαδημίας, ἀλλὰ διὰ πλεονηψίας μῆτε μόνης ψήφου. Ἡ ἐκλογή αὐτῆ τοῦ παρῆχε τὴν ἐπιτυχίαν νὰ συνδρεῖθῃ μετὰ τοῦ Κλαυθίου Βερνάρδου καὶ νὰ ἐργασθῇ πρὸς μετὰδοσιν τῶν ἀρχῶν του εἰς σῶμα οὐγκημένον ἐξ ἰατρῶν περιφρονῶντων τοὺς χημικοὺς κατὰ τὰς ἰδέας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἡ πειραματικὴ φθισιολογία ἦτο πάντη ἀσχετος πρὸς τὴν ἰατρικῆν. ἰατρὸς ἔχων φήμην νὰ ἐνδομύζεν ἑαυτὸν διαθῆτοντα δύναμιν ἀλάθητον. Δὲν ἐδοκίμασε δὲ ὁ Βερνάρδος εἰρωνευόμενος νὰ εἰρηκάποιε εἰς τὸν Παιτέρ. «ἰατρικῆσθε, διὰ δούκιε ἰατρὸς πε ἀσέρχεται εἰς τὴν ἀθουσαν ταύτην, θεκνῶκει ὄφως τοιαύτων, ὡς νὰ θέλῃ νὰ εἰρη πρὸ ὀλιγῶν ἰσοτιμῶν τῶν ὀμοίων μου». Ἐν τοσούτῳ διὰ τῶν ἀνικαλύψεων ὁ Παιτέρ ἐπιφέρει ἀληθῆ ἐπανόστασιν εἰς τὴν βιομηχανίαν, τὴν γεωργίαν, τὴν παθολογίαν.

Τὸ κράτος ἀρχίζει ἤδη νὰ ἐννοῇ. Ἐπιβραβεύει

τὴν ἀκαταπόνητον ἐργασίαν τοῦ ἐξόχου ἀνδρὸς ἀπονέμον χρηματικὰς ἀμοιβάς. Ἐπὶ πλέον ὁ Πασιτέρ ἔχει ὀλόκληρον σχέδιον ἀναδιοργανώσεως τῆς πανεπιστημιακῆς διδασκαλίας. Γνωρίζει, ὅτι οὐδεὶς σχεδὸν τῶν ζηλωτῶν καθηγητῶν εὐρίσκει ἐνίσχυσιν τινα. Πρὸς στιγμὴν ἀποφασίζει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν γερουσίαν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν σχεδίων τοῦ ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης. Ἄλλ' οἱ συμπολίται τοῦ τὸν κατεψήφησαν ἀπηνώς. Ἔλαβε μόλις 62 ψήφους ἐναντι τῶν 446 τοῦ πρώτου ἐπιτυχόντος. Εὐτυχῶς ἦτο ἄμοιρος τῶν σκολιοτήτων τῆς «πολιτικῆς» καὶ τῶν ἐκλογικῶν μεθόδων. Ἐνόησεν, ὅτι μόνη ἡ ἐπιστημονικὴ φήμη δὲν συγκινεῖ τὰς μάζας. Ἄλλ' οὐδόλως παρεξέκλινε τῶν ἀρχῶν του, γνωρίζων μόνον τὰς εὐθείας τρῖβους τοῦ Ἐὐαγγελίου. Ἐἰς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἦτο δι' ἐμὲ ἀγαλλήτης ὅλως πατρικῆς, εἶχεν ὡς ἔμβλημα «Per vias rectas», διὰ τοῦ Ἰσοῦ δρόμου. Χαίρω θανεῖ οθεὶς παρ' αὐτοῦ τὸ ἔμβλημα τοῦτο. Ἐάν εἶχον τὴν ἀτολίαν ἢ τὴν ἀμφιβολίαν τοῦ πνεύματος ἐναντι τῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας εἶχον καθιδρῦσει, πολλὰ τῶν σημιῶν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἐφαρμογῆς θὰ εἶχον παραμείνει σκοτεινὰ καὶ ὑποκείμενα εἰς ἀτελευτήτους συζητήσεις».

Ἐν τούτοις, ἔχει ὥρας ἀμφιβολιῶν, ἀποθαρρύνσεων. Διέρχεται διὰ φρικτῶν ἀγωνιῶν. Τὸ μέγα τόλμημα τοῦ δημοσίου γενομένου περιάματος ἐν τῇ ἀγροικίᾳ τοῦ Παύλῳ-Λεφὸρ διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ ἀνθρακος, τὸν εἶχε συγκλονίσει. Πρὸς στιγμὴν ἠσθάνθη ἑαυτὸν κυριαρχούμενον ὑπὸ τῆς ἀμφιβολίας. Νομίζει, ὅτι ἡ πεπραγματικὴ του μέθοδος τὸν προδίδει. Ὅποια νύκτες ἀυπνίας! Ἄλλ' ἡ ἀγωνία αὐτῆ ἦτο ἀναξίτη λόγου ἐναντι ἐκείνου ὑπερ-ἐδοκίμασεν, ὅτε ἔσχε τὸ ὑπέρτατον θάρρος νὰ ἐφαρμώσῃ τὴν ἀντιλευστικὴν του μέθοδον διὰ πρώτην φοράν ἐπὶ ἀνθρώπου.

Αἱ παταγῶδεις αὐταὶ ἐπιτυχίαι δὲν ἀφοπλίζουν τοὺς ἐχθρούς του. Τοὺς ἐνισχύουν. Μιχαὴλ Πετέρ, ὁ ἀριστοκράτης ἱατρός τῆς Ἰατρικῆς Ἀκαδημίας, ἦτο γνώστης τῆς σοφιστικῆς λογοκοπίας καὶ τῆς διαλεκτικῆς ταχυδακτυλουργίας. «Πρόκειται, ἔλεγεν οὗτος, περὶ τῶν περιέργων τῆς φυσικῆς ἱστορίας, ἐνδιαφερόντων προφανῶς, ἀλλ' ἀνοφελῶν εἰς τὴν ἱατρικὴν καθ' ἑαυτήν, καὶ τὰ ὁποια δὲν ἀλλάζουν οὔτε τὸν καιρὸν τὸν δαπανώμενον δι' αὐτὰ, οὔτε τὸν ἐγχερόμενον θόρυβον. Κατόπιν τῶν ἰργαδῶν ἱερυνῶν, δὲν θὰ εἶχον καμμίαν πύχην εἰς τὴν ἱατρικὴν. Θὰ ἔχωμεν μόνον ὀλίγα μικρόβια ἐπὶ πλέον. Ὁ Πασιτέρ δικαιολογεῖται, διότι, ὡς χημικός, ἐπιθυμῶν νὰ φανῇ ὡφελίμος, ἠθέλησε ν' ἀναμορφώσῃ τὴν ἱατρικὴν, πρὸς τὴν ὁποίαν εἶνε παντελῶς ἔκτος. Ὁ ἀγὼν μου ἐν τῇ παρουσίᾳ ὑποθέσει εἶνε ἀγὼν ἐμπροσθοφυλακῆς. Ἐάν πιστεύω εἰς τὰς ἐνισχύσεις αἱ ὁποιαὶ μοῦ ἔρχονται, ἡ μάχη θὰ ἠδύνατο νὰ γενικευθῇ, ἢ δι' νύκτα θὰ στήσῃ τὸ βαρὺ πυρο-

βολικόν, δηλαδὴ τὴν «παλαιὰν ἱατρικὴν».

Ἴδου τώρα πῶς μεταχειρίζεται τὴν ἀκαδημαϊκὴν αὐτῆν ἀγυρτίαν ὁ Πασιτέρ. «Ὅστις εἶπεν, ἀκούει τὸν Πειτέρ δηλοδονία μετὰ τοσούτης περιφρονήσεως περὶ τῶν χημικῶν καὶ τῶν φυσιολόγων τῶν ἀπτομένων τῶν ζητημάτων τῶν ἀσθενειῶν, θὰ ἔλεγεν ὅτι ἡμιθεὶς οὗτος ἐν δνόματι τῆς ἐπιστήμης, τῆς διόσεως αἰ ἀρχαὶ στηρίζονται ἐπὶ τοῦ βράχου! Ἐχει λοιπὸν ἀνάγκην ἀποδείξεων περὶ τῆς μικρῆς προόδου τῆς θεραπευτικῆς.» Ἐἰς τὸν αὐτὸν δὲ τὸν ἔξακολουθῶν, εὐθαρσῶς ἀπεκάλυψεν, ὅτι ἐνὶ πλέον εἶχε σημαίνει ἡ ὄρα τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ αἵλου τοῦ εὐφοριδοῦς πυρετοῦ, οἱ σοφώτεροι τῶν ἱατρῶν συνεζήτησαν. Ἐνώπιόν του, ἐπὶ ἐξάμηνον ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπὶ τῷ σημιῶν, ἔάν τὰ φοιρὰ λουτρά ἐνεδεκνυντο ἢ ἢ κεντὴ κοτὰ τῆς ἀσθενείας ταύτης. Ψυχρὰ λουτρά! Ἰσχυρίζετο ὁ Πειτέρ. «Ὁ ὄργανισμὸς αὐτὸς κατετα - συνεπάραινεν ὁ Πασιτέρ - δὲν ἔχομεν-παρὰ νὰ ρίψωμεν ὕδωρ ἐπ' αὐτοῦ, διδάσκουν οἱ πυροσβέστται!».

*

Ἡ ρητορικὴ τῆς πραγματικότητος εἶνε ἐντελῶς ἀπέρητος. Ἄν εἶχε ἀνάγκην οὔτε περιστροφῶν διαλεκτικῶν, οὔτε εὐήχων λέξεων. Ὁ λόγος τοῦ Πασιτέρ, ἀναπτύσσοντος τὰς ἐπιστημονικὰς του θεωρίας, εἶνε ρυθμὸς δωρικὸς ἔκφραξι ἀνευ οὐδενὸς διακόσμου τὴν ἀλήθειαν τῆς ζωῆς του.

Ὁ Ρενάν ὑποδεχόμενος αὐτὸν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, εἶπεν ἐν τῇ προφωνήσῃ του, ὅτι δὲν εἶχεν ἀρισδιότητα νὰ κρίνῃ τὸ ἔργον του «Ἄλλ' ὑπάρχει ἐξηκολούθησι καὶ τὸ ὁποῖον ἀναγνωρίζομεν εἰς τὰς προσαρμογὰς τὰς μάλλον διαφόρους καὶ τὸ ὁποῖον ἀνήκει κατὰ τὸν αὐτὸν βαθμὸν εἰς τὸν Γαλιλαῖον, τὸν Πασκάλ, τὸν Μιχαὴλ Ἀγγελοῦ, τὸν Μολιέρου» καὶ τὸ ὁποῖον δευκνύει τὸ ὕψος τοῦ ποιητοῦ, τὸ βάθος τοῦ φιλοσόφου, τὴν γοητίαν τοῦ ρήτορος, τὴν θεϊότητα τοῦ σοφοῦ. Τὴν κοινήν αὐτῆν βᾶσιν πάντων τῶν ὡραίων καὶ ἀληθῶν ἔργων, τὴν θέσαν αὐτῆν φλόγα, τὴν ἀναρμηνευτὸν αὐτῆν πνοήν, τὴν ἐμάνθησαν τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν τέχνην, τὴν εὐρίσκομεν ἐν ἡμῖν, καὶ εἶπε ἡ μεχαλοφύλα... Ἡ ἐπιστημονικὴ ζωὴ σας εἶνε ἡ φωτεινὴ διαδρομὴ εἰς τὴν θέσαν νύκτα τοῦ ἀπέρωτος μικροῦ, εἰς τὰς ἄκρας ἐβύσσους τοῦ ὄντος, θου ἢ ζωὴ γεννᾶται».

*

Ἐἰς τὴν νύκτα ταύτην ἀγωνιζόμενος ὁ Πασιτέρ νὰ τισθῶν διὰ τοῦ φωτός τοῦ νοῦ του καὶ τῆς καρδίας του, φαίνεται ὡς νὰ ἀπομονῇ ἑαυτὸν ἄγνωστὸς τὰς «κοινωνικότητας» τῶν αἰθουσῶν. Φαίνεται ὄντι οὐκ αἰσθητὸς πρὸς τοὺς περὶ αὐτὸν. Σπανίως δίδει τὴν χεῖρά του. Οὐδεὶς περιττός λόγος ἔρχεται τοῦ σιδήματός του. Αἱ ὀδηγίαι του εἶνε λακωνικαί, ἀναντιρρητοί. Ἀποσιρέφεται βαθέως, ὅτι φαίνεται ἔλω

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ δικαιοσύνη τῆς ἐλπίδος.

Τὸ κατὰ τὴν νύκτα τῆς παρελθούσης Τετάρτης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κ. Τρούμαν πρὸς τὸ ἀμερικανικὸν Κογκρέσον ἐξαγγελθὲν καὶ ὑπὸ πάντων τῶν λαῶν τοῦ κόσμου ἀκουσθὲν πολυσήμαντον σάλπισμα περὶ τῆς ἀνάγκης παροχῆς ἀμέσων οικονομικῆς βοήθειας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπλήθυνεν ὡς δικαιοσύνη τῆς ἐλπίδος διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ δὲ ἀφῆγε τὴν πολυπαθῆ ἡμῶν πατριδα καὶ συντριβῆ ὑπὸ τὸ βῆρος τοῦ σταυροῦ τῶν ἄς ὑπέστη ἀνεκκαλήτων δοκιμασιῶν, τὰς ὁποίας ἡ διεθνὴς ἀδικία ἐπεσώρευσεν ἐπὶ ἐνὸς λαοῦ, προσενεγκόντος ἑκουσίου ἐαυτὸν ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῶν ὑψηλῶν ἀξιών, ὑπὲρ ὧν διετυμpanίσθη ὡς διεξαχθεὶς ὁ δεῦτερος οἰκουμηνικὸς πόλεμος. Ἡ ἐκ τῆς βορείου Ἀμερικῆς σιαιφρὰ καὶ σιεντοφρία φωνή, ἡ ὁποία ὠμολόγησε τὴν Ἑλλάδα ὡς τὸ κέντρον τῆς παγκοσμίου ἰσορροπήσεως καὶ τὴν ἑπαλξιν τῶν ἐλευθεριῶν τῶν λαῶν, ὑψώθη ὡς προπύργιον τῆς ἀσφαλείας τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, τὴν κατάλυσιν τοῦ ὁποίου ἐπιβουλεύουν αἱ γνωσταὶ σκοτεινὰ δυνάμεις, σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶνε ἡ ἐκμετάλλευσίς τῆς ἀθλιότητος τῶν ἀνθρώπων πρὸς ὀριστικὴν αὐτῶν ὑποδούλωσιν. Ἡ πρὸς τὴν μεγάλην δύναμιν τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας εὐγνωμοσύνη τῆς Ἑλλάδος εἶνε συνάμα ὀλοκαύτωμα εὐχαριστία πρὸς τὸν Κύριον τῶν

τερικῶς. Εἶνε ἀληθῆς. Ζῆ τὰ αἰσθήματά τοι, τὰς σκέψεις τοι, τὰς ἀρχάς τοι. «Μόνη ἡ ἐργασία διασκεδάζει». Τὴν ἀληθῆ χαρὰν ἐδοκίμαζεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκογενεῖα τοῦ. Ἀναγινώσκει ἐνθουσιωδῶς τὸ μικρὸν περὶ οἰκογενείας βιβλίον τοῦ Π. Ζανέ. Ἀνέχεται καρτερικῶς τὰς οἰκογενειακάς του συμφοράς, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἀγογγύστως ἔφερε τὴν ἀσθένειάν του (εἶχε προσβληθῆ κατ' ἀρχάς ἐκ παραλύσεως καὶ ἀκολούθως ἐξ ἡμιπληγίας). Ἡ «εὐτυχία ἐν τῇ θυσίᾳ» εἶνέ τι ὑπερτερον τῶν κοινῶν δυνάμεων, ἔγραφε πρὸς τὸν ἱεροκήρυκα Διδόν, καὶ εἶνε ὥρατον νὰ κηρύσσωνται αἱ εὐγενεῖς ἰδέαι καὶ τὰ ὑψηλὰ αἰσθήματα ἔστω καὶ εἰς ὧτα μὴ ἀκουόντων. Ταῦτα εἶνε ὁ θεῖος σπέρρος, ὁ ὁποῖος ἰσχυρῶς ἢ ἀργὰ καρποφορεῖ, καθὼς ἡ πειραματικὴ ἐπιστήμη ἐν τέλει ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοποῦ τῆς.

Ἐκεῖνος δὲ ὁ ὁποῖος ἐθεώρει εὐτυχῆ τὸν ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ ἰδεῶδες τοῦ καλοῦ καὶ ὑπεκοντα εἰς αὐτό, ἰδεῶδες ἐπιστήμης καὶ τέχνης, ἰδεῶδες εὐαγγελικῶν ἀρετῶν, δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ ἐκινέων νὰ σφιγγῆ εἰς τὴν χεῖρά του τὸν Ἐσταυρωμένον.

Παρίσις

[Ἐπεταί τὸ τέλος: Β' Ὁ Ἐπιστήμων].

Ἀρχιμ. ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Προϊστάμενος τοῦ ἐν Παρίσις Ἑλληνικοῦ Ναοῦ

δυνάμεων, Ὅστις δὲν ἀφῆκε νὰ πειρασθῶμεν ὑπὲρ ἢ δυνάμεθα.

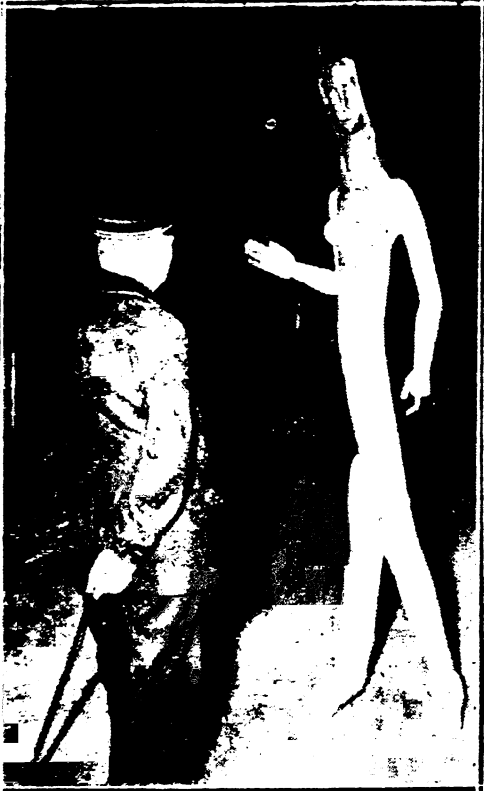
Ἡ «λογία» τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν.

Ἡ πρὸς τὴν Ἀντιπροσωπείαν τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ στόματος τοῦ Προέδρου τῆς ἐπὶ τῶν μετὰ τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν σχέσεων Συννοδικῆς Ἐπιτροπῆς Στ.β. Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Ἀμβροσίου ἔκφρασις τῆς βουθείας εὐγνωμοσύνης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτῆς προσενεγκθεῖσαν πολύτιμον «λογία», ὡς αὕτη ἀναλυτικῶς ἐσημειώθη ἐν τῇ δημοσιευθείσῃ εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας» Ἐκθέσει τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς, ἔσχε τὴν ἄλλοιον συγκινητικὴν ἀπήχησιν εἰς τὰς καρδίας τοῦ τε κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ τῶν εἰς χοῦμα καὶ εἰς εἶδη βοηθημάτων, δι' ὧν αἱ ξένοι Ἐκκλησίαι διετρέψαν τὴν πρὸς τὴν τόσα δεινὰ παυθῆσαν χώραν ἡμῶν ζωηρὰν αὐτῶν χριστιανικὴν ἀγάπην, ἐπουλώθησαν σημαντικαὶ πληγαί, τὸ δὲ χριστιανικὸν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας πληρωμὴ οὐδέποτε θὰ λησμονήσῃ τὴν τόσον γενναίαν ταύτην ἀρωγὴν, δι' ἧς ἐπληρώθησαν κενὰ καὶ ἐθεραπεύθησαν ἀνάγκαι, ὑπὸ τὰς σημερινὰς μεταπολεμικὰς συνθήκας οὐδαμῶδες δυνάμενοι νὰ τύχωσι καὶ τῆς στοιχειωδεστέρως ἱκανοποιήσεως.

Ὁ θυγῆς δολοκλήρωτισμός.

Ἄγγλος ἱερὸς ἐπανακάμψας ἐκ τῆς σημερινῆς Γερμανίας ἐξέθηκεν ἐντυπώσεις, ἐκ τῆς ψυχολογίας ἰδίως τῶν γερμανῶν νέων, ἀξίας πολλῆς προσοχῆς. Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς γερμανικῆς νεολαίας —λέγει— εἶνε ἡ τάσις πρὸς τὸν ἀπόλυτον δολοκλήρωτισμόν, ἡ ἀκατάσχετος ἔμφρις τοῦ νεαροῦ γερμανοῦ νὰ παραδοθῆ ὀλοκαύτωμα εἰς τὸ κύρος μιᾶς ἀρχῆς ἀπολύτως ἐπιβαλλομένης. Ὑπάρχει —προσθέτει— μία θεμελιώδης ὁμοιότης μεταξὺ τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ τοῦ παλαιῶν βιβλίου τοῦ Χίτλερ «Ὁ Ἄγων μου» κατὰ τοῦτο: δι' ἀμφότερα ἀπαιτοῦν τὴν εἰς αὐτὰ ἀφοσίωσιν τοῦ ὅλου ἀνθρώπου. Τώρα, ὅποτε τὸ χιτλερικὸν ἀπόλυτον κατελύθη, ἡ γερμανικὴ ψυχὴ διψᾷ νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ μὲ ἄλλο ἀπόλυτον, δυνάμενον νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν παλαιὸν καὶ συντριβέντα θεὸν τοῦ Ναζισμοῦ. Ἐπιζητοῦν οἱ νέοι τῆς Γερμανίας μίαν παμπεριληπτικὴν αὐθεντίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐντελῶς νὰ ὑποταχθῶν. Σήμερον δύο τοιαῦτα ἀπόλυτα ἀντιμετωπίζει ἡ γερμανικὴ νεολαία: τὸ ἐκ Ρωσίας φέρον τὸν τίτλον τοῦ Κομμουνισμοῦ, καὶ τὴν ἀπόλυτον θρησκείαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἴσταται διστακτικὴ ἐνώπιον τῶν ναῶν των. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία—ἐπιπαρατηρεῖ ὁ ἄγγλος κληρικὸς—δι' ἣ πρὸς διάδοσιν τοῦ ὕλιτικοῦ Κομμουνισμοῦ ἀσκομένη προπαγάνδα εἶνε καὶ πολυαριθμότερα καὶ δραστηριωτέρα τῆς τῶν κηρύκων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ἔλλειψις δὲ καταλλήλων ἀνθρώπων καὶ ὕλικῶν μέσων, ὑφ' ἧς πάσχει σήμερον ἡ Ἐκκλησία, ἀποτελοῦν μίαν ἐπικίνδυνον ἀδυναμίαν, ἐνεκα τῆς ὁποίας πολλαχοῦ ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἐπιτυγχάνει νὰ κυριεύσῃ τὸν ὅλον ἄνθρωπον. Τοῦ γερμανοῦ ὁμοῦς ἡ τάσις εἶναι—ἐπιλέγει ὁ ἀδελφός—ἢ νὰ γείνη γνήσιος Ναζί, καὶ νὰ παραδοθῆ ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν Κομμουνισμόν, ἢ νὰ ἀναδειχθῆ ἀρι-

ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

πό το νοσοκομείον τσοχοφόρο πολυ-νόσθηκες στά δεκα-επτατάει χωρίς κα-κουτσαίνοντας μόνο τσοεί ακόμη και νά χορούς — όπως έ-λευταίο πρόγραμμα

χρόνια πού άκολου-δυστύχημά της, πέ- (3 ολοκληρα χρόνια ορα νοσοκομεία. "Ε-ήσεις. "Επαθε δυο λιτίδα. "Επειτα από η «μετοφύτευσι» ό-τος, λίγο έλειψε νά ταπλήγια (τραυμα-καλοκαίρι του 1949 πού σοδαρώτατα ψε ή ζωή της. έπαψε νά εργάζεται χρειαζόται χρήματα ή πληρώσι τά έξοδα της: 350.000 δολ- "Ως τότε δέ, δέν εί-ομίες, γιατί δέν λο-ή χρήμα. "Αρχισε νά ή σπουδαιότητα του θηκε σ' άδυναμία νά λογαριασμούς τών ύν νοσοκομείων. ιπόν ένα νάρθηκα βά- έπαιξε σέ μιά έπι-Μπροντγουαίη, καθι-πολυθρόνα, με τρο-κρυβαν επιτήδεια τε-λά μαξιλάρια. Και μύρισε από θεατάς, ξει για νά τή θαυ-τελείωσαν οί πασα-είν ξαναγύρισε στά νέες θεραπείες και

Είς τή Παρίσι ήνοιξεν ή 16η "Εκθεσις τών Συρρεαλι-στών, με ένα σωρό τερατο-ουργήματα. Μεταξύ αυτών, έξέχουσιν θέσιν κατέχει τή... θαυμάσιον αυτό αγαλ-μα του "Εδμόνδου Κουαντέ, τή όποίον οί Παρισίω-μοι έσπευσαν νά τιτλοφορήσουν «Η Στραβοκάννα».

Έσπυλάνο με τή όποίο ταξίδευε, έ-πεσε στον ποταμό Τάγο, έξω από τή Λισσαβώνα. "Από τούς 39 επι-βάτες του επέζησαν μόνον οί 15, και μεταξύ αυτών ήταν κι' ή Τζέιν. Είχε όμως σπάσει τρία πλευρά, τή δεξιή της μπράτσο και τή δεξιή πό-δι της, τή άριστερό της πόδι είχε κοπή ως τή κόκκαλο κάτω άπ' τή γόνατο, και ήταν όλόκληρη κατα-πληγωμένη.

Μιά άλλη τραγουδίστρια, πού εί-χε καθήσει κατά λάθος στή θέα: τής Τζέιν για τήν προσγειώσει, σκο-τώθηκε. "Όσο για τή Τζέιν, θάβρι-σκε τή θάνατο στα παγωμένα νε-ρά του ποταμού, αν δέν τή βοηθού-σε ό ο πιλότος Τζών Μπούρν — μολ-ονότι είχε κι' εκείνος τρία κατά-γματα στην πλάτη και τή κρανίο. Αυτός τή συγκράτησε έξω άπ' τή νερό επί 45 λεπτά τής ώρας, ως ό-του δηλαδή έσθασε μιά ναυαγοσω-στική βάρκα.

Έρετε δέ τί έκαναν οί δυό τούς σ' όλο αυτό τή διάστημα; "Αντί νά φωνάζουν νά βογγάνε, ν' άγωνιούν, σαν όλους τούς άλλους, κουβέντια-ζαν ήσυχα-ήσυχα περί άεροπορίας και μουσικής! "Όταν επί τέλους δι-σωώθηκαν, τούς είχε ένώσει ένας βαθύς αισθηματικός δεσμός άδιάλυ-τος — μολονότι ή Τζέιν ήταν ήδη παντρεμένη με άλλον. Πρό πάντων ό Μπούρν είχε έρωτευθή παράφο-ρα τήν ώρα ή καλλιτέχνηδα.

"Από τήν ήμερα εκείνη άρχισε ή άπίστευτη τραγωδία τής Τζέιν πού είχε άισιο τέλος χάρις στο άδά-αστο θάρρος της και στή σιδερένια έπιμονή της νά νικήσι τή θάνατο και τήν άναπνοή.

Στή νοσοκομείο πού τή μετέφε-ραν ένας "Ιυδός γιατρός — ό μόνος πού μιλούσε άγγλικά — τής έξη-γησε ότι ακόπευσαν ίσως νά τής κό-ωων τή δεξιή πόδι.

Κι' όμως ή Τζέιν διέσωσε τή πό-δι της. "Αλλά για χρόνια όλόκληρα, "ή βασάνιζε ό φόβος πώς θά τή έ-

λι έπαιξε στο μιού-ιδή δέ δέν ήθελε νά κοινό με δεκανίκια, χάρι της ένα σκη-κυ «ιρυκ»: "Εσθυαν δηλαδή τά φώτα κι' έβγαίνε τότε ή Τζέιν στη-μένη καταλλήλως πάνω σέ μιά σκη-νή πού μετεκινείτο με ήλεκτροισμό. "Αφού τελείωνε τή νούμερό της. φα-νάσθυαν τά φώτα και ή κινητή σκη-νή τή μετέφερε έξω από τήν αίθουσα. "Όπως είπαμε και πιό πάνω, ή Τζέιν ήταν παντρεμένη με τόν τρα-γουδιστή Ντόν Ρός, πού τήν είχε βοηθήσει ν' άρχισή τή σταδιοδρο-μία της και είχε γίνει κατόπιν ό μανάτζέρ της. Μετά τή δυστύχημά της όμως ό γάμος της διαλύθηκε. Κι' ό Μπούρν πού έπέμενε πάντα νά τήν κάνει δική του, κατάφερε έ-πί τέλους νά τήν παντρευτή, μετά 5 χρόνια. "Απετέλεσαν δέ ένα ζευ-γάρι άπόλυτα ευτυχισμένο.

Τώρα ή Τζέιν είναι, από επαγ-γευματικής άπόψεως, καλύτερα ά-πό πρίν. "Απ' τά μιούζικ-γώλλ νεο-δίξει περισσότερα από κάθε άλλη άρτίστα: 8.000 δολλάρια τή βδο-μάδα. Συγχρόως έχει δημιουργή-σει μιά καινούργια σταδιοδρομία στην τηλεόρασι.

"Εχει λάβει περισσότερα από 12. 000 συγχροπήτρια γράμματα. Τά πιό συγκινητικά προέρχονται από άσώστους τών νοσοκομείων, πού τή βλέπουν σαν ένα σύμβολο θάρρους και άυταπανήσεως.

"Όσο για τή Τζών Μπούρν, μολ-ονότι χρειάστηκε ένα όλόκληρο χρόνο για νά γίνει καλά από τς συνέπειες τού δυστυχήματος τού 1943, ξαναγύρισε άμέσως κατόπιν στην άεροπορία. "Εφέτος τόν "Απρί-λιο έπεσε πάλι τή άεροπλάνο του, με 64 επιβάτες, άπ' τούς όποιους διασωώθηκαν οί 17. "Ο Μπούρν πρόσ-φερε, σ' αυτή τήν περίπτωση, πολ-ύτιμη βοήθεια στους πιό άδύνα-τους ταξιδιώτες, τς γυναίκες και τούς ήλικιωμένους. "Επειτα κι' άπ' τή δεύτερο αυτό δυστύχημα, συνέ-χισε τς πτήσεις του σαν νά μνή είχε συμβή τίποτε. Είναι κι' αυτός άξιός σύζυγος τής θαρραλέας Τζέιν.

— Μιά δεσποινίδα με κόκκινο φουστάνι ζη-τάει, μανιάμ; Πρό όλίγον ήταν εδώ!... (Τού Β. Χριστοδούλου)

— "Όπως βλέπεις, φρόντισα νά τς άδειάσω εγκαιρίως!...

Χωρίς λόγια...

Όταν γυμνάζουν τ' άλογα οι Άγγλοι, τὰ προσέχουν καλύτερα από τόν εαυτό τους.

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Στήν Άγγλία, τὰ σκυλιὰ δὲν γαυγίζουν!

Μιά πρόσφατη στατιστική μας πληροφορεί ότι υπάρχουν στην Άγγλία 3.800.000 σκυλιά. 5.700.000 γάτες. 1.000.000 πουλιά μέσα σε κλουβιά και άπροσδιόριστος άριθμός λευκών ποντικών πιθήκων και πεοιστεριών. Δέν είνε λίγοι, ε'ε άλλω, οί άνθρωποι που έ'χουν σ'α σπίτια τους φίδια κροκοδείλους πυγολαυτίδες, υωτίδες κόρακες, άλεπούδες...

Μὴν εκπλήττεστε! Οί Άγγλοι είνε μανιώδεις γιά τὰ ζῶα. Οί ζυμποσοί που τὰ πουλῶν γιά νά διευκολύουν τήν πελατεία τους, έ'χουν καθιερώσει υάλιστα, τὸ σύστημα τῶν δόσεων. Με μερικές έδδοσθαδίαις ή υνιαίες δόσεις υποδείτε π.χ. νά άπογίτησετε γιά άκούδα, γιά στρουθοκάκιλο ή άκούη ένα μικρόν έλέφαντα, άόκι, βέβαια νά έχετε τὸ κατάλληλο μέσο γιά νά τὰ Βάλετε.

Τὸ πάθος γιά τics άκούδης παραμένει πάντοτε ζωποδ αλλά δέν βοίσκεται πιά σ'ό ίδιο επίπεδο ὡς άλλοτε. Σ'ε παλαιότερα γόνια, κάθε υωποδ είνε τήν άκούδα του και κάθε πόλις άεία αὐτοῦ τὸ όνόματος έπροεπε, νά είνε σ'ε θέσι νά έπιδείη υωικέες δικάδες.

Αὐτές οί άκούδες δέν έ'γόμεαν υόν σ'όν ήνο υιας πρωτόγονης υωσικίης άίπο ταμπουόλα και κυνηγετικά κέρατα. Ηταν έπίσης οί «πρωταθλήτες» του υωποδ ή τics πόλεως. Καθε τώσο ένας νέος τics προσκαλούσε σ'ε άγώνα σ'ωια π'ός σ'ωια και τὰ σ'οιγύμια έδιναν κ'ι έπαιοναν. Άλλοτε πάλι τics έβαζαν ν' άγωνισθόν υέ σκυλιὰ ή ταύρους. Οί Άγγλοι τ'ογλαίνονταν πάντοτε γιά τούς άγώνες αὐτοῦ του είδους.

Άλλ' οί άκούδες έπεσαν σ'ε άνωπολησία έπειτα από τὸ άκόλυθο περιστατικό.

Τὸ 1851 σ'η μεγάλη έκθεση του Χάου Πάοκ κάποιος έβυπος έπιγεοιματίας ηροουσίασε τήν κυρία Στήβενς π'ός έβγαν οί αγετικέ διασημύσεις ήταν ατυναίκα με υωσθ ή γόρως.

Στήν προαυματικότητα έπρόκειτο γιά άκούδα π'σω από τήν όποια έπαιονε θέσι υιά νέα. Η φαοδεία φούστα της κυρίας Στήβενς έκρουε όλοτελα αὐτή τή νέα και άφνε υόνον τὰ πόδια της νά φαίνονται Γιόνταν λοιπόν τὸ έξής: 'Ο έπιγεοιματίας έκανε διάφορες έρωτήσεις σ'την κυρία Στήβενς κ'ι ή νέα που ήταν κρυμμένη κάτω από τή φούστα της άπαντούσε γιά λογαριασμό της.

Οί Άγγλοι είναν υοηυεοή άπ' αὐτὸ τὸ θέαμα 'Άλλά κάποτε ή άκούδα θυμωσε κ'ι έκανε ένα μεγάλο πήδημα άφήνοντας τή νέα... έσεκέπαστη 'Ετσι φανερώθηκε ή άπάτη.

Στήν ύπόθεση αὐτή ὁ υόνος που έφταιγε ήταν ὁ έπιγεοιματίας 'Άλλ' ή όργη του κοινού έέσπασε πάνω σ'ics άκούδες. Κ'ι έξαπλώθηκε σαν έπίδημα σ' όλη τήν Άγγλία. Σ'ε πολλά γονια διεπόμπευσαν τics άκούδες σ'ούς δόρους υνόνοντας τics με κουφία ή άναγκάζοντάς τics νά προυωσοῦν... με τήν υύσά έυποδς και τὸ κεφάλι π'ισω και άλλου τics ευλοκόπησαν άνοια σ'ics πλατείες.

Άπο τότε οί άκούδες έπεσαν σ'ε άνωπολησία. Και υιακί υ' αὐτές έεαφανισθηκαν και διάφορα άλλα άνοια ή άυμοδηή ζῶα ὡς π.χ. οί ταύροι. Η άγάπη τῶν Άγγλων σ'οσέθηκε άντίθετα π'ός τὰ ήμεσα και κατοικίδια ζῶα και π'ό υαντός σ'α σκυλιὰ και τics γάτες.

Φυσικά είνε προιττὸ νά υηλθσομε γιά τήν άγάπη που έχουν οί Άγγλοι σ'ι άλλα.

Έκείνο ὡς που θά φωνή πασέξνο σ' έναν άνθρωπο που έπισκέπεται γιά πρώτη φορα τήν Άγγλία είνε ὅτι τὰ σκυλιὰ δέν γαυγίζουν και δέν δανκόνουν!

Τὸ θαύμα αὐτὸ που κάνει τὰ σκυλιὰ νά υήν είνε σκυλιὰ άφίγεται σ'την είδική άνατροφή που τους δίνουν οί κύριοί τους.

Η άνατροφή αὐτή άλλωστε είνε υπογορωτική. Π'οιν από λίγον καισὸ, έγες

κάτονος δύο ὡσικίης ὀάτσας λαγωνικών καταδικάστηκε σ'ε σοβαρώτατο π'όστιμο γιάτ'ι τὰ σκυλιὰ του γαυγίζαν τους ποδηλατιστάς που πεονούσαν έξω από τὸ σπίτι του. 'Ο δικαστής του έκαμε υνωστὸ ταυτόρονο ὅτι σ'ε κάθε υποτροπή τὸ π'όστιμο θά διπλασιαζόταν. Έκεινος τότε άναγκάστηκε νά κλειση τὰ σκυλιὰ του σ'ό ύπόγειο του σπιτιού του γιά νά τὰ υάθη... καλούς τ'όπους. Έπειτα από δύο υήνες ήταν ήμεσα σαν άνάκια.

Στήν Άγγλία, ε'ε άλλω, ή λύσσα είνε όλοτελα άγνωστη γάοις και έξαιροετικά υέτρα τῶν άγών. Κάθε σκυλι που εισάγεται από τὸ έξωτεοικό π'έπτε νά πεοσση υπογορωτικά έξη υήνες σ'ό Χάκυποιτ' όπου υπάογει θέσις γιά 700 σκυλιὰ. Κατὰ τὸ έξάυνο αὐτὸ τὰ σκυλιὰ υαθαίνον έπίσης... καλούς τ'όπους.

Τὸ ίδιο γίνεται και γιά τics γάτες που εισάγονται από τὸ έξωτεοικό.

Η προαυμὴ αὐτή σ'ό Χάκυποιτ' σ'οιγίζει γιά τὰ σκυλιὰ 25 σελλινια και 3 πένες τήν έδδουάδα και γιά τics γάτες 14 σελλινια.

Άλλ' οί τιμές αὐτές άφοροῦν τὰ υιορά σκυλιὰ. Για μέγала σκυλιὰ πηποώνον 2—3 λίρες τήν έδδουάδα. Αὐτὸ ὡς δέν φυηοδείει τους Άγγλους νά εισάγουν διασώες σκυλιὰ από όλες τics γώες του κόσμου.

Τὸ ίδιο πάθος έχουν οί Άγγλοι και γιά τics γάτες. Π'οιν από δύο γόνια ένας υειτονας κάποιου κυοία Βάπελ που είνε 17 γατιά σ'ό σπίτι του τόν κατηγγειλε με τόν ίσχυοισμὸ ὅτι αὐτα τὰ τετοάποδα δέν τ'ον άφναν νά ήσουνάση.

'Ο δικαστής που φαίνεται π'ός δέν ήταν ζωφίλος, υπογοέσε τόν Βάπελ νά τὰ π'η σ' ένα άσυλο «για τους φίλους υας που δέν έχουν υιαία». (Κατὰ τὰ τελευταία γόνια ιδούθησαν πολλά τέτοια άσυλα σ'την Άγγλία). 'Ο Βάπελ με δάκουα σ'α υάτια συμμοσώθηκε υ' αὐτή τήν άπόφασι. 'Άλλά τὰ γατιά κήοεαν άφρογία πείνης και ψόφσαν έπειτα από υεοικέ υήνες. 'Ο Βάπελ τότε παρεόδε τὰ γατιά του τὰ έβαλε μέσα σ'ε πολυτελέστατα φέοτσα, που ήταν υτυμένα σ'ό έρωτεοικό τους με βελούδο και μεταί και τὰ εκήδεσε με έξαιροετικές τιμές. 'Ο δικαστής ὡς που είνε εκδ'οσι αὐτή τή «σκληρή» άπόφασι υπογοέθηκε υπροσ'α σ'την κατακοσμηή τics κοινής γνώμης νά παοαιτηθ' από τή θεσι του.

Στήν Άγγλία αὐτὰ τὰ δύο είδη τετοαπόδων είνε σ'την προαυματικότητα, ζωντανά υυιυελο. Άλλά δέν έχουν καυία σ'έσι με τὰ ζῶα τics ίδιες οικογενείας, που ζουν σ' άλλες γώες. Γιατί ὡς τὰ σκυλιὰ έτσι κ'ι οί άνυλικέες γάτες δέν είνε γάτες Χάοις σ'την είδική διαπαιδανώνησι που τους δίνουν οί ιδιοκτητές των υιοάζων με σευνόυφες κυοίες και δεσποινίδες της Βικτωριανής εποής που κούδονταν άκόμη και γιά νά υελάσουν.

ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ

'Η σύζυγος γυοίζει μ' ένα καινούργιο καπέλλο σ'ό κεφάλι.

— Μή στενοχωρηθής, άγάπη μου, που έδωσα δύο εκατομμύρια γ'ι αὐτὸ μοντελάκι... Πέζ π'ός άροσώτησε ξαφνικά και π'ός άναγκάσθηκα ή δύστυχισημένη νά πληρώσω ένα σωρὸ λεπτά σ'ε φάρμακα και γιατρούς...

'Ο ζωγράφος σ'όν πελάτη:

— Αν π'οκειται γιά γαυήλιο δώρο, σ'ες συνιστῶ αὐτήν έδώ τήν εικόνα. Είνε καταλληλοτάτη.

— Ποιός είνε ὁ τίτλος της; — Π'οιν άπ' τή θυέλλα!

Τὸ άφροημένο γκασόνι μπαίνει μέσα σ'την υίθουσα του παιχνιδιού:

— Έσ'ες, κύριε, με τὸ φουλό του άσσου, σ'ες ζητάνε σ'ό τηλέφωνο...

Σ'ό κατάστημα άδιαδρόμων.

'Ο τ'α λ λ η λ ο ς: 'Όταν σηκώσετε και τήν κουκούλα, δέν θά καταλάβετε καθόλου π'ός βρέχει.

'Ο π ε λ ά τ η ς: Θανύοια! Άλλά π'ός θά καταλάβω ὅτι σταμάτησε ή βροχή;

— 'Α, φίλε μου! 'Η μόνη πόλις ὅπου υπορχει νά πλουτιση είνε τὸ Παρίσι! 'Ηρθα έδώ π'οιν από δέκα πέντε χρόνια με 12 φράγκα σ'την τσέπη μου!

— Και τ'ώρα; — Έγω ενάυιση εκατομμύριο γ'οη!

Κάποιος ζωγράφος, τ'εοτολόγος, λέει σ' ένα κύκλο γρωσάων του:

— Ζωγοάφισα ένα θεημάσιο ήλιο... μ'ά τόσο φυσικό, ὡστε, όταν τελείωσα τήν εικόνα, είγα υαυοίσει καταπληκτικά!

— Θάρρος, Άντρία! Θα τήν ξεγάσης τήν Κ'αίτη!

— Άδύνατον! — Π'ός άδύνατον; Τὰ ανθρώπινα αισθηματα δέν είνε αιώνια!..

— Ναι, βέβαια, αλλά έγὼ έχω νά πληρώσω άκόμη 14 δόσεις γιά τή γούνα που της χάρισα!

'Η κυρία: Κ'ι αὐτες οί άράχνες τί θέλουν σ'ό ταβάνι;

'Η υ π η ρ ε τ ρ ι α: Έλα ντέ, κυρία! Αὐτὸ έλεγα κ'ι έγὼ!

— Έγὼ δέν κυττάζομαι ποτέ σ'όν καθέφρη.

— Κ'ι, όταν πλένης τὸ π'όσωπο σου, π'ός έφρες άν καθάοισε;

— Κυττάζω τήν πετσέια!

'Η κυρία σ'την πλύστρα:

— Π'ός! Μούγασσε ένα πονάκιμο, κ'ι ὡς τὸ βαζεις σ'ό λαγαριασμὸ τῶν πλυστικῶν;

— Μά, κυρία, τ'όχα πλύνει πριν τὸ γάσω!...

'Η κυρία ρωτάει τὸ φαρμακοποιό:

— Μήπως έχετε δακρυγόνα αέρια;

— Τ'ι τὰ χραιάζεστε, κυρία μου;

— 'Ο άντρας υου δέν θέλει νά υού άγοράση υιά γούνα...

Σ'όν Παράδεισο, 'Ο ὄφης μεταχειοίεται τὸ τελευταίο κ'ι άποφασιστικό επιχείρημά του, γιά νά πείση τήν Έσα νά φ'η τόν άπληροημένο καρπό:

— Δέν έξερτε ὅτι τὸ υήλο είνε... γεμάτο βιταίνες;

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ, Ο ΚΩΟΣ

Βραδύνη

ΜΑΘΗΜΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΟΥ ΕΝ ΤΩ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩ
ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤ. ΑΘΗΝΩΝ Δρος Κ. Ν. ΑΝΔΡΙΩΤΑΚΗ

27 ουλ. 1947 Α'

Μεγάλη ή όφειλή του κόσμου και των εθνών στην Ελλάδα. Γιατί τα τόσα και τόσα που από παλιά προσφέρουμε πού ακόμα και σήμερα δεν σταμάτησε την προσφορά της αυτή. Τιμή και δόξα στην κάθε πολιτεία της Ελλάδας που ανέθρεψε και γιγάντωσε τους τιτάνες του πνεύματος.

Σήμερα θ' ασχοληθούμε με τον Ιπποκράτη τον Κωό, που μόνος αυτός είναι ίκανός για να δοξάση και να λαμπρώνη ένα κόσμο δλόκληρο. Ο Ιπποκράτης γεννηθηκε στο 460 π. Χ, στις 26 Αργιανίου (τοπικός μήνας του Κωσκού ήμερολογίου), που συμπίπτει με τον σημερινό Απρίλιο ή Μάιο. Η μητέρα του ήταν απ' τη γενιά του Ηρακλή, ο δέ πατέρας του Ιρακλείδης ήταν γιατρός και πρώτος αυτός, τον έμυθησε στην Ιατρική και τον εισηγάγετο περίφημο τότε Ασκληπιείο της Κώ. Συνεπώς φαίνεται πως θεϊκή είναι ή καταγωγή του Ιπποκράτη και απ' τη μάνα του βαστά απ' τον Δία (20ός έγγονος). Ταυτόχρονα απ' τον πατέρα του φαίνεται ως ο 18ος έγγονος του Ασκληπιού. Είναι σύγχρονος με τους Πλάτωνα, Σωκράτη, Σοφοκλή, Εύριπίδη, Αισαξογορα, Δημοκрито, Γοργία, Θουκυδίδη, Φειδία. Όταν αναφάνηκε ο Ιπποκράτης, ή Ιατρική ήταν απλή έμπειρική τέχνη και από διαφόρους, διαφόρως έζησκειτο. Ηρωτες αυτός έμελετjσε, έσπούδασε και έουστηματοποίησε αυτήν, ακόμα δέ προέβη σε πειράματα έρευνητικά, ώστε έθεσε τις βάσεις και τα θεμέλια της σύγχρονης Ιατρικής και έτσι πολύ δίκαια φέρει τον τίτλο: «Πατήρ της Ιατρικής». Στην έποχή του έχαιρε τόσης μεγάλης εκτίμησης και τόσου κύρους απ' τους συγχρόνους του, ώστε προσωπικότητες της τότε έποχής, όπως ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης, θανέζονται γνώμες του και αντιγράφουν τις παρατηρήσεις του, ο δεύτερος δέ τον άποκαλεί μέγαν, Σπουδάζει τον ανθρώπινον οργανισμόν σε άλληλοεξάρτησι με την φύσι δέν ύπάρχει δέ ζήτημα του τότε, αλλά και του συγχρόνου έπιστητού, που να μην τον άπρησκόλησε και να μην έδωσε την λύσι του. Ο Ιπποκράτης ανεζήτησε, άνευρε, έχάραξε και άκολόυθησε καινούργιους δρόμους στη σπουδή, μελέτη και έρευνα των νόσων. Ο σύγχρονος δέ μελετητής του έργου του δέν, δύναται, παρά να σταθί με σεβασμό και δέος μπροστα σ' αυτό. Βλέπουμε τον Ιπποκράτη θεμελιωτή πολλών συγχρόνων θεωριών και κλάδων της Ιατρικής. Αυτός είναι πού πρώτος μεταχειρίσθηκε τα μεταλλικά νερά σαν Ιαματικό μέσο, μεταφέροντας τα νερά του «Κοκκινονεριού» στο περίφημο Ασκληπιείο του και τα μεταχειρίστηκε για θεραπευτικούς σκοπούς. Είναι αυτός, πού έθεσε πρώτος τις βάσεις της σύγχρονης κλιματολογίας, της διατητικής, καθώς και της υγιεινής. Ξέρειν, ότι το νερό είναι μολυσμένο και με σαφήνεια άπαράμιλλη περιγράφει, σαν τουτο έρχεται σε έπαφή με τα τραύματα. «Ρίγια πυρετώδεα ποίει, σπασμούς και τετάνους» και συνιστά να βράζεται. «Ταύτα μέν ουν άριστα κατά τόν εϊκόσ, δέεται δέ άφέψεσθαι και άποσήπτεσθαι». Νά λοιπόν, σ' αυτές τις φράσεις ή γνώσις των μικροβίων και της άποστειρώσεως, πού σαν άνακαλύφθηκαν δήτην για πρώτη φορά έγινε τόσος θόρυβος και πάταγος! Ακόμα και σήμερα, στη σύγχρονη σημειολογία έχουμε τό «Ιπποκράτειον προσωπείον», «Ιπποκρατική αύσις» και Ιπποκράτειοι άδυες» και τόσα άλλα, πού πρώτος παρηγόρησε και με θαυμαστή όξυνειαν και άκριθεία περιέγραψε. Τόση δέ είναι ή έπίδρασις του, ώστε ο Γαληνός γι' αυτόν λέγει: «Ιπποκράτης την Ιατρικήν συνέγραψε... άρχηγός άεί του καλού γινόμενος περί ού πάντες οι Έλληνες μεμνήσονται: εις αϊώνα. έπειδήπερ κοινός ευεργέτης άπάντων έγένετο» και ο σύγχρονος Γερμανός καθηγητής Bier άσαφυνεί: πώσ προς τόν Ιπποκράτη» και ο ήμέτερος άείμνηστος καθηγητής Κ, Μέριμγκας, νόδιτας ότι παντού και πάντοτε σε κάθε Ιατρική έρευνα πρέπει να έχουμε υπ' όψει μας τόν Ιπποκράτη, άναφωνεί: «Εμπρός μετά του Ιπποκράτους».

Για πολλά χρόνια οι Κώοι κάμνουν γιορτές την ημέρα της γεννησεως του και εκτυπούν και κυκλοφορούν νομίσματα με την προτομή του προς τιμήν του. Πριν έγκατασταθί εις την γενέτειρά του Κώ, περιώδευσε τόν τότε γνωστό κόσμο και πολλά σε πολλούς τόπους εβθε και έδιδάχθη, φαίνεται δέ πως ή περιόδειά του αυτή διήρκεσε περί τά 15 χρόνια περίπου. Αι χώραι πού έπεσκέφη είναι: Θράκη, Μικρά Ασία, Σκυθία, Λιβύη, τά νησιά του Αιγαίου Πελάγους και ή Θεσσαλία, στην όποία φαίνεται πως θα παρέμεινε περισσότερο χρόνο και τουτο γιατί στις έπιγραφές πού βρέθηκαν άναφέρεται: «Θεσσαλός Ιπποκράτης Κώος γένος, ένθόδε κείται», φαίνεται δέ ότι τότε έπεσκέφη και τάς Αθήνας, πού κατά την έποχή εκείνη ζούσαν οι άριστοι στη διάνοια: Πλάτων, Σωκράτης, Εύριπίδης. Την Αθήνα έπεσκέφη για δεύτερη φορά, όταν έιέσκειψε σ' αυτήν κατά τά χρόνια του Πελοποννησιακού πολέμου ο «λοιμός» των Αθηνών ήλθε και βοήθησε τόν τόπο και καθάρισε την πόλι απ' την άρωστέια πού την μάστιζε, τόσο δέ ή βοήθεια αύτή ήπληξε μεγάλη, ώστε βρίσκουμε τό έξής ψήφισμα: «Η Βουλή και ο Δήμος των Αθηναίων άποφασίζει τόν Κώο Ιατρό Ιπποκράτη να τόν μύθησ στα μυστήρια και να τόν στεφανώση με χρυσό στεφάνι και τά παιδιά των Κωων έφηθεύειν» εις Αθήνας, καθώς τά παιδιά των Αθηναίων, έπειδή ή πατριδα των έγέννησε τέτοιον άνδρα. (Είναι δέ Ιπποκράτης και πολιτείαν και σίτισιν έν Πρυτανείω δά βίου). Νά λοιπόν από τότε οι δεσμοί της Ελλάδας μειά της Δωδεκανήσου και να παράδειγμα όφειλής μεγαλοψύχου.

Κ. ΑΝΔΡΙΩΤΑΚΗΣ

ΑΥΡΙΟΝ: 28 Β' μέρος

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ, Ο ΚΩΟΣ

Βραδύνη

ΜΑΘΗΜΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΟΥ ΕΝ ΤΩ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩ
ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤ. ΑΘΗΝΩΝ Δρος Κ. Ν. ΑΝΔΡΙΩΤΑΚΗ

Β' (ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ)

Αντίστοιχα βλέπουμε πως ο ίδιος ο Ιπποκράτης άρνήθηκε να πάη να βοηθήση τους Πέρσες, όταν έιέσκηγε λοιμός στο Βασίλειο και στα στρατεύματα του Βασιλέως τους Αρταξέρξη, ο όποιος του έστειλε μήνυμα με τόν «Επαρχον του Έλλησπόντου Υάτανη και τόν προσκαλούσε έτσι: «Δώσε ύσο χρυσό και δ,τι άλλο θελήση έχύδη» και θα τόν δεχθούμε σαν Ισότημο των άριστων Περσών». Νά πως άνταπάντησε ο Ιπποκράτης: «Πές του Βασιλέα πως και από χρέμα και άλλα είδη έχω όσα μου χρειάζονται (ήταν πτωχός), όμως δέν μου έπιτρέπεται να δεχθώ τίποτε απ' τους Πέρσας, αλλά και να θεραπεύσω τις άρρώστειες των βαρβάρων, πού είναι έχθροι των Ελλήνων». Αυτή του τη στάσι πολλοί ίσως την έπικρίουν, μη εί π π ο κ ρ α τ ι κ ή ν». Αλλά τότε άκρίμα παρρηχού της γής άντηχούσαν οι παιάνες των θριάμβων των μαχών του Μαραθώνος και των Πλαταιών και της νικημίας της Σαλαμίνος και συνεπώς κάθε βοήθεια σ' αύτους θαταν προδοσία στην πατριδα και ίσως-ίσως ακόμα και στην ανθρωπότητα όλόκληρη.

Ο Αρταξέρξης θυμωσε κι' έστειλε ειδικούς άπεσταλμένους στην Κώ να ζητήσουν κατ' ευθείαν απ' τόν Δήμο να τόν παραδώση διά της βίας τόν καυθάδη γιατρο, φοβέριζοντας πως σε άνιίθετη περίπτωση θα ρημάξη τόν νησί, θα καταστρέψη την πόλι σε τέτοιο βυθμό, πού για πολλά χρόνια δέν θα μωρη κανείς να καταλάβη άν κάποτε υπήρξε τίποτα απ' αυτά. Συνήλθε τότε ο Δήμος των Κώων και έβγαλε την περίφημο αυτή άπόφασι: «Ο Δήμος άποφασίζει να μην παραδώση τόν Ιπποκράτη, έστω και άν πρόκειται να βρη τό χειρότερο θάνατο' όπως άλλοτε άνηθήκαμε να δώσουμε γήν και ύδωρ στο Δαρειο και στον Ξέρξη, έτσι άρνούμεθα και τώρα. Νά φύσουν οι άγγελιοι από την Κώ, γιατί δέν τους δίνουμε τόν Ιπποκράτη και να πούν στο Βασιλέα τους ότι οι Θεοί θα φροντίσουν για μās. Νά άπάντηθεις άνταξία του «Μολών λαθέ» και του σύγχρονου «Όχι».

Νά όμως πάσο βοηθούσε τους όμοεθνείς του. Οι Αθή-

Ἔθνος 21-1-50 Η νέα θεωρία τοῦ Ἀϊνστάϊν διακρίνει λειτουργία τῶν κινήσεων ἰσότητας. Ἡ σχετικότητα ἐξηγεῖται εὐχεδόνως κεντρικῶς. Τὸ καδ. Γ. Σταματίου

Ἡ θεωρία τῆς σχετικότητας δὲν εἶνε κατὰ τὸ νέον. Ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος τὴν διετύπωσε εἶνε ὁ Ἕλληνας φιλόσοφος Παρμενίδης καὶ μετ' αὐτὸν ὁ μαθητὴς του Ζήνων ὁ Ἐλεάτης. Ἡ θεωρία τούτων περὶ σχετικότητας, ὡς τοῦλάχιστον σώζεται ἀπὸ ἀποσπάσματα ἀρχαίων συγγραφέων δημοσιευθέντα ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ Ντζίλς, εἶνε ἡ πρώτη ἰδέα τὴν ὁποῖαν ἐχρησιμοποίησαν ὁ Ἀϊνστάϊν, ὡς βάσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ 1905 διατυπωθείσης θεωρίας.

Μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν διετυπώθη ἡ θεωρία τοῦ Ἀϊνστάϊν, εἰς τὴν Φυσικὴν διὰ τὴν ἐρμηνείαν φυσικῶν φαινομένων ἴσχυεν ἡ σχετικότητα, ἡ ὁποία καλεῖται σχετικότης τῆς κλασσικῆς μηχανικῆς. Ἀναφέρονται ἐν ἀπλοῦν παραδείγματα ταύτης, ἀφορῶν κινήσιν. Θεωροῦμεν ἓνα τράμ κινούμενον καὶ ἐνα ἐπιβάτην εὐρισκόμενον εἰς τὸν ὀπίσθιον ἐξώστην καὶ ὅτι τὸ τράμ κινεῖται μὲ 10 μέτρα εἰς τὸ δευτερόλεπτον. Ὅταν ὁ ἐπιβάτης ἀρχίσῃ νὰ κινῆται διευθυνόμενος πρὸς τὸν ὀδηγόν, μὲ ταχύτητα π. χ. 1 μέτρου εἰς τὸ δευτερόλεπτον, λέγομεν ὅτι οὗτος ὡς πρὸς μὲν τὸν ὀδηγόν ἔχει ταχύτητα ἐν μέτρον εἰς τὸ δευτερόλεπτον, ὡς πρὸς ἓνα ὄμως θεατὴν, ἰστάμενον εἰς τὸ πεζοδρομίον, ἔχει ταχύτητα 11 μέτρα εἰς τὸ δευτερόλεπτον. 1 μ., τὸ ἰδικόν του καὶ 10 μ. τοῦ τράμ. Ἡ κίνησις τοῦ ἐπιβάτου ἐξετάζεται καὶ ὡς πρὸς τὸν ὀδηγόν καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀκίνητον θεατὴν ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου. Εἶνε δηλαδὴ σχετικὴ πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ὀδηγοῦ τοῦ τράμ καὶ τοῦ θεατοῦ ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου.

ΑΙ ΔΥΟ ΘΕΩΡΙΑΙ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Ὁ Ἀϊνστάϊν ἐπροχώρησε πέραν ἀπὸ τὴν σχετικότητα αὐτὴν τῆς κλασσικῆς μηχανικῆς, καὶ διετύπωσε δύο θεωρίας περὶ σχετικότητας. Ἡ μία λέγεται εἰδικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας καὶ ἡ ἄλλη γενικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας.

Κατὰ τὴν εἰδικὴν θεωρίαν τῆς σχετικότητας:

1) Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερα ταχύτης εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ταχύτητα τοῦ φωτός, ἡ ὁποία εἶνε 300 ἑκατομμύρια μέτρα εἰς τὸ δευτερόλεπτον. Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ἡ ἐπιστήμη δὲν γνωρίζει μὲ ἀκρίβειαν τί εἶνε τὸ φῶς.

2) Ὅταν ἐν σῶμα κινῆται καὶ ἐξετάζεται τὸ μήκος του ἀπὸ ἓνα παρατηρητὴν εὐρισκόμενον ἐκτός τοῦ σώματος, τότε τὸ σῶμα σμικρύνεται ἀναλόγως τῆς ταχύτητος πού ἔχει. Ὅταν ἡ ταχύτης τοῦ σώματος φθάσῃ τὴν ταχύτητα τοῦ φωτός, τότε τὸ σῶμα πρέπει κατὰ τὴν θεωρίαν αὐτὴν νὰ ἐξαφανισθῇ, νὰ γίνῃ μηδέν.

3) Ὡς γνωστὸν, μᾶλλον ἓνος σώματος, ἐνοούμενον τὴν ὕλην ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀποτελεῖται τὸ σῶμα. Ἐὰν λοιπὸν ἐν σῶμα κινῆται, τότε ἡ μάζα του κατὰ τὴν εἰδικὴν θεωρίαν τῆς σχετικότητας αὐξάνεται καὶ ἡ αὐξήσις εἶνε τόσοον μεγαλύτερα, ὅσον μεγαλύτερα γίνεται ἡ ταχύτης του.

Ἡ συμβολὴ τῆς εἰδικῆς θεωρίας τῆς σχετικότητας εἰς τὴν κλασσικὴν λεγομένην μηχανικὴν ἦτο ἀσημαντός.

ΜΙΑ ΒΑΣΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙ' ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Ἡ εἰδικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας ἡ ἀφορώσα τὴν δυναμικὴν

τοῦ ὕλικου σημείου ἐπεδείχθη ἐπιβεβαιωμένη, ὡς μᾶς πληροφορεῖ ὁ Διόσημος Γερμανὸς φυσικὸς Μάξ φὸν Λάουε, ἑνθερμος θιασώτης τῆς θεωρίας τῆς σχετικότητας.

Ἐκείνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἔχει δώσει τὴν μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν θεωρίαν τῆς σχετικότητας, εἶνε ἡ λεγομένη γενικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας. Μὲ αὐτὴν ὁ Ἀϊνστάϊν θέλει νὰ ἐξηγήσῃ τὴν βαρύτητα ἐπὶ τῆς Γῆς καὶ τὴν παγκόσμιον ἔλξιν, καὶ ν' ἀναγάγῃ ὅλα τὰ φαινόμενα εἰς μίαν βασικὴν Ἀρχήν,

εἰς τὴν φαινομένων αὐτῶν. Τώρα δὲ, ὡς ἀνηγγέλη, ὁ Ἀϊνστάϊν, λέγεται ὅτι ἐπέτυχεν νὰ διατυπώσῃ εἰς ὠρισμένους νόμους τὰ προβλήματα αὐτά, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν τὴν λειτουργίαν τοῦ Σύμπαντος.

Διὰ νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν τὸ πρᾶγμα θὰ ἀναφέρωμεν ἐν ἀπλοῦν παραδειγμα κατανοητὸν ἀπὸ ὅλους: Ὅταν ἀνοίξωμεν τὸ ραδιόφωνον, παίρνωμεν ὅποιον σταθμὸν θέλωμεν. Εἰς ὅλους ὅμως θὰ ἔχη ἀσφαλῶς γεννηθῇ τὸ ἐρώτημα πᾶς γίνεται αὐτὸ τὸ πρᾶ-

Μία φωτογραφία τοῦ Ἀλβέρτου Ἀϊνστάϊν (δεξιᾶ), συνομιλοῦντος μετ' ἐνὸν Ἀγγλον καθηγητὴν Τούνμπυ, εἰς τὸ Πρίνσετον τῆς Ἀμερικῆς

ὅπως τοῦλάχιστον τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα εὐρίσκει τούτο ὡς λογικόν.

Τὸ πρόβλημα τῆς βαρύτητος δὲν εἶχε διαφυγῇ τῆς εὐήτητος τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος. Αἱ θεωρίαι τῶν Πλάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Δημοκρίτου εἶχον χαρακτῆρα μάλλον φιλοσοφικόν, ἐξερχόμενον δηλαδὴ τῶν ὀρίων τῆς σημερινῆς φυσικῆς ἐρεύνης.

Η ΒΑΡΥΤΗΣ ΚΑΙ Η ΕΛΞΙΣ

Ἐὰν κρίνωμεν ἀπὸ τὰ λεγόμενα τοῦ Γερμανοῦ μαθηματικοῦ Ζίμον, ὁ Γαλιλαῖος, διετύπωσε τοὺς νόμους τῆς πτώσεως τῶν σωμάτων, δηλ. τῆς βαρύτητος, ἀπὸ σχετικῆς ἐργασίας τοῦ Ἀρχιμήδους, αἱ ὁποῖαι ἔκτοτε ἐξηφανίσθησαν. Ὁ πασιδῆποτε ἐν σχέσει μετ' ἣν βαρύτητα δὲν γνωρίζομεν ἀπολύτως τίποτε. Διὰ νὰ εἰμεθα σαφέστεροι, γνωρίζομεν ἀποτελέσματα τῆς βαρύτητος. Τί εἶνε ἡ βαρύτης δὲν γνωρίζομεν. Ἡ ἔλξις ὅμως τῶν ἐπὶ τῆς Γῆς σωμάτων, πρὸς τὸ κέντρον τῆς Γῆς, ἡ ἔλξις τῶν οὐρανίων σωμάτων ἀμοιβαίως, εἶνε νόμος διέπων τὸ κάλλος καὶ τὴν ἀρμονίαν τοῦ Σύμπαντος. Τὰ ἠλεκτρικὰ καὶ μαγνητικὰ φαινόμενα συνδέονται πρὸς τὴν βαρύτητα ἢ τὴν παγκόσμιον καλούμενη ἔλξιν.

Ἡ γενικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας ἀπεπειρώθη νὰ δώσῃ ἐρμην-

μα, νὰ μιλοῦν εἰς τὴν Ν. Ὑόρκην καὶ ν' ἀκούμε εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἡ Ἐπιστήμη μᾶς ὡδήγησεν εἰς τὸ ραδιόφωνον, εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πεμπτῶν καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν δεκτῶν. Εἶνε ἀνίσχυρος ὅμως ἡ ἀπαντήσις πᾶς γίνεται αὐτὸ. Μὲ ἄλλα λόγια, πᾶς ἔρχονται τὰ ἠλεκτρικὰ λεγόμενα κυμάτια ἀπὸ τὸν σταθμὸν ἐκπομπῆς εἰς τὸν ραδιόφωνόν μας; Διὰ τίνος τρόπου καὶ μᾶσον; Διὰ τοῦ κενοῦ χώρου; Μήπως ὑπάρχει τίποτε ἐκεῖ τὸ ὁποῖον νὰ συντελῇ εἰς τὴν μεταδασιν τῶν ἠλεκτρικῶν λεγομένων κυμάτων, τὸ ὁποῖον δὲν γνωρίζομεν καὶ πρέπει νὰ ἀνακαλύψωμεν;

Η ΜΗ ΕΥΚΛΕΙΔΕΙΟΣ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Ἐν πρώτοις τί σημαίνει κενὸς χώρος;

Τὸ ἐν πρόβλημα φερεῖ ἀμείωτος ἄλλο πρόβλημα. Καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ χώρου εἶχεν ἀπασχολῆσαι τοὺς Ἀρχαίους Ἕλληνας. Ὅλοι εἶχον τὴν ἔννοιαν τοῦ κενοῦ χώρου, ὅπως τὴν ἔχομεν καὶ ἡμεῖς σήμερον. Μόνον μίαν διαφάνειαν ὑπῆρξε. Τοῦ Ζήνωνος, τοῦ Ἐλεάτου, ὁ ὁποῖος δὲν παρεδέχετο τὴν ὑπαρξιν κενοῦ χώρου καὶ συνεπῶς δὲν παρεδέχετο καὶ ὑπερβριν κινήσεως. Αἱ θεωρίαι τοῦ Ζήνωνος σήμερον εἶνε ἐπίκαιροι καὶ ἀζητούνται ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονας.

Τὸ μόνον μέσον πρὸς ἐρεύναν ἰδιοτήτων τοῦ χώρου εἶνε ἡ γεωμετρία, ὅπως τὴν ἐδημιούργησαν οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνας, ἡ λεγομένη ὑήμερον ὑπὸ τῶν δυτικῶν Εὐκλείδειος γεωμετρία.

Ὁ Ἀϊνστάϊν διὰ νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν βαρύτητα, φαινόμενον ἐπιτελούμενον εἰς τὸν κενὸν χώρον, δεχεται τὴν λεγομένην μὴ Εὐκλείδειον γεωμετρίαν. Αὕτη εἶνε λογικὸν δημιούργημα τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, τὸ ὁποῖον ὅμως μέχρι τῆς στιγμῆς δὲν ἐπαληθεύεται ἀπὸ τὰ πρᾶγματα. Ἐὰν ἀληθῶμεν νὰ κάμωμεν σύγκρισιν τῆς ἑλληνικῆς γεωμετρίας πρὸς τὴν μὴ Εὐκλείδειον, τὴν ὁποῖαν χρησιμοποιοῖ ὁ Ἀϊνστάϊν διὰ νὰ στηρίξῃ τὰς θεωρίας του, ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ χρησιμοποιοῦμεν τὴν ἔξης εἰκόνα. Τίθεται τὸ πρόβλημα, πᾶς θὰ μεταδῶμεν ἀπὸ τὴν πλατείαν τῆς Ὀμονοίας εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Σύνταγματος. Ἡ ἑλληνικὴ γεωμετρία μᾶς λέγει, ὅτι θὰ μεταδῶμεν διὰ τῆς ὁδοῦ Σταδίου. Ἡ μὴ Εὐκλείδειος μᾶς λέγει ὅτι θὰ μεταδῶμεν εἰς τὸ Μοναστηράκι, τὸ Θησεῖον, καὶ διὰ τοῦ γύρου τῆς Ἀκροπόλεως θὰ φθάσωμεν εἰς τὸ Σύνταγμα.

ΠΕΠΕΡΑΣΜΕΝΟΝ ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ

Σύμφωνα λοιπὸν μετ' ἰσοτύτην γεωμετρίαν ἡ γενικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας μᾶς λέγει ὅτι ὁ κόσμος καὶ ἐπομένως καὶ τὸ Σύμπαν εἶνε πεπερασμένον. Ἡ γεωμετρία ὅμως αὕτη στηρίζεται εἰς τὸν διαφορικὸν λογισμόν καὶ ὁ διαφορικὸς λογισμὸς, τὸ θεμελίσιον αὐτοῦ δημιούργημα λογιστικῆς τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, εἶνε ἀκδη ὑπὸ κριτικὴν δοκιμασίαν, δοκιμασίαν, ἡ ὁποία στηρίζεται εἰς τὰ ὀλίγιστα μὲν, ἀλλὰ σοβαρὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Ζήνωνος. Διὰ νὰ γίνῃ λοιπὸν ἀποδεκτὴ ἡ γενικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας, ἡ προσπαθοῦσα νὰ ἐρμηνεύσῃ τὸ φαινόμενον τῆς βαρύτητος, πρέπει νὰ γίνῃ ἀπολύτως ἀσπαστὴ ἢ ἡ Εὐκλείδειος γεωμετρία. Καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἀπάντησιν θὰ δώσωμεν τὰ πρᾶγματα.

Ἐὰν οἱ νέαι θεωρίαι τοῦ Ἀϊνστάϊν, τὰς ὁποίας ἐξηγγείλην ὁ τη λέγραφος, βεβαιούται ἀπὸ τὰ πρᾶγματα, τότε τοῦτο θὰ εἶνε καὶ μίαν ἀπόδειξιν τοῦ ἀληθοῦς τῆς μὴ Εὐκλείδειου γεωμετρίας. Ὁ πασιδῆποτε ὅμως, πρέπει νὰ ἐχωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι καὶ ἡ ἑλληνικὴ γεωμετρία στηρίζεται εἰς τὴν ἔννοιαν «Σημείων», τὴν ὁποῖαν δὲν εἶμεθα εἰς θέσιν νὰ ὀρίσωμεν ἀκριβῶς. Κατὰ πολὺ ὅμως, μεγαλύτερον λόγον, ἡ μὴ Εὐκλείδειος γεωμετρία εἶνε ἀσπαστῆρα, ἢ ἢ πλὴν τῆς ἀπροσδιορίστου ἔννοιου «Σημείων» στηρίζεται καὶ εἰς ἄλλας ἔννοιαι, ἐπίσης ἀσπαστῆρα. Διὰ τοὺς λόγους αὐτούς, τὰ πρόβληματα ἐρμηνείας τοῦ Σύμπαντος, ἐφ' ὅσον μᾶς λείπουν τὰ στερεὰ θεμέλια πρὸς ἔρισον, γίνονται καὶ ἀντικειμενικὸν ἐρίων, καθαρῶς φιλοσοφικόν. Τῆς θεωρίας τῆς σχετικότητας ὑπάρχουν πλείους καὶ σφοδροὶ πολεμίται. Ἐν ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἐπι κῆναι καὶ τούτο: Ἐὰν δεχθῶμεν ὅτι ἡ γενικὴ θεωρία τῆς σχετικότητας εἶνε ἀληθῆς, τότε σημαίνει ὅτι εἶνε ψευδῆ. Ὅσοι ἡ ἀλήθειά της, ἐν ταυούτῃ περιπτώσει, εἶνε σχετικὴ καὶ οὐκ ἀπολύτως...

ΚΑΤΑ τις άνογες του 1872 η πα-
ρισινή αστυνομία είχε άναστα-
τωθή Κάθε τόσο οι ένοχες που
δούλευαν στην άποδόθα της Ούοκ,
κοντά στη Βιλέτ άνεύσαν ένα πτώ-
μα από τή Σηκουάνα.

Σέ διάστημα τεσσάρων προίπου
υπνών είχαν άναστωθή από τόν πο-
ταυό έξη πτώματα τέσσερα γυναι-
κεία και δυο άνδρικά.

Τά πτώματα τών γυναικών ήσαν
παραμορφωμένα με άνατομιαστικό
τόπο. Οι μαστοί έλειπαν δλοτέλα
σνεδόν και πάνω στην κοιλιά και
στό φύλο τους διακοίνωνταν άναριθμητες πληγές. Άλλες πλη-
γές βρισκονταν στό πρόσωπο στό νεύοια στόυς μπρούς... Τα
ένκλήματα αυτά δέν υπορούσαν παρά να ήταν έξογον κάποιου
σαδιστού, που εύοισκε εύναριστή να κάνει τά θύματα του
να υποφέρουν.

Στούς άνοτες τά πράγματα είχαν γίνει με άπλούητρο
τόπο. Ό δολοφόνος ή οι δολοφόνοι είχαν προοιοισθή σε μια
μαναριά στην καρδιά.

Οί Παρισίνοί άστυνομικοί άναζητούσαν παντού τούδ δολο-
φονή τών ένκλήματων. Άλλά γωοί άποτέλεσμα.

Τό τελευταίο από τά θύματα ήταν κάποιος Τζών Μπέκκο.

Αυτόδ ό Μπέκκο ένοαζόταν σ' ένα ήλεκτοικό προίον. Είχε
συνκεντρώσει λοιπόν μερικές οικονομίες και έπρόκειτο να
φύνη για τήν Άμερική, όπου βρισκόταν ή οικόγένειά του.
Άλλά, τήν προηγουμένη τής άναγωήσειόδ του, έξαφανί-
σθηκε. Μερικές ήμέοις άνογίρα οι ναύτες ένοδ ποταυοπλοίου
που είχε άράξει κοντά στην άποδόθα της Ούοκ άνεύσαν
τό πτώμα του από τή Σηκουάνα. Ό δολοφόνος τόν είχε
σκοτώσει με μια μαναριά στην καρδιά.

Οί ναύτες τού άτυοπλοίου έβγαλαν τό πτώμα στην άπο-
δόθα και είδοποίησαν τήν άστυνομία.

Τά ένκλήματα του ΚΥΚΛΩΠΕΤΩΝ

Ό «Κύκλωπας» και ή «Ύαινα»

Ό Μαρζόι κατάλαβε τότε ότι ήταν προοιό να κρυφτή πι-
σοφότος και φανέωσε τά πάντα.

Έτόνισε πρώτα πρώτα ότι με όλο που δέν ήταν ένιος
δέν είχε βάψει ποτή τό νεύο του στό αίμα κι' ότι δέν είχε
καμιά άνάμει στό ένκλήμα του «Κύκλωπα» και τής «Ύ-
αινας». Άντικ έτόσο στην συμμορία του κι' ό ρολος του
ήταν να κλαοίση» θύματα και να τά παραοίση οι άποκρίνητα
μεση όπου οι σύντροφοί του τά λήσπειαν.

Και τά σκότωναν συμπλήρωσι ό Ρικέν.

Ό Μαρζόι έσοκατίηθη.

Ή «Ύαινα» κι' ό «Κύκλωπας», είπε σκότωναν γωοίς

Στό μεταξύ, ίνι συγκιντωθη πολύδ κάποιος άλόγουοι.
Άνάμεσα στόυς προίονοις βρισκόταν ένα αλλόκοτο ζευγάρι.
Ή γυναίκα ήταν ντυμένη όπως οι φίλες των άπάνηθων. Ό άν-
τρας εύοιζε σαν Άγγλος προίονητής. Άλλά άκούγονται και
νις τήν ομιλία του καταλαβαίνε πως ήταν βέροο Παρισίνοδ.
Μιλούσε τήν «άορκή» που μεταγερίζονταν οι λαϊκοί τύποι τής
γαλλικής προίητοσύης.

Ή γυναίκα ταυτόηκη μόλις είδε τό πτώμα κι' άνογισε να
μιάη σινά στό συνοδό της. Κατα καλή συμμορία όπως έ-
νας γέροο ναυτικός βρισκόταν πλάι του κι' ό άναρωοιας αυ-
τόδ άκουσι μερικές φράσεις από τή συζήτησή του.

Μαρζόι έλεγε ή γυναίκα είσαι Βίβαρη πως αυτόδ ό
νεοδ δολοφονήθηκε όπως κι' οι άλλοι.

Ό «Κύκλωπας» κι' ή «Ύαινα» τό παράκοιμο είπάντη-
σε ό άντρας Νομίζω πως παίητι να έκαθοοίσημε τούδ λο-
γασμούοι με. Στο έλαο θα Βοηθωμ δλοι μπλεγμίνοι!

Τα λόγια αυτά φάνηκαν άνοητα στό γέρο ναυτικό που
είχε άμείσει να είδοποίησι τόν άστυνόμο Ρικέν που Βοι-
στόταν ίκί κοντά.

Έπειτα από μερικά λεπτά ό Μαρζόι κι' ή φίλη του εί-
γαν συλλαθη.

Ό Μαρζόι ήταν άπόφοιτος των φυλακών. Είχε καταδικα-
σθή πολλές φοοί για κλοπή και άπεις. Ή άστυνομία έτα-
κίδωσι ότι κατα τόν τελευταίο κηοδ έόδωι σημαντικά
πρόσ με όλο που δέν έκοι καμιά δουλιά. Έμφωνίζονταν
στόυς γνωστούοι του σαν άντιπρόσωπος έξωον οίκου. Άλλά
κανίς δέν τόν ένγνώριε στον κόσμο του έμποοίου και των έ-
πιηοήσεων.

Ό έπιηοηστή Ρικέν άνοιε επί δυά ήμέοις τό Μαρζόι
μεσα σ' ένα κελί των κρατητοώνων γωοις να τόν ανακρίνη
και στό μεταξύ συγκίνησε τή πληθοοοοιή μεύ του
νοιάζονταν. Έπειτα τόν κάλεσε στό γραφείο και του είπε
γωοίς προοιοιστέ ότι θα τόν έταλιν στην έσοα αλάτι με

Ένας γέροο ναυτικός βρισκόταν πλάι του κι' ό άνθρωοι αυ-
τόδ άκουσι μερικές φράσεις...

Λόγο. Άπό θροιάδιο... Τά ένκλήματα αυτά ήταν ζωοκοι.
Ό «Κύκλωπας» έλεγε πως τόν έτορωε τό νεύο του και καμ-
μία φοοι Βίβαρη τό ναυαίο του στό στήθος των άνωοιων
Κι' ή «Ύαινα».

Ή «Ύαινα» άπάντησε ό Μαρζόι είνε μια γυναίκα ά-
δικημήνη από τή φύση. Καμποοια αλλοίθωοι και βλαοητοκοι
μην Μιστε λοιπόν όλε τή γυναίκα που είνε διασφε. Και
να ή έσοι για να τή έδικηθη. Τά γωοίς έπιηοησε τάνα
στόυς δούμοι κι' ήταν τόνηνη να ανηναίση καμιά γυναίκα
να κι' διασφε πύνανη κοντά τής κλαοηοιας για να τή
έπιηοη δειηεν έλθωμοοήνη. Τά στυγία λοιπόν που ή άνοη
ση έκοι να βόλη τό νεύο τής στην ίσάνη τή για να τή
δωσι και ή «Ύαινα» τή Έγωι στην κοιλία τό μωοαίο που
κραοίσει στο νεύο τής. Έπειτα πινάθη πάνω τή και τή
έκοι το στήθη και τό φύλο. Νομίζω πως σ' ατέτε τή γε-
γνηοίς περιηοοοήσε τήν συντρόφιη κι' ό «Κύκλωπας».

Ό Μαρζόι έκοι τή διηόθησι του σπηηου όπου έκοι ή
«Κύκλωπας» μεύ με τήν «Ύαινα» και οι άστυνομικοι πηνην
έπει. Άλλά ό «Κύκλωπας» κι' ή «Ύαινα» ήταν είθον ότι δέν
υποοοοιαν να διαφύζον προίητρον να τρωοίσησαν μωοι
του τή τού του. Κι' ήταν μια ίσωση δδοι ασπηκοού οι
γωοιναί τή να τή στο κροοι του.

Τά δόμοιτά του δέν έβγαν γωοις ποτή. Έτσι παρτίει
ναι στό άνοησι τής γαλλικής άστυνομίας με τή δόμοιτά του
«Κύκλωπας» και τή «Ύαινα».

διαφορία.

— Τώρα άμέσως. Δηλαδή μόλις αλλάξει ρούχα, της έ- έξηψε.

Και τράβηξε προς τη δική του κρεβατοκάμαρα, που δια- τηρούσε σαν μοντέρνο σύζυ- γος μιάς μοντέρνας συζύγου.

Μ' αστραπιαία ταχύτητα ή κ. Νίτσα πήρε το τηλέφωνο.

— Λαλάκη μου, γλυκό μου άγόρι, μη φροντίσης για τίποτα. Ο άντρας μου φεύγει για την Πάτρα. Θα συναντη- θούμε, λοιπόν, στο ζαχαρο- πλαστέιο κι' ύστερα θάρθουμε στο σπίτι. Το βρισκω λιγώ- τερο επικίνδυνο απ' το να γυ- ρίζουμε εδώ κι' εκεί. Ξηρε- ρισούάρ!

*

'Αλλά το ζεύγος Καφμου- ράκη, δεν είχε μόνο μία μυ- στική ζωή. Είχε και μία ύπη- ρείτρια που φρόντιζε μ' αξιέ- παινη επανγγελματική εύσην- τήσια ν' άκουση και τα δύο τηλεφωνήματα.

Μόλις, λοιπόν, ξεπορτίσανε τ' άφεντικά της, πήρε κι' αύ- τη με τη σειρά της το τηλέ- φωνο.

— Πυροσβεστικός Λόχος, της είπε μία βραδεία φωνή. Πού έπιασε πυρκαϊά;

— Εύτυχώς πουθενά, τον καθυσόχασε μελιτόλακτα. Θέλω τον πυροσβέστη Μερα- κλόπουλο.

— Περιμένετε. — Έμπρός! άκούστηκε σε λίγο ή φωνή του άγαπημένου της.

— Νώντα μου, έσύ;

— Ναι

— 'Ακου, Νώντα μου. Τ' άφεντικά μου φύγανε. Ο κύ- ριος πάει ταξίδι και ή κυρία για χαρτιά. Σε περιμένω, λοι- πόν, στο σπίτι Μονάχα μνή άργήσης, καμάρι μου!

*

Σε μισή ώρα άρχισε ή... προσέλευσις των εφέδρων. Πρώτοι κατέπλευσαν ό κ. Φω- κίων με τη Λιλικά του. Σε λίγο άρριβάρανε ή κ. Νίτσα με τον Λαλάκη της. Με χίλιες προφυλάξεις — «να μην πάρη χαμπάρι ή ύπηρετρία» — φρόντισαν ν' άπομνησθούν στα ιδιαίτερα διαμερίσματά τους. Και τελευταίος, με στολήν ύ- πηρεσίας και από την είσοδο ύπηρεσίας, κατέπλευσε ό πυ- ροσβέστηρος.

'Αλλά ή άγαπημένη του εί- χε την έμπνευσι να τον πάη στην τραπεζαρία για να τον κεράση κάτι. Κι' έτσι έγινε το δράμα. Ο πυροσβέστης γλύστρησε στο παρκέ κι' έπε- σε ανάσκελα, αναποδογυρίζον- τας δύο καρέκλες κι' ένα τρα- πεζάκι.

Ξετρελλανόμενος από την ά- γωνία κι' από το φόβο, ξεπε- τάχτηκε από τό... καταφυγί- ο του ό Λαλάκης, πού, βλέπον- τας τον πυροβέστη, τρομοκρα- τήθηκε περισσότερο κι' έβαλε τις φωνές:

— Φωτιά! Φωτιά!

Την ίδια στιγμή, ξεμύτισε πανικόβλητος από τό... άντρο του και ό κ. Φωκίων. Είδε την όλη κατάστασι — την ύπη- ρείτρια με τον άγαπημένο της, τη γυναίκα του με τον έκλε- κτό της — αισθάνθηκε πίσω του όχηρ και περιδή τη Λι- λικά και έξω φρενών έστρίγ- γλισε:

— Τί φωτιά, μωρέ; Τρείς φωτιές! Και μάλιστα στο ί- διο σπίτι!...

Γ' ΓΙΑΝ.—

Η αλληλογραφία μας

Συνεργασία άναγνωστών

Ν. Δ. Λαϊλόγλου: Το σταυρόλεξό σας ακατάλληλο για τις στήλες μα... Στείλτε μας κάτι καλύτερο σαν αυτά που δημοσιεύουμε. Οι στί- χοι των έμμέτρων ποιηνιδιών σας δεν είνε ικανο- ποιητικοί. Τά κην Κολέτσην. Πειραιά: Για τη δημοσίευσί ενός σταυρόλεξου, ή πριόητά του παίζει πάντα σημαντικό ρόλο. Έφ' όσον δεν μάς ικανοποιεί άπολύτως, παραχωρεί την έρσι του σε άλλα καλύτερα. Φροντίσετε, λοιπόν, κι έ- σείς να μάς στείλετε κανένα άριώτερο, αλλά πού να είνε όμως δικό σας. Κ. Ν. Νικολαί- δην. Ένταύθα: Συνηγορήσια για την επιτυχία σας. Τα παιγνίδια σας καλά όπως πάντα, θα δημοσιευθούν σε προσεγή τεύχη μας. Σας εύχαιο- στούμε για τα καλά σας λόγια. Ρευπέτην Α. Μ., Βόλον: Το «Μεθυμενάκι» όχι τόσο σπου- δαίο. Δεν δημοσιεύουμε συνεργασία αναγνωστών. Άριστειδην Παπαδόπουλον: 'Ατε- χνο το ποιήμα σας. Έλένη Μαζίτσην. Έν- ταύθα: Οι στίχοι σας όχι και τόσο καλοί. Σ α- φώ Σ. Ν. Ένταύθα: Το ποιήμα σας «Μάρκα ά- θάνατη» ξεπεσό, γάοις στίς άθρονες και πρωτό- τυπες παρονθέσεις του, κάθε προηγούμενο... έξω- φρενικό σας. Μάκην Θεοφυλάτον Πά- τρας: Οι άνύπαρκτες λέξεις άθρονου μέσα στο σταυρόλεξό σας. Αυτός είνε ό λόγος πού δεν θα μπορούμε να το δημοσιεύσωμε. Μαρία Ντα- βίου Βόλον: Και τα δύο σας σταυρόλεξά είνε μέτριοι. Περιέχουν πολλά μαύρα τετραγωνίδια και όχι διαλεχτές λέξεις. Στείλτε μας κανένα πιο περιποιημένο. θα το δημοσιεύσωμε εύχαιοστως. Λ. Κουραγιελήν. Βόλον: Το σταυρόλεξό σας γροιάζεται μερικώς διορθώσεις. 'Αν επιτύχουμε την άντικατάστασι ώσιαιώνων λέξεων θα το δημοσιεύ- σωμε. 'Ιωάννην Βεοθερέλλην. Ένταύθα: Σας εύχαιοστούμε για τα καλά σας λόγια. Το σταυρόλεξό σας γροιάζεται μερικώς έλτρωές διορ- θώσεις. Για πρώτο είνε πάντως καλό. Σας εύ- χόμεθα να γίνετε γοήγορα καλά.

Διευθύνσεις και πληροφορίες

Πύραυλον Α. Σ., Πάτρας: Περιμένο- με να μάς γράψετε τα άποτελέσματα της προσπά- θειας σας να πετάξετε με την πτηνική υπανή- πού φτιάξατε. Άδελφοί Ταξίδην Θεσλί- κην: Οι διαφημισές στείχίζον 75.000 δοχ. ό πόντος. Δ. Χριστοφοράκον. Ποταμών- Κυ- θήρων: Ο γιατρός πού αναφέρετε δεν έχει καμ- μιά αγέσι με το περιοδικό σας. 'Η διευθύνσις του είνε: 'Οδός Έμμανουήλ Μπενάκη 60. Άθη- ναι. Κάριμεν Κανελλοπούλου. Μεσα- λόγγι: 'Η διευθύνσις του 'Αλή Χάν είνε: Prince Ali Khan, Château «l' Horizon», Cannes, France. Γι- ούλα Λεμονίδου, Ν. 'Ιωνία: 'Η διευθύν- σις του Τών Μαρσούδα είνε: «Σπιλιά του Πα- ρασκευά. Λεωφόρος Φαλήου. Πειραιά. 'Όσον άφο- ρά τον ήθοσιό πού είδατε στον «Βαφτιστικό» έ-χετε δίκιο, ήταν ό Φρανκίσκος Μανέλλος. Λίνα Ο., Νίκαια: 'Η προηγούμενη άπάντησις ισχύει και για σας, όσον άφορά τον Τών Μαρσούδα. 'Η διευθύνσις της 'Αλέκας Κατσέλη είνε: Σωματεί- ον Έλλήνων 'Ηθοποιών. Σατωβριάνδου 52Α, Ά- θηναι. Α. Ρούσσου: Μας συγκίνησε το ενδιαφέ- ρον σας και σας εύχαιοστούμε για τα καλά σας λόγια. 'Η σωστή λέξις είνε «άνωσις» δηλαδή στον πληθυντικό. Στή λύσι όμως από τυπογρα- φικό λάθος ή λέξις είνε «άνωσις». 'Η διατύπω- σις πάντως ήταν σωστή. Λάκην Μαντάν. 'Αταλάντη: Μιά από τις μεγαλύτερες ιταλικές έ- φημερίδες είνε το «Corriere della Sera», Via Solfe- rino 28, Milano, Italia. Τέρας τ ο ύ Φρανκε- σ τ ά τ ν. Λάοσε: 'Η διευθύνσις του σκηνοθέτου του «Μεθυστάκα» είνε: Γιώργο Τζαβέλλα, όδός Νοταρά 41, Άθηναι, Ζαΐρα 18—23, Πειραιά. Α. Πετροπούλου, Κ. Τσ. Βασάσις, και Τζάκ Μ.: Θα έπιθυμούσαμε πολύ να σας έξυπηρ- τήσωμε αλλά, δυστυχώς μάς είνε άδύνατον. Χο. Μιχαλάκην, Βαρύσια: Νομίζουμε πως θα μπορούσατε εύκολα να πληροφορηθήτε από τις άγγλικές άοχές την διευθύνσι πού σας ενδιαφέ- ρει. 'Αρνηγόν του κόμματος της Δι- αλύσεως. Ένταύθα: Πολύ ενδιαφέρον το πρόγραμμα σας. Σας εύχόμεθα καλή επιτυχία στις προσεχείς εκλογές. Β α ρ ο σ ι ώ τ η ν, Κύπρον: Δεν υός λέτε τί φωτογραφίες πρόκειται να στείλετε. Πάντως όσο ενδιαφερόσεσ κι' άν είνε δύσκολα θα δημοσιευθούν σε περιοδικό σο-

Γραβό σαν το «Λόφος». Θα έχετε πε- ρισσότερες πιθανότητες αν τις στείλετε στα γραφεία της «Ατλαν- τίδος». Για το άλλο ζήτημα άπευ- θυνθήτε στον κ. Άγγελο Τανάγρα, Άριστοτέλους 67, Άθηναι. Σ. Γκιαρμπήν: 'Ισως το όνομά σας να μην είνε άκριβώς αυτό για- τί ή ύπονοσή σας είνε τόσο δυσ- νάνγνωστη. 'Η διευθύνσις των έργοστασίων Φιάτ είνε: «Fabrica Italiana di automobili FIAT, Torino, Italia. Νικόλ. Τσιτσκάκην, Νάουσα, και Άναστασίον Κωτσόπουλον, Γούδα: Δεν έχομε, δυστυχώς, τις διευθύνσεις πού μάς ζη- τάτε.

Ζητούν αλληλογραφία

Οί κάτωθι σιμνητίες μας ζητούν άλ- ληλογραφία με Έλληνίδες: 'Ιωάννης Βασιλείου, Δημήτριος Βαροβαράκης, Χρήστος Τσίμης και Γε- ώργιος Γρίβας, 3ον Σιήνος, Σ.Τ.Γ. 925 Κ.Ε.Ν. Α.Β.Α. Άθανάσιος Πελεκάνος, Γεώργιος Παπα- δόπουλος, Γεώργιος Κατσός, 'Ιωάννης Φουντού- λης, Χαράλαμπος Σακάτης και Μηνάς Παοδά- λης, Μ.Κ.Ε.Β.Α. Σ.Τ.Γ. 911Α, Α.Α.Κ., Γεώργιος Δακτυλίδης, Έμμανουήλ Φώσκολος και Γεώργιος Κουιτόπουλος 3ον Σιήνος, Β.Σ.Τ. 902, Σ.Τ.Α. Μ.Ε. Γ. Μπαλάφος, Κ. Βασιλειάδης και Α. Σε- λιώτης 201 Μ.Σ. Β.Σ.Τ. 902, Α.Α.Β.Ε., Έμμη- νουήλ Βελισσαρίου, Μ.Ε. 2ον Σιήνος, Β.Σ.Τ. 902, Σ.Τ.Α., Παναγ. Βλανοικολέας, Δημοσθέ- νης 'Ιωαννίδης και Άν. Στεφάνου, Β.Σ.Τ. 904, Α.Τ.Α. Κωνστ. Στάμος, Βασ. Χατζήσχος και 'Ι- ρίης Σπυρόπουλος, Μοίρα Δίσεως, Β.Σ.Τ. 903, Α.Β. Σέδες, Κ. Παϊτουνητός και Χ. Πρω- δουίδης, 207 Μ.Μ. Β.Σ.Τ. 902 ΚΕΔΚΑ, Δημ. Βολινάκης, Μ.Σ. Β.Σ.Τ. 902, Σ.Α., 'Ιωάννης Ντρές, Κωνστ. Βαροβής, Θεολόγος Καμπουράκης, Ν. Ρηγοδόπουλος και Κων)τίμος Μαυιάκος, 203 Μ. Σ., Β.Σ.Τ. 903, Α.Β.Σ., Εύάγγελος Μανιάτης, Δημήτριος Πατούχος, Δημ. Γούλιας, Άντώνιος Γεωργόπουλος, Τάσος Τζελέπης, Μιχαήλ Νεόκο- σμος, Ν. Τσιπλάκος και Έμμανουήλ Κελαντονά- κης, 2ον Σιήνος Μ.Ε. Β.Σ.Τ. 902, Σ.Τ.Α. Δεκέ- λεα, Έπταμηνώνας Ζωγράφος, Παναγ. Καβούσης, Γιώτης Μωραΐτης, 'Ιωάννης Σαμαράς, Νικ. Πα- παδάκης, Σωτήριος Καραθωμάς, Γεώργιος Φώ- σκολος, Σπ. Μαλαμούλου, Εύάγγελος Παπαδόπου- λος, Δημ. Παναγιωτόπουλος, Στέφανος Βαλά- μος, Άγγελος Παπαδόπουλος και 'Ιωσήφ Ξένιος, 4ον Σιήνος, Μοίρα Σπιτιφάιο, Β.Σ.Τ. 902, Δε- κέλεια, Γ. Μικρόβας, Μ. Κουρούκλης, Κ. Ζώσης και Α. Κανάτας, ΙΙ Σ.Ε. Μοίρα Χαροβάτ, Β.Σ.Τ. 902, Σ.Α., Κων)τίμος Κεπενης, 'Ιωάννης Κου- σκουλής 'Ηλίας Κοτταριδής, Τάκης Μανιακίδης, Πέτρος Κανελλίδης, Βασίλ. Κώνστας, Νικ. Πε- ριβολάρης και Νικ. Τσελέπης, Μ.Κ.Ε.Β.Α. Σ.Τ.Γ. 911Α, Α.Α.Κ., Δ. Βρεττάκος, Τ. Δερματζόγλου και Ε. Πολυδωράκος, Μοίρα Δίσεως, Β.Σ.Τ. 902, Σ.Τ.Α. (Τατόι), Κ. Νικάκος, Π. Λουκόπουλος και Γ. Σιδέρης, Β.Σ.Τ. 902, Μοίρα Συνητήσε- ως Σ.Α. Δ. Πιέρρος και Τ. Γλυκός, Μ.Γ.Ε.Α., Β. Σ.Τ. 902, Α. Καραδής, Β.Σ.Τ. 902, 335 Μ.Μ. Α.Β.Ε. Γεώργιος Σάντης, Μάριος Καραβελάκης, Γεώργιος 'Ηλιόπουλος, Χάρης Καλημέρης, Δημ. Γεωργόπουλος, Άναστ. Δεμερτζής, Ευστ. Κω- στελέτος, Νικ. Κουπτόπουλος, Θεοφ. Χλιδέος και Πέτρος Κλειδής, Β.Σ.Τ. 902 Μ.Γ.Ε.Α. Σ.Δ. Ο., Δημήτριος Κρίτας, Μίμης Άνασταίδης, Λά- κης Ψαράκης, Χοσήςτος Μπουλιτής, Τέλης Μελι- σουργός, Μάκης Βαρδαραμάτος, Αιμίλιος Καλλι- οράκης, Ρολάνδος Κουκουμλής, Έμμανουήλ Κυρκί- λης και Άρης Στεμπίλης, Π.Φ. Ε.Β.Α. Β.Σ.Τ. 902, Α. Β. Φαλήρου, Άθαν. Κελαϊδής, Νικόλ. Μαράκης, Α. Δασκαλάκης, Νικ. Κασρόνης και Δ. Λιόλιος 204 Μ.Α.Α. Σ.Σ.Τ. 902, Δημ. Παλαιο- λόγος, Κων)τίμος Τσακιοίδης, 'Ιωάννης Παναγι- ωτάκης, Νικόλαος Κουσόπουλος και Κ. Παναγι- ωτάκης, Β.Σ.Τ. 903, 403 Α.Α., Α. Β. Σέδες, Ά- πόστολος Πηλείδης, Θωμάς Πηλείδης, Κων)τίμος Φαμπρίκας και Βαλεντίνος Παναγιάς 203, Μ. Σ., Β.Τ.Τ. 903, Α.Β. Σέδες, Σωκράτης Κωνσταντινί- δης, Βασίλ. Χαντζής, Ευστ. Ντούδας, Χρήστος Στίγγας, Ευστάσιος Άλειφής, Άπόστολος Πυλείδης 'Ηλίας Κουντάνης, Παναγ. Καμείρας, Άντώνιος Ρήνας, Α. Λέκκας, Γ. Λεονάδος, Ά- λέξ. Άσημακόπουλος, 'Ιωάννης Μανιακίδης και Σωτήριος Φουντούλης, Β.Σ.Τ. 903, Α.Β. Σέδες, Μ.Δ. Χρήστος Φιλίππου Πάνος Τζελέης, Νικόλα- ος Κανιός, Κων)τίμος Μαρινόπουλος, 'Ιωάννης Άνδρεόπουλος και Δημ. Καπελλάκης, Κ.Ε.Μ.Π.Α. Σ.Τ.Γ. 925, Α.Β. Άράβου, Παναγ. Ραγιάς, Γε- ώργιος Σταυρόπουλος, Κων)τίμος Μπαγιάς, Γε- ώργιος Άλεξανδράκος, Μιχαήλ Καλησπέρας και 'Ηλίας Καραγιάννης, Κ.Ε.Ν. Σ.Τ.Γ. 925, Α.Β. Άοάξου.

Η εξαιρετική υποστήριξις
της οποίας ετύχομεν μέχρι σήμερα
εκ μέρους του Έλληνικού αναγνω-
στικού κοινού, μάς ενθαρρύνει και
μάς επιβάλλει νά τού προσφέρωμεν
και την
ΠΡΩΪΝΗΝ του **ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ**
ὅπως ακριβῶς τήν ἐπιθυμεί και τήν
περιμένει.

Ι. Γ. Παπαγεωργίου

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΠΡΩΪΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ίδιοκτησία - Ι. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ - Διεύθυνσις

Κυκλοφορεῖ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Απίστευτα θαύματα της χειρουργικής

ΥΠΗΡΧΕ άλλοτε η γενική ιδέα ότι ο άνθρωπος πεθαίνει, όταν σταματήσει η καρδιά του. Τώρα όμως έχει διαφωσθεί, σε πολλές περιπτώσεις. Μία γυναίκα 65 ετών ξαναζωντανέψε, αφού η καρδιά της είχε σταματήσει επί 8 λεπτά κατά την διάρκεια μιας εγχειρίσεως των πνευμόνων, σε ένα νοσοκομείο του Σικάγου. Ένας νέος 28 ετών, στην Καλιφόρνια, έπεσε, γύτησε άσχημα το κεφάλι του και «πέθανε». Μετά 10 λεπτά όμως, η καρδιά του λειτουργούσε και πάλι κανονικά. Κι ένας άρρωστος 63 ετών επέζησε, μολονότι η καρδιά του είχε σταματήσει επί 25 λεπτά της ώρας.

Σύμφωνα με μία στατιστική, κατά τα τελευταία χρόνια, διάφοροι γιατροί επέτυχαν την επαναλειτουργία της σταματημένης καρδιάς 110 ανθρώπων (σε αυτές δε τις περιπτώσεις πρέπει να προστεθούν και πολλές άλλες, που δεν έχουν ανακινωθεί επίσημα).

Οι επιτυχίες αυτές έκαναν το διακεκριμένο Νεϊορκέζο καρδιολόγο δόκτορα Άλιπερτ Χάιμαν να προφητέψη ότι, σε προσεχές μέλλον, κάθε γιατρός, θα έχει πάντα μέσα στην τσάντα του: 1) Μία σύριγγα ενέσεων με ένα υγρό για το σταμάτημα των σπασμωδικών κλονισμών που ακολουθούν κάποτε τη διακοπή των κανονικών καρδιακών παλμών. 2) Μία μικρή ηλεκτρική συσκευή που θα κάνει τον καρδιακό μύη να ξαναρχίσει τις κανονικές ρυθμικές συσπάσεις του.

Ο δόκτωρ Χάιμαν πιστεύει ότι θα μπορεί να αποκαταστήσει τη λειτουργία της καρδιάς, κι όταν ακόμη έχει σταματήσει από μία καρδιακή πάθηση. Άλλοι συναδελφοί του όμως, λιγότερο αισιόδοξοι, θεωρούν αυτή την αποκατάσταση δυνατή μόνο σε περίπτωση άτυχηματος (πνιγμού, ηλεκτροπληξίας, αιμορραγίας κλπ.).

Όλη η δυσκολία έγκειται στο να μη διακοπή περισσότερο από 5 λεπτά της ώρας η κυκλοφορία του αίματος στον εγκέφαλο, γιατί άλλως νεκρώνονται τα ευαίσθητα κύτταρά του. Αν αυτό κατορθωθεί με κάποιο τεχνητό μέσον, ο χειρουργός μπορεί να αποκαταστήσει όποιοτεδήποτε τμήμα της κανονικής λειτουργίας της καρδιάς.

Αυτό αποδεικνύεται και με το εξής εκπληκτικό πείρασμα, που έγινε από τρεις γιατρούς, στο Σικάγο: Αφαιρέσαν την καρδιά ενός νεκρού σκυλιού, την ξεπλυναν στη βρύση, την άφησαν επί 45 λεπτά της ώρας μέσα σε αλιευτικό νερό και κατόπιν τη «μεταφύτευαν» μέσα στο στήθος ενός σκυλιού ζωντανού και ναρκατωμένου. Μόλις λοιπόν γέμισε με αίμα, η καρδιά αυτή άρχισε να λειτουργεί και πάλι κανονικά.

Πράγματι, έγινε άπιστευτη η άνοχη της καρδιάς. Σε όλα μας τη ζωή εργαζόμαστε σκληρά και αδιάκοπα τα εκατομμύρια των μικροσκοπικών μυών των, που αποτελούν τα τοιχώματά της. Αν συγχεντρώσουμε όλα μαζί την ενέργεια που καταναλώνουμε στο διάστημα του βίου μας, θα μπορούσαμε να ανασκημάσουμε το θωρακικό «Μισοορειν» 4½ μέτρα πάνω από τη θάλασσα!

Πρέπει εξ άλλου να σημειωθεί ότι τα 90% των θανάτων που αποδίδονται σε καρδιακές παθήσεις, οφείλονται στην πραγματικότητα σε ανωμαλίες, όχι της καρδιάς, αλλά των αιμοφόρων αγγείων — ιδίως δε σε αρτηριοσκληρώση και υπέρταση, συνέπειες της σημερινής αγνωμιάς και εντατικής ζωής.

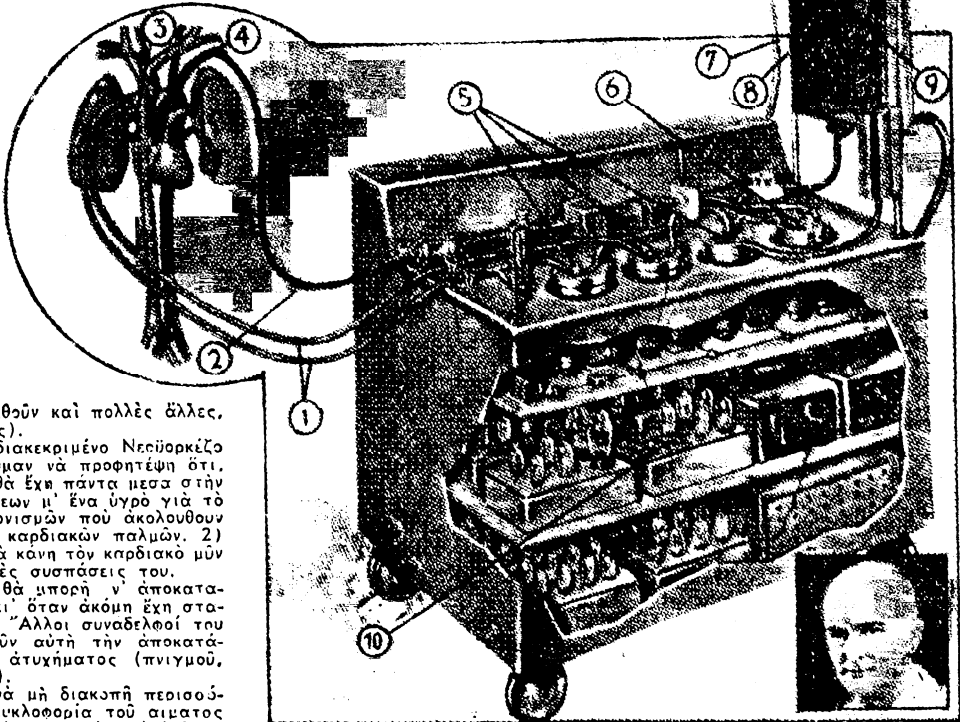
Πρό 20 ετών, έθωραγίτο τελείως αδύνατη κάθε χειρουργική επέμβαση στο εσωτερικό της καρδιάς. Κι' όμως σήμερα οι εγχειρήσεις αυτού του είδους έχουν γίνει άμεσα συνθησιμένες. Για την ανακούφιση π.χ. αυτών που πάσχουν από στεφανίτιδα, ο χειρουργός ανοίγει το περικάρδιον και ρίχνει λίγο τάλκ στο εσωτερικό του. Όταν έχουν παραμορφωθεί οι βαλβίδες της καρδιάς, από όξινες ρευματισμούς, ανοίγει μια τρύπα στα τοιχώματά της, χώνει μέσα το δαχτύλο του, ερωδισμένο με ένα ειδικό νυστεράκι και διορθώνει τη βλάβη. Σε άλλες περιπτώσεις, που ο γιατρός πρέπει να πάρει δείγμα αίματος απ' το εσωτερικό της καρδιάς, εισάγει σε μια οπή του θωρακός ένα πλαστικό σωλήνα και τον αναρρώνει ως την καρδιά.

Οι επιτυχίες αυτές έκαναν διαφόρους γιατρούς να εξετάσουν το ενδιαφέρον του προσορνίου σταματημένης της καρδιάς όταν πρόκειται να ενεργηθεί μία εγχείρηση

μεγάλης διάρκειας. Σε τέτοιες λοιπόν περιπτώσεις, θα έπρεπε να αντικατασταθεί η καρδιά από ένα εξωτερικό μηχανήμα, που να εξασφαλίσει κανονικά την κυκλοφορία του αίματος, συγχρόνως δε να το εφοδιάζει με το απαιτούμενο οξυγόνο (αντικαθιστώντας έτσι και τους πνευμονες).

Τα πρώτα πειράματα σε ζώα προς την κατεύθυνση αυτή άρχισαν το 1931, από το δόκτορα Τζών Τζίμπσον, τού Γενικού Νοσοκομείου της Μασσαχουσέτης. Ο πέλιος τ'ό δέκοψη. Ύστερα τ'α συνέχισαν διάφοροι γιατροί, Γάλλοι, Ολλανδοί, Ιταλοί, Σουηδοί και Αμερικανοί, με τελειότερες ολοένα συσκευές:

Το Μάιο του 1951, ο Αμερικανός δόκτωρ Ντένις ανακοίνωσε την πρώτη εφαρμογή μιας «τεχνητής καρδιάς» σε άνθρωπο — σε ένα καριτσάκι 6 ετών, που χρειαζόταν μία σοβαρή χειρουργική έ-

Σχηματική παράσταση της λειτουργίας μιας «μηχανικής καρδιάς» τελευταίου τύπου: Το αίμα παραλαμβάνεται από το κυκλοφορικό σύστημα (3) και διχετεύεται με «φλέβες» από πλαστική ύλη (1) στις τρεις πρώτες αντλίες (5) της «μηχανικής καρδιάς». Αυτές το στέλνουν σε ένα «θάλαμο» (8), όπου απλώνεται πάνω σε συμάτινα πλέγματα (9), προσλαμβάνει το οξυγόνο που διχετεύεται συνεχώς (7), και γίνεται κόκκινο αρτηριακό αίμα. Η τέταρτη αντλία της συσκευής (6) το διαβιβάζει διά μέσου «αρτηρίων» από πλαστική ύλη (2), και εινκχυσιέται έτσι στο σώμα (4). Σε όλη αυτή τη διαδικασία, ένα πολύπλοκο σύστημα ηλεκτρονικών λυχνιών (10) ρυθμίζει τη θερμοκρασία κλπ. του αίματος. Κάτω δεξιά: Ο δόκτωρ Τζών Τζίμπσον, εφευρέτης της συσκευής.

Σε περίπτωση που ο γιατρός πρέπει να πάρει δείγμα αίματος απ' το εσωτερικό της καρδιάς, εισάγει σε αυτήν από μια οπή ένα ειδικό σωλήνα...

πέψασι στο εσωτερικό της καρδιάς. Μία αντλία από πλαστική ουσία έστειλε το αίμα μέσα σε ένα μεταλλικό δοχείο με περιστρεφόμενους δίσκους, όπου γινόταν η οξυγόνωση του. Η εγγύηστική κράτησε 40 λεπτά της ώρας. Κατόπιν όμως τ'ο καριτσάκι πέθανε, γιατί ο εξασθενήσμενος οργανισμός του δεν μπόρεσε να εξουδετερώσει τις ουσίες (κίτοϊκά άλατα) που είχαν προστεθεί στο αίμα του για να μην πήξη.

Ακολούθησαν άλλα τρία πειράματα, στα οποία οι ασθενείς πέθαναν, όχι όμως από κακή λειτουργία της «τεχνητής καρδιάς», αλλά από άλλους ασθένειες λόγους. Τώρα λοιπόν ο δόκτωρ Τζίμπσον έχει εφευρέσει μία συσκευή, που την θεωρεί τελείως και άλυστη. Την έχει δοκιμάσει ήδη σε πολλά ζώα, και τα 90% απ' αυτά έζησαν. Το εσωτερικό της εινε εξαιρετικά πολύπλοκο γεμάτο από ηλεκτρονικές λυχνίες, που ρυθμίζουν στην έντελεια τη θερμοκρασία του αίματος, την ανταλλαγή οξυγόνου και άνθρακικού οξέος, τη σταθερή ροή του αίματος, κλπ. Τρεις μικρές αντλίες στέλνουν το φλεβικό αίμα μέσα σε ένα «θάλαμο» από πλαστική ουσία, όπου υπάρχουν 75 λεπτά συμάτινα πλέγματα. Πέφτοντας πάνω τους, το αίμα απλώνεται και αεριοποιείται ένα λεπτό στρώμα. Έτσι, απορροφά εύκολα το οξυγόνο που υπάρχει συνεχώς μέσα στο «θάλαμο». Κατόπιν, μία τέταρτη αντλία τ'ο διχετεύει στις «αρτηρίες» του σώματος.

Η νέα αυτή συσκευή πρόκειται να προσφέρει άνεκτις... προσιές στη χειρουργική της καρδιάς.

Ήστυνομικό διήγημα

Ενας άπαισιος δολοφόνος, ο Ουίλλιαμ Στρίκλαντ ή Μπούντ είχε συντάξει τη θέα του Έμμα, για να την ληστέψη. Ύστερα κομμώτισσε το πτώμα της και τέρκρωσε μέσα σε μία κούρσα.

Φυσικά, το άπαισιο εγκληματά του ανακαλύφθηκε κι' ή άστυνομία έφραξε να τον βρη. Οι έφημερίδες βεβαίως, δημοσίευσαν μεγάλες περιγραφές του πτυκτου εγκλήματος, μιιά δε έφημερίδα του Λονδίνου, για ν' αύλήση την κυκλοφορία της, προκήρυξε μιιά άμοιβή άπό πεντακόμισι λίρες για ήποιον βρήθουσε στη σύλληψη του δολοφόνου, ήλιον της όλα τά χαρακτηριστικά του.

Μπούντ Κυττάζω την ώρα στο ρολόι του δρόμου...

Είναι άχτώ κι' είκοσι πέντε, τον πληροφόρησε ό άγνωστος με το χρυσό δόντι και τό σημαδεμένο δάχτυλο κυττάζοντας τό ρολόι του.

Ο Μπούντ γύρισε αυταρχικά, στο βάθος του κουρσίου.

Α' είχε, τουλάχιστον, δια-

Όταν γυρίσας τή δουλειά του, οι διαβάτες στους δρόμους ήταν άραιοί. Συνώδεσε τον πλάτη του ως την πόρτα και σε λίγο τον είδε ν' ανεβαίνει στο λεωφορείο που περνούσε.

Τον βρήκε τό δολοφόνος' ιδύρισε χαρούμενος ό Μπούντ.

Έπειτα άπο μιιά ώρα, ό

Τό μυθώτικό του κομμώτου

Μπούντ περιέγραψε στη Σκότλαντ Γουάρντ όλες τις λεπτομέρειες της βραδυνης του περιπέτειας.

Αυτός είναι άσφαλώς ό Ουίλλιαμ Στρίκλαντ! φώναξε ό έπιθεωρητής Άντριου.

Έχω και κάτι άλλο να σας πώ, κύριε έπιθεωρητή... πρόσθεσε ό Μπούντ. Κι' άς

Εκείνο, λοιπόν, που συγκρίθηκε στη μνήμη του ό κομμώτης Μπούντ, άπό την περιγραφή αυτή, ήταν ένα χρυσό δόντι που είχε ό δολοφόνος στην άπάνω άδοντοστοιχία του κι' ένα σημαδεμένο δάχτυλό του άπο πρόσωπο τραυμα.

Έπειτα άπο μιιά ώρα, εννιάμισι που είχε τά χαρακτηριστικά του δολοφόνου, μιήκε στο μαγαζί του. Το περιεργό μάλιστα είναι, ότι, έκτος άπό τό συνηθισμένο ζύρισμα, ζήτησε άπό τό Μπούντ να του βάλει τά μαλλιά και τό μουστάκι.

Έπιηραυμένοι από αυτή την άμοιβή, ό Μπούντ, άρχισε τη δουλειά του με κάποιο «τέρας».

Έίχε, λοιπόν, τελειώσει τό ζύρισμα όταν διέκρινε, ότι ό πελάτης του είχε ένα χρυσό δόντι στην άπάνω άδοντοστοιχία του. Έπειτα, όταν έκοίμαζε τη βραχη για τά μαλλιά θά τά έκανε άπο πυροζαυθά, μαυρα άντελήφθη κι' ένα σημαδι στον άριστο άντικειρα του.

Ήταν τώρα μιιά βέβαιος, ό Μπούντ, ότι ό πελάτης του αύτός ήταν ό δολοφόνος Ουίλλιαμ Στρίκλαντ, που με τό βεβαίωμα των μαλλιών, ζητούσε να κομμωφλαριστή.

Ήλγε, λοιπόν, στο καταφύγιο της πόρτας του μαγαζιου του, και κύτταζε έξω στο δρόμο, άνήσυχος.

Τι συμβαίνει; ρώτησε ό πελάτης που παρακαλούσασε τις μηχανές του κουρσίου άπό τον καθρέφτη.

Τίποτα, άπάνησε ό

Αν τόβ ένοχι τό λαιμό με τό ζυράφι θά γινόταν δολοφόνος!...

πιστώσει την ταυτότητα του δολοφόνου, την ώρα που του έβαζε σπουνάδα στο πρόσωπο... Θά του έμηνγε τό πιπέλλο με τη σπουνάδα στο μάτι και θά πεταγόταν στο δρόμο.

Μά και τώρα μπορούσε, με τό ζυράφι στο χέρι, να φωνάξει: «Ψηλά τά χέρια!». Αν όμως ό δολοφόνος δεν τά σηκωνε; Τι έπρεπε να κάνει; Αν τούκοθε τό λαιμό, θά γινόταν δολοφόνος!...

Αξάφνα, ό Μπούντ είχε μιιά καλή έμπνευση. Ουμνήθηκε ένα παλιό ζυλάνο μαχαίρι, που ήταν οικωγενειακό κειμήλιο. Στή ακκιλιστή λαθή του έγραφε: «Ή γνώσιτε είναι δυναμεις».

Μερίκις, ένοιωσε μιιά έλευθερία κι' έμπιστοσύνη στις κινήσεις του. Το μυαλό του ζανηπρη τό δικουγιά του... Κι' όπως έβαψε τά μαλλιά του πελάτου του, ή γλωσσα του λύθηκε...

έλιπίσουμε, ότι είναι αύτός ό δολοφόνος. Γιατί, άν δεν είναι, θά καταστραφώ!...

Κι' άποκαλυψε κάποιο μυστικό του στον άστυνομικό έπιθεωρητή.

Εκείνος τότε έβασε γρήγορα τη διαταγή να σταλούν τα σχετικά τηλεγραφήματα σ' όλες τις πόλεις της Άγγλίας, στους ειδηροδρομικούς σταθμούς, στα λιμάνια, στα πλοία.

Σπουδαίο κόλπο! Έλιγαν όσοι διαβάζαν τό περιεχόμενο του τηλεγραφήματος. Αυτός ό κομμώτης είναι παμπόνηρος!

Σε λίγο, δεν άργησε να φθάσει μιιά άπάνησι: Ήταν άπό τό λιμάνι της Ουστανδης και την έστειλε ό πλοίαρχος του άτμοπλοίου «Μιράντα».

Ένα άτιμο με τά γαροκίριατικά που είχαν βοηθήσει τήλθει με τό «Μιράντα». Είχε όμως κλειδωθεί στην καμπι-

να του και ζητούσε έπιμόνα των κομμωτή.

Στο μεταξύ, έξω άπο την καμπίνα 36 του «Μιράντα», είχε συγκινηθεί άρκετοι κάποιος. Άπο μέσα άκούγονταν οι νευρικοί βηματισμοί του μυστηριώδους έπιθεώτου. Σε λίγο, έφτασε ό πλοίαρχος με τρεις Βέλγους άστυνομικούς. Στά χέρι του κρατούσε την άπίτησι στο τηλεγράφημά του. Πραμείσι τον κόμμα του περιέγραψαν και χτύπησε την πόρτα της καμπίνας.

Ποιος είναι; Τί θέτετε, άκούστηκε μιιά δυνατή φωνή άπο μέσα.

Ο κομμώτης, κύριε, που ζητήσατε...

Α! έκανε ό έπιθεώτης με άνακούφισι. Περνατε μέσα. Μόλις σας, όμως, παρακαλώ. Μου συνέδη κάποιο μικρό άτύχημα.

Κι' άνοιξε λίγο την πόρτα. Ο πλοίαρχος έβαλε τό ποθι του άμύσως και την άνοιξε περισσότερο, δίνοντας την ευκαιρία στους τόντες Βέλγους άστυνομικούς να δρμήσουν μέσα με τά πιστόλια στο χέρι.

Άκούστηκε μιιά βροσιά κι' ένας πυροβολισμός. Η σφαίρα όμως του έπιθεώτου, που δεν ήταν άλλος άπο τό δολοφόνος, άστόχησε. Έτσι, σε λίγο, του είχαν πια φορέσει τις χειροπέδες.

Δεν θά με πιάνετε ποτέ, φώναξε με λύσσα, άν τά μαλλιά μου δεν γίνονταν πράσινα!

Πράσινα μαλλιά; Μάλιστα! Τα μαλλιά, τό μουστάκι και τά φρύδια του δολοφόνου ήταν πράσινα, των τά φτερά του παπαγαλού!...

Η είχνη του Μπούντ είχε κάνει τό θάυμα της. Ο έξυπνος κομμώτης είχε βάλει τά μαλλιά του δολοφόνου με μιιά κόρη βαφή, που ύστισα από ένα άπο... πράσινης...

Κι' αυτό άκριβώς, πρόσθεσε το στυγερό εγκληματά και τον παράδωσε στην άστυνομία.

ΝΤΟΡΟΥ ΣΕΓΙΕΡΣ

Ο Ο

Τό πά'ημα του λυποδύτη

Βλέποντας τό άνοιχτό ένέινο αυτοκίνητο, σταματημένο σ' ένα έρημικό δρόμο της Βιτανίτζας της Ιταλίας, ό λυποδύτης Έθουάρδος Μπιάνκο σκέφθηκε πως δεν θάταν καθόλου δύσκολο να τό «εξαλαφρώσει» άπ' ότι προηίχε. Άφου, λοιπόν, έφριξε μιιά ματιά γύρω του, έκοψε μ' ένα ζυράφι τό άδιάδοχο που σκέπαζε τό αυτοκίνητο, κι' έφωσε μέσα τό χέρι του, για να πάση συδ προκλητικά καλάθια που βρισκονταν πάνω στο πισινό καθίσμα.

Ξαφνικά όμως, ένοιωσε να τυλίγεται κατι παγωμένο στο χέρι του και νά τό σφίγγη με φοβερή δύναμη! Περίτμος τότε, έβαλε τις φωνές, ενώ συγχρόνως πάλευε άπεγνωσμένα για να έλευθερωθ. Τό άποτέλεσμα ήταν να φτασει επί τόπου ή άστυνομία και να τσακώση τον άτυχο κλέφτη. Ο ιδιοκίτης του αυτοκινήτου, γίχε γλυτώσει άπό την κλοπή, χάρις σ' ένα έξημερμένο πύθνα, μήκους 3 μέτρων, που τον έπαιρνε μαζί του, όπου κι' άν πήγαινε, και τον άφηνε 'μς' σ' αυτοκίνητο του για να τό φυλάη!...